Kistarcsa Város
Környezetvédelmi Programja
2020 – 2025.

2020. április

Az érintett hatóságok és szakmai szervezetek által tett észrevételek figyelembevételével véglegesített változat lezárva:

2020. október

Kistarcsa Város Környezetvédelmi Programja
2020 – 2025.
Kistarcsa Város hatályban lévő környezetvédelmi programjának felülvizsgálata, aktualizálása

Megbízó:

Kistarcsa Város Önkormányzata
2143 Kistarcsa, Szabadság út 48.

Összeállította:

Pondus Környezetvédelmi és Mérnöki Kft.
1111 Budapest, Bartók Béla út 30.
Dr. Bata Gábor ügyvezető, környezetvédelmi szakértő

Közreműködő a Megbízó részéről:

Hernesz Petra, környezetvédelmi referens

Dátum: 2020. április 8.

Véglegesítve: 2020. október 9.

Kistarcsa Város Környezetvédelmi Programja
2020 – 2025.

Tartalomjegyzék

1. Bevezetés 5
2. Jogszabályi háttér 6
3. A Környezetvédelmi Program csatlakozása szakterületi programokhoz 8
3.1. Országos programok, tervek 8
3.2. Regionális programok, tervek 11
3.3. Helyi dokumentumok, tervek, rendeletek 13
4. A környezetvédelmi program sarokpontjai 14
4.1. A program célkitűzése és célközönsége 14
4.2. A program stratégiai elvei 14
4.3. A program időtávja 15
5. Állapotértékelés, helyzetfelmérés 16
5.1. Kistarcsa földrajzi helyzete 16
5.2. Kistarcsa általános adatai 16
5.3. Épített környezet 17
5.4. Infrastrukturális ellátottság 18
5.4.1. Ivóvíz ellátás 18
5.4.2. Szennyvízelvezetés, kezelés 20
5.4.3. Felszíni vízelvezetés 20
5.4.4. Energiaellátás 21
5.5. Közúthálózatok, közlekedés 22
6. Helyzetelemzés 24
6.1. Levegőminőség-védelem 24
6.2. Zaj- és rezgésvédelem 30
6.3. Földtani jellemzők, talajtani adottságok, mezőgazdaság 36
6.4. A felszíni vizek 38
6.5. Felszín alatti víz 43
6.6. Élővilág 45
6.6.1. Az élővilág általános bemutatása 45
6.6.2. Tájhasználat, tájvédelem, növényvilág 45
6.6.3. Állatvilág 46
6.7. Védelmi korlátozások 46
6.7.1. Természeti értékek védelme 46
6.7.2. Települési értékvédelem 50
6.8. A város hulladékgazdálkodása 50
6.8.1. A hulladéktörvény célkitűzése, prioritások 50
6.8.2. Helyi rendelkezés 51
6.8.3. A közszolgáltató bemutatása 51
6.8.4. A lakossági és közületi hulladékok gyűjtése és elszállítása 51
6.8.5. Közterületen keletkező hulladék gyűjtése és elszállítása 52
6.8.6. Veszélyes hulladékok gyűjtése 53
6.8.7. Inert hulladékok 53
6.8.8. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése 53

6.8.9. Közterületek fenntartása, városüzemeltetés 54
7. A korábbi Környezetvédelmi Program intézkedéseinek megvalósulás-vizsgálata 59
8. A Környezetvédelmi Program céljai a 2020-2025. időszakra 61
8.1. Stratégiai célkitűzések 61
8.2. A környezeti célállapot meghatározása, általános célkitűzések 61
8.2.1. Földtani közeg, talajvédelem 61
8.2.2. Csapadékvízgazdálkodás, felszín alatti vízvédelem 62
8.2.3. Levegőminőség-védelem 63
8.2.4. Zaj- és rezgés elleni védelem 64
8.2.5. Közlekedésszervezés 65
8.2.6. Élővilág a városban, zöldterületek, természetvédelem 65
8.2.7. Közterületek tisztán tartása, gondozása 67
8.2.8. Hulladékgazdálkodás 67
8.2.9. Az épített környezet védelme 68
8.2.10. Az energiagazdálkodással kapcsolatos feladatok 69
8.2.11. Környezeti nevelés, kommunikáció 69
9. Részletes intézkedési terv 71
9.1. Földtani közeg, talajvédelem, területhasználat 71
9.2. Felszíni és felszín alatti vizek, vízbázisok védelme, csapadékvíz 72
9.3. Levegőminőség-védelem, zaj- és rezgés elleni védelem, közlekedésszervezés 74
9.4. Élővilág a városban, zöldterületek, természetvédelem 77
9.5. Közterületek tisztán tartása, gondozása 79
9.6. Hulladékgazdálkodás 80
9.7. Az épített környezet védelme 81
9.8. Energia-gazdálkodás 81
9.9. Környezeti nevelés, kommunikáció 82
9.10. Havária (rendkívüli események és kezelésük) 83
9.11. Kistarcsa klímastratégiájának összeállítása 83
10. A környezetvédelmi feladatok pénzügyi hátterének biztosítása 85
11. A környezetvédelmi program felülvizsgálata és ellenőrzése 86

Mellékletek

1.sz. melléklet Áttekintő térkép
2.sz. melléklet Áttekintő légifelvétel
3.sz. melléklet Kistarcsa várostérképe
4.sz. melléklet Az érintett hatóságok és szakmai szervezetek által tett észrevételek, valamint az észrevételek alapján meghatározott feladatok, és a tervben végrehajtott módosítások

1. Bevezetés

Magyarország környezetpolitikai céljainak és intézkedéseinek átfogó keretét 1997. óta a Nemzeti Környezetvédelmi Programok jelentik. Mint azt a IV. Nemzeti Környezetvédelmi Program (a továbbiakban NKP-4.) megfogalmazza, a program feladata, hogy az ország adottságait, a társadalom hosszú távú érdekeit és jövőbeni fejlődési céljait, valamint a globális felelősségből és a nemzetközi együttműködésből, EU-tagságból adódó kötelezettségeket figyelembe véve meghatározza az ország környezeti céljait és az elérésükhöz szükséges feladatokat és eszközöket. A program a környezetügy átfogó hazai stratégiai tervdokumentuma, mely keretet ad minden környezetügyi szakterületi stratégiának, programnak, tervnek, integrálja azok fő célkitűzéseit, illetve útmutatást fogalmaz meg a kidolgozásukhoz.

A Nemzeti Környezetvédelmi Program elemeit megyei környezetvédelmi programokban kell részletezni, kidolgozni. A települési környezetvédelmi programok célja pedig a Nemzeti Környezetvédelmi Programban, valamint a megyei programokban meghatározott feladatok helyi érvényesítése, a jó környezetállapot megőrzése és a települési környezeti problémák és konfliktusok operatív kezelése.

A települési környezetpolitika feladata, hogy meghatározza a környezeti célokat és az elérésükhöz szükséges eszközöket. A környezetpolitikának a sokoldalú tervezési rendszerben elsősorban horizontális szakpolitikai szerepet kell betöltenie, ami biztosítja a környezetvédelmi szempontok érvényesülését a társadalmi-gazdasági tevékenységek során.

A környezetvédelem tágabb és szűkebb környezetünk természeti elemeinek és a kialakított életterünknek a védelmét együttesen jelenti. Annak érdekében, hogy az ember jelenléte és tevékenysége ne okozzon a még elviselhető mértéknél nagyobb terhelést, azaz nem kívánt hatást a természeti és az épített környezetben, összehangolt munkára, tervszerű megelőzésre és odafigyelésre van szükség.

Mivel egy település lakó-, illetve gazdasági területein a társadalmi és a gazdasági rendszer szervesen összekapcsolódik a természeti tényezőkkel, így a környezet védelme csak tervszerűen, előre kidolgozott program alapján működik hatékonyan.

Kistarcsa Város Önkormányzata a 2008. évben összeállított, majd 2014. évben felülvizsgált környezetvédelmi programot 2019-ig sikeresen működtette. Mivel a környezetvédelmi program 6 éves időszakra tud felelősséggel tervezni, így ismételten szükségessé vált annak aktualizálása.

Kistarcsa környezetvédelmi programjának jelen felülvizsgálata és a 2020–2025 időszakra vonatkozó programjának az összeállítása Kistarcsa Város Önkormányzata megbízásából készült.

2. Jogszabályi háttér

Magyarországon a környezetvédelem tervezési rendszerének kereteit a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Ktv.) teremtette meg, amely a 40. §-ban kimondja, hogy a környezetvédelmi tervezés alapja a hatévente megújítandó, az Országgyűlés által jóváhagyott Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP).

A környezet védelmét szolgáló állami tevékenység legalapvetőbb törvényi szintű – a környezetvédelmi programokkal kapcsolatban releváns – feladatait a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény tartalmazza, az alábbiak szerint:

> *37. § (1) A környezet védelmének jogi szabályozását, a környezet védelmével összefüggő jogok és kötelezettségek megállapítását és megtartásuk ellenőrzését, a környezet védelmének tervezését és irányítását az állam és a helyi önkormányzat szervei látják el.*
>
> *48/A. § (1) Az emberi egészség védelme, valamint a természeti erőforrások és értékek megőrzése és fenntartható használata érdekében – e vagy külön jogszabályban foglaltak előírása szerint – a környezettel, annak védelmével, illetve a környezetet veszélyeztető tényezőkkel kapcsolatos általános tervet (átfogó környezetvédelmi terv), az egyes környezeti elemekkel, azok védelmével, illetve a környezeti elemeket veszélyeztető egyes tényezőkkel kapcsolatos részletes tervet (tematikus környezetvédelmi terv) és egyedi környezeti adottsággal, problémával foglalkozó tervet (egyedi környezetvédelmi terv) kell készíteni.*
>
> *(2) A tervezés során*
>
> > *a) az alacsonyabb területi szintű környezetvédelmi tervet a magasabb területi szintű környezetvédelmi tervekkel,*
> >
> > *b) a tematikus és az egyedi környezetvédelmi terveket az adott területi szint átfogó környezetvédelmi tervével*
>
> *össze kell hangolni.*
>
> *(3) A környezetvédelmi terv készítőjének az előkészítés során gondoskodnia kell a terv széleskörű társadalmi egyeztetéséről.*
>
> *Kt.48/B. § (1) Átfogó környezetvédelmi terv az e törvényben szabályozott országos [40. §] és területi (regionális [48/C. §], megyei [48/D. §] és települési [48/E. §]) környezetvédelmi program.*

A Ktv. 46. § (1) b) pontja szerint a települési önkormányzatoknak a Nemzeti Környezetvédelmi Programra alapozva és a település rendezési tervével összhangban illetékességi területükre önálló települési környezetvédelmi programot kell kidolgozniuk, amelyet a képviselő-testületnek/közgyűlésnek jóvá kell hagynia.

A program tartalmi elemeire vonatkozóan nem készült részletes végrehajtási rendelet, így a törvény alábbi paragrafusa szolgált támpontként a készítés során:

> „*48/B. § (2) Az átfogó környezetvédelmi terv tartalmazza:*
>
> *a. a környezeti elemek állapotának bemutatásán és az azt befolyásoló főbb hatótényezők elemzésén alapuló helyzetértékelést;*
> *b. a fenntartható fejlődéssel összhangban álló, elérni kívánt környezetvédelmi célokat, valamint környezeti célállapotokat;*

c. a célok és célállapotok elérése érdekében teendő főbb intézkedéseket (különösen a folyamatban lévő, illetve az előirányzott fejlesztésekkel és a működtetéssel kapcsolatos feladatokat), valamint azok megvalósításának ütemezését;

d. a kitűzött célok megvalósításának szabályozási, ellenőrzési, értékelési eszközeit;

e. az intézkedések végrehajtásának, valamint a d) pont szerinti eszközök alkalmazásának várható költségigényét, a tervezett források megjelölésével.

(3) A területi környezetvédelmi programokban foglaltakat az adott területi szint fejlesztési koncepciójának és rendezési, valamint fejlesztéspolitikai terveinek kidolgozása, a döntéshozatal és a végrehajtás, továbbá az adott területre vonatkozó ágazati tervezés során érvényre kell juttatni."

A települési környezetvédelmi programnak a fentieken túlmenően az alábbiakat kell tartalmaznia:

Kt.48/E. §106 (1) A települési környezetvédelmi programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban – a 48/B. § (2) bekezdésben foglaltakon túl – tartalmaznia kell

a) a légszennyezettség-csökkentési intézkedési programmal, valamint a légszennyezéssel,

b) a zaj és rezgés elleni védelemmel, a külön jogszabály alapján stratégiai zajtérkép készítésére kötelezett települési önkormányzatok esetén a stratégiai zajtérképek alapján készítendő intézkedési tervekkel,

c) a zöldfelület-gazdálkodással,

d) a települési környezet és a közterületek tisztaságával,

e) az ivóvízellátással,

f) a települési csapadékvíz-gazdálkodással,

g) a kommunális szennyvízkezeléssel,

h) a településihulladék-gazdálkodással,

i) az energiagazdálkodással,

j) a közlekedés- és szállításszervezéssel,

k) a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításával és a környezetkárosodás csökkentésével

kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

(2) Az (1) bekezdésben foglaltakon túl a települési környezetvédelmi program – a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban – tartalmazhatja

a) a települési környezet minőségének, környezetbiztonságának, környezet-egészségügyi állapotának javítása, valamint a természeti értékek védelme és fenntartható használata érdekében különösen:

aa) a területhasználattal,

ab) a földtani képződmények védelmével,

ac) a talaj, illetve termőföld védelmével,

ad) a felszíni és felszín alatti vizek, vízbázisok védelmével,

ae) a rekultivációval és rehabilitációval,

af) a természet- és tájvédelemmel,

ag) az épített környezet védelmével,

ah) az ár- és belvízgazdálkodással,

ai) az üvegházhatású gázok kibocsátásának csökkentésével, az éghajlatváltozás várható helyi hatásaihoz való alkalmazkodással,

b) a környezeti neveléssel, tájékoztatással és a társadalmi részvétellel

kapcsolatos feladatokat és előírásokat.

(3) A települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, és figyelemmel kíséri a feladatok ellátását."

3. A Környezetvédelmi Program csatlakozása szakterületi programokhoz

Mint említettük, a Kvt. 48/A. § (2) kimondja, hogy a tervezés során az alacsonyabb szinten létesített terveknek a magasabb szintű tervekkel összhangban kell állniuk. Ennek megfelelően a program kidolgozása során figyelembe vett kiemelt dokumentumokat az alábbiakban ismertetjük.

3.1. Országos programok, tervek

Negyedik Nemzeti Környezetvédelmi Program

A 2015-2020. közötti időszakra szóló IV. Nemzeti Környezetvédelmi Programot (NKP-4.) az országgyűlés a 27/2015. (VI. 17.) számú határozatával hagyta jóvá és egyben felkérte a Kormányt a program végrehajtására. Az NKP-4. összhangban van az Európai Unió 2020-ig tartó időszakra szóló 7. Környezetvédelmi Cselekvési Programjával és az Országgyűlés által elfogadott Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégiával.

Az NKP-4. az ország környezeti céljait és az elérésükhöz szükséges feladatokat és eszközöket határozza meg. Átfogó célkitűzése, hogy hozzájáruljon a fenntartható fejlődés környezeti feltételeinek biztosításához. Ennek érdekében három középtávú stratégiai célt, azok eléréséhez pedig több stratégiai területet határoz meg (**1. ábra**), melyek lényegében a célok kibontásai a környezeti elemekre, rendszerekre, illetve szektorokra. Egyes stratégiai területek több cél elérésénél is megjelennek.

A környezeti problémák jellegéből és összességéből adódóan a Nemzeti Környezetvédelmi Program megvalósítása csak úgy lehetséges, ha a környezeti szempontok beépülnek a különböző ágazati tervekbe és különböző területi szintű programokba, valamint egyidejűleg érvényesülnek a kormányzati szervezetek, önkormányzatok, gazdasági szervezetek, a lakosság és a civil szervezetek döntéseiben.

Ötödik Nemzeti Környezetvédelmi Program

A 2021-2026. időszakra vonatkozó V. Nemzeti Környezetvédelmi Program (NKP-5.) tervezete Kistarcsa Környezetvédelmi Programjának jelen felülvizsgálata során még nem került összeállításra.

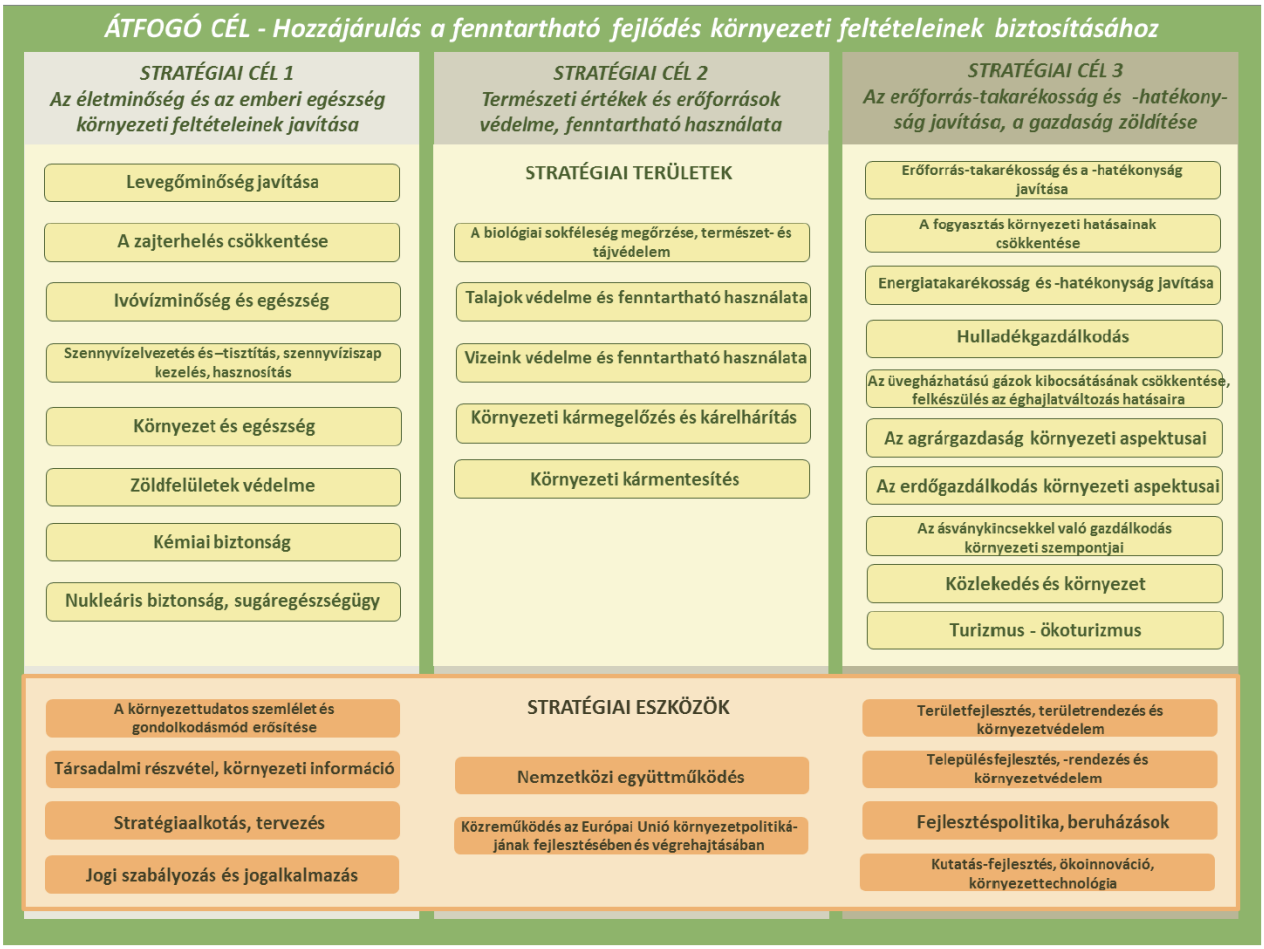

1. ábra A stratégiai területek válaszintézkedései az NKP-4. szerint
(*forrás: NKP-4. Függelék I. ábrájának változtatás nélküli átvétele*)

Nemzeti Fenntartható Fejlődés Keretstratégia (2012-2024)

A fenntartható fejlődés, a jövő nemzedékek lehetőségeinek védelme és a nemzeti erőforrásainkkal való hosszú távú felelős gazdálkodás követelményeinek érvényesítése érdekében, tekintettel a hazai és globális kihívásokra, valamint a fenntartható fejlődésre vonatkozó nemzetközi és közös európai célkitűzésekre, az Országgyűlés a 18/2013. (III.28.) OGY határozattal elfogadta „*A fenntarthatóság felé való átmenet nemzeti koncepciója*” című, Magyarország 2012-2024-es időszakra szóló Nemzeti Fenntartható Fejlődési Keretstratégiáját.

Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia

A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia (NÉS) elkészítését az ENSZ Éghajlat változási Keretegyezménye és annak Kiotói Jegyzőkönyve végrehajtási keretrendszeréről szóló 2007. évi LX. tv. (V.28.) 3. § rendelkezése írja elő. A nemzetközi kötelezettségvállalásokkal összhangban első alkalommal a 2008–2025 időszakra kellett kidolgozni az éghajlat változási stratégiát. A NÉS célkitűzéseit – a kétévenként kidolgozásra kerülő – Nemzeti Éghajlatváltozási Programok valósítják meg. A 2018-2030 közötti időszakra vonatkozó, 2050-ig tartó időszakra is kitekintést nyújtó második Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégiát az Országgyűlés a 23/2018. (X. 31.) OGY határozattal fogadta el. A NÉS-2 magában foglalja a Nemzeti Alkalmazkodási Stratégiát (NAS),

a Hazai Dekarbonizációs Útitervet (HDÚ) valamint a „Partnerség az Éghajlatért” szemléletformálási tervet. A NÉS-2 célrendszere három szintű, melyek egymáshoz hierarchikus rendben rendeződnek (**2. ábra**).

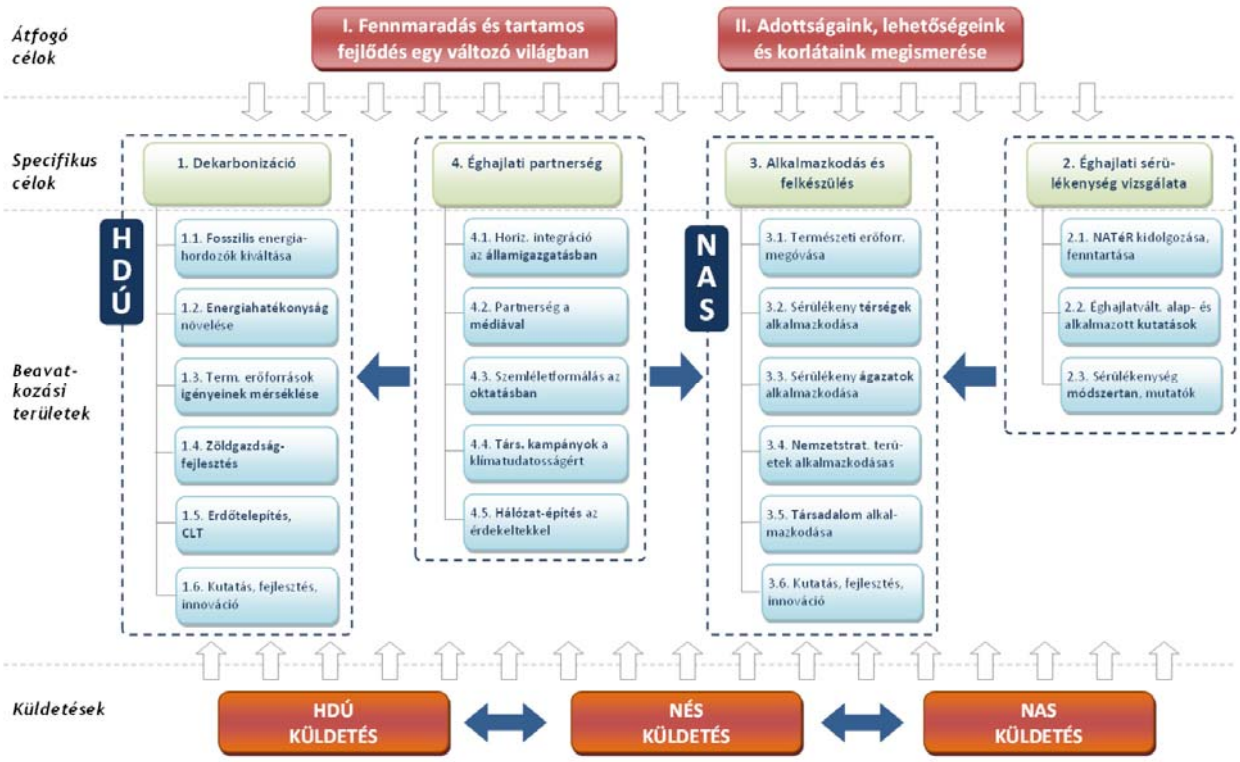

2. ábra A Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, a Hazai Dekarbonizációs Útiterv és a Nemzeti Alkalmazkodási Stratégia egyesített célrendszere (*forrás: NÉS-2*)

Országos Hulladékgazdálkodási Terv és Országos Megelőzési Program

A hulladékról és egyes irányelvek hatályon kívül helyezéséről szóló 2008/98/EK európai parlamenti és tanácsi irányelv (Hulladék Keretirányelv, azaz HKI) a tagállamok számára hulladékgazdálkodási terv készítését írja elő. Hazánk e feltételnek az Országos Hulladékgazdálkodási Terv (a továbbiakban: OHT) elkészítésével tesz eleget. Az OHT számba veszi az egyes hulladékáramok kezelésének helyzetét, feltár hiányosságokat, és meghatározza az ezek megoldásához szükséges intézkedéseket, valamint eszközöket. Az OHT kitér valamennyi jelentős hulladékáramra, biztosítva a hatékony hulladékgazdálkodáshoz szükséges háttérismeretet, hosszú távú tervezési célokat, valamint azok megvalósításának lépéseit. A 2014-2020 közötti időszakra szóló Országos Hulladékgazdálkodási Tervet a Kormány a 2055/2013. (XII. 31.) Korm. határozattal fogadta el.

Az OHT részét képezi az Országos Megelőzési Program (a továbbiakban: OMP), amely tartalmazza a hulladékképződés megelőzésével kapcsolatos célkitűzéseket és az ezek elérése érdekében megvalósítandó intézkedéseket. Az OMP egyik fő célja a szükségleteken alapuló, ésszerű gazdasági növekedés és a hulladékképződés által okozott környezeti hatások közötti összefüggés megszüntetése.

Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Terv

Mint azt a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 92/B § (1) bekezdése rögzíti, az

Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervben meg kell határozni a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás országos céljait, a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás fejlesztésének irányait; a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás ellátásának optimális területi lehatárolását és az adott területen minimálisan ellátandó közszolgáltatási feladatokat, valamint az infrastrukturális erőforrások optimális használatának rendszerét. A 35. § (1) bekezdése értelmében a települési önkormányzat képviselő-testülete önkormányzati rendeletben állapítja meg az önkormányzati hulladékgazdálkodási közfeladat tartalmát, a közszolgáltatási terület határait az Országos Hulladékgazdálkodási Közszolgáltatási Tervben foglaltakkal összhangban.

Víz Keretirányelv, Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv

„*A vizek, különösen az édesvizek használata életünk egyik legfontosabb, ugyanakkor költségekkel is járó eleme. A folyók, patakok, tavak vize nemcsak természeti, hanem társadalmi, gazdasági értékeket is hordoz, jövedelemszerzési és költségmegtakarítási lehetőségeket kínál. Ez az erőforrás azonban nem áll korlátlanul a rendelkezésünkre. Ahhoz, hogy a jövőben is mindenkinek jusson tiszta ivóvíz és tájaink, életünk meghatározó elemei maradhassanak a folyók és tavak, erőfeszítéseket kell tennünk a felszíni és felszín alatti vizek megóvásáért, állapotuk javításáért.*”

Ez a felismerés vezetett az Európai Unió új vízpolitikájának, a „Víz Keretirányelv” (2000/60/EK irányelv) kidolgozásához, mely 2000. december 22-én lépett hatályba az EU tagországaiban.

A Víz Keretirányelv célja, hogy a felszíni és felszín alatti vizek, valamint a vizekkel kapcsolatban lévő védett területek „jó állapotba” kerüljenek. A kitűzött cél, vagyis a vízfolyások, állóvizek, felszín alatti vizek jó ökológiai, vízminőségi és mennyiségi állapotának elérése összetett és hosszú folyamat. E célok eléréséhez szükséges intézkedéseket a vízgyűjtő-gazdálkodási tervek foglalják össze. A Kormány a 1042/2012. (II.23.) Korm. határozattal hirdette ki Magyarország első vízgyűjtő-gazdálkodási tervét (VGT), amely a 2010-2015 közötti időszak intézkedési programját tartalmazta. 2015. évben megtörtént a VGT felülvizsgálata, és összeállításra került a 2016-2021. időszakra vonatkozó hat év cselekvési programja.

Natura 2000

Az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területek hálózatába tartozó, a Natura 2000 területeken előforduló, meghatározott közösségi jelentőségű, valamint kiemelt közösségi jelentőségű élőhely típusok, illetőleg fajok megőrzéséhez szükséges előírásokat az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet rögzíti.

3.2. Regionális programok, tervek

Kistarcsa Pest megyében, a Gödöllői járásban fekszik. Elhelyezkedése következtében szorosan kapcsolódik a fővároshoz (kiemelten a XVI. kerülethez), valamint Csömör nagyközség, Kerepes város és Nagytarcsa község területéhez, valamint a Gödöllői járás agglomerációjához.

Pest Megyei Környezetvédelmi Program 2014-2020 időszakra

A 2014-2020. időszakra vonatkozó Pest Megyei Környezetvédelmi Programot Pest Megye Önkormányzatának Közgyűlése 2015. évben fogadta el. A program a természet- és környezetvédelem feladatainak összehangolását, bemutatását és megőrzését célozza meg,

összhangban a területi tervezés, fejlesztés és rendezés eszközeivel. A terv összhangban van a hatályos nemzeti programokkal, stratégiákkal, illetve a Pest Megyei Területfejlesztési Koncepcióval, ezáltal segítséget nyújt a Pest megyei települések felé történő koordinációs és konzultatív tevékenységben, valamint a települési önkormányzatok számára támpontot nyújt a saját helyi környezetvédelmi programjuk tervezéséhez.

Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció és Területfejlesztési Program

Pest Megye Önkormányzata 2012 őszére elkészítette a területfejlesztési koncepciót megalapozó helyzetfeltáró dokumentumot, valamint a megye hosszú távú (2014-2030. időszakra vonatkozó) fejlesztési céljait rögzítő Pest Megyei Területfejlesztési Koncepciót, melyet széles körű szakmai- és társadalmi egyeztetés után 2013. november 29-i ülésén jóváhagyott Pest megye közgyűlése is. Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszerét a **3. ábra** szemlélteti.

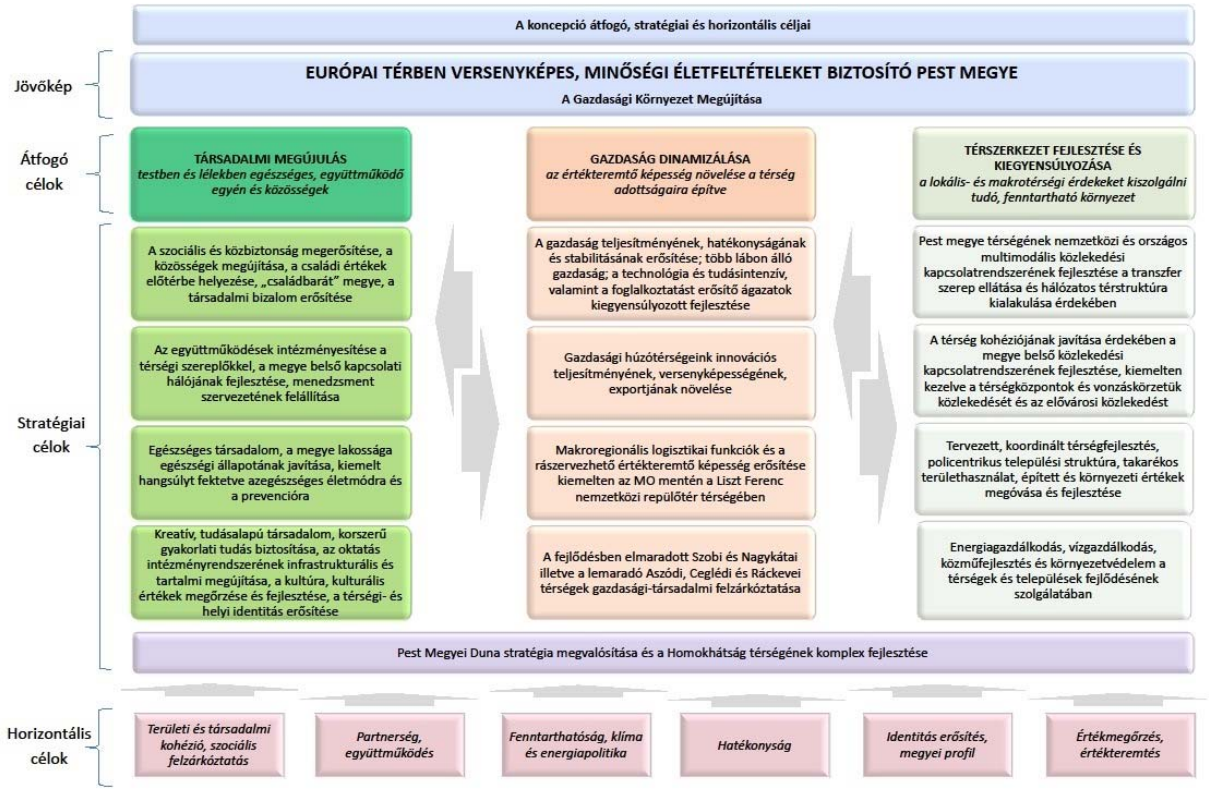

3. ábra Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció (2014-2030. időszak) célrendszere

Míg a területfejlesztési koncepció a megye hosszútávra szóló horizontális céljait és átfogó célját, valamint nagytávra és nagytávon túlmutatóra szóló jövőképét fogalmazza meg, addig a területfejlesztési program középtávra (7 évre) szól.

A Pest Megyei Területfejlesztési Koncepció célrendszerében meghatározott három átfogó célt (azaz a gazdaság dinamizálását, a társadalmi megújulását, valamint a térszerkezet fejlesztését és kiegyensúlyozását) a Pest Megyei Területfejlesztési Programban nyolc fő beavatkozási területre bontották le:

- Pest megye több lábon álló gazdaságának dinamizálása – (I. Prioritás).
- Pest megye fejlődésben lemaradó térségeinek komplex fejlesztése (CLLD) – (II. Prioritás).

- Közlekedésfejlesztés Pest megye nemzetközi, regionális és térségi kapcsolatainak javítása érdekében – (III. Prioritás).
- Települési infrastruktúrafejlesztés az élhetőbb, fenntarthatóbb lakókörnyezetért – (IV. Prioritás).
- Fenntartható, hatékonyan működő, a klímaváltozáshoz alkalmazkodó épített és természeti környezet kialakítása – (V. Prioritás).
- Társadalmi innováció-, megújulás-, a társadalmi befogadás előmozdítása és a szegénység elleni küzdelem – (VI. Prioritás).
- Testben és lélekben egészséges Pest megye – (VII. Prioritás).
- Integrált Területi Beruházások Pest megyében – (VIII. Prioritás).

Budapest Főváros Környezeti Programja

Budapest 2017-2021 időszakra szóló Környezeti Programja egy olyan önálló települési környezetvédelmi program, amelynek célja, hogy összefoglaló helyzetképet mutasson Budapest és közvetlen agglomerációja környezetállapotáról, és erre támaszkodva olyan programjavaslatokat fogalmazzon meg, amelyek hosszú távon megalapozzák a környezetvédelmi beavatkozások jellegét, ütemét.

3.3. Helyi dokumentumok, tervek, rendeletek

Kistarcsa településfejlesztési koncepciója

Kistarcsa 2008-ban kidolgozott és 2009-ben elfogadott településfejlesztési koncepciójának felülvizsgálatát 2014. évben végezték el. Az új koncepció kapcsolódik a Nemzeti Fejlesztés 2030. dokumentum és Pest megye 2013. évben elfogadott területfejlesztési koncepciójának releváns célkitűzéseihez, és a megyei területfejlesztési programokhoz. A településfejlesztési koncepció célja és feladata a település fejlesztésénél figyelembe vehető pozitív adottságok és előnyök, illetve a fejlesztést megnehezítő, akadályozó negatív tényezők és konfliktusterületek feltárása, a város jövőképének megfogalmazása és a fő fejlesztési irányok, prioritások kijelölése, amelyek – területi vonatkozásaikat is figyelembe véve – iránymutatásul szolgálnak az érintett időszak települési szintű ágazati fejlesztéseihez és a településszerkezeti terv és a településrendezési szabályozás felülvizsgálatához.

Kistarcsa Város Környezetvédelmi Programja jelen aktualizálása során figyelembe vett helyi dokumentumok, tervek rendeletek az alábbiak:

- Kistarcsa településképi arculati kézikönyv, 2017
- Kistarcsa Város, Önkormányzati vízkár-elhárítási terve, Hidrokultúra Víz- és Környezetgazdálkodási Kft., 2019.
- Kistarcsa város stratégiai zajtérképének megújítása, 2017., Vibrocomp Kft.
- Kistarcsa Város 2018. évben megújított stratégiai zajtérképére épülő intézkedési terve, 2019., EnviroPlus Kft.
- 8/2006.(II.16.) Önk. rendelet: Az avar- és kerti hulladék égetéséről, valamint a háztartási és szolgáltatási tevékenységgel okozott légszennyezésről

- 12/2009. (III.23.) Önk. rendel: Talajterhelési díj
- 10/2011. (III.21.) Önk. rendelet: A települési szilárd hulladék kezelésével kapcsolatos közszolgáltatásról és annak kötelező igénybevételéről
- 53/2011. (XI.28.) Önk. rendelet: Környezetvédelmi Alap létrehozásáról
- 24/2012. (IV. 27.) Önk. rendelet: A közterületek rendjéről
- 5/2013. (I. 24.) Önk. rendelet: A helyi közútra történő behajtás korlátozásáról
- 48/2013. (XI. 21.) Önk. rendelet: A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatásról
- 31/2015. (IX. 03.) számú önkormányzati rendelet Kistarcsa Város Helyi Építési Szabályzatáról
- 13/2017. (III.30.) önkormányzati rendelet a településfejlesztéssel és a településrendezéssel összefüggő partnerségi egyeztetés szabályairól
- 40/2017. (XII.14.) önkormányzati rendelet a településkép védelméről

4. A környezetvédelmi program sarokpontjai

4.1. A program célkitűzése és célközönsége

A környezetvédelmi program célja, hogy Kistarcsa és közvetlen környezete állapotjellemzőinek felmérésén alapulva megfogalmazza azon környezetfejlesztési intézkedéseket, amelyek elősegítik a természetes és az épített környezet védelmének rövid és középtávú feladatait, hozzájárulva az egyes ágazati és területfejlesztési törekvések során a környezetvédelmi szempontok figyelembevételéhez.

A környezetvédelmi programban megfogalmazott feladatok végrehajtásával és a kitűzött célok elérésével a környezeti veszélyeztetettség minimalizálható és a környezet minősége javítható.

A környezetvédelmi program elsősorban a Kistarcsán élők és tevékenykedők számára fogalmaz meg előírásokat és javaslatokat, de a városba látogatók számára is útmutatást ad, elsősorban az Önkormányzat által hozott intézkedéseken keresztül. Mind az itt élők, mind a városba látogatók számára kiemelten fontosak a környezeti terek okozta pozitív benyomások, amelyek egy tiszta, rendezett, szabályozott környezetben fokozottan jelentkeznek.

4.2. A program stratégiai elvei

A környezeti szabályozás célja: A környezet elemekből áll. A környezeti elemek közé soroljuk a levegőt, a felszíni és a felszín alatti vizet, a talajt, a földtani közeget, a biológiai sokféleséget és az ember által létrehozott (mesterséges) környezetet. A környezeti szabályozás célja a környezeti elemek jó állapotának megőrzése.

A fenntartható fejlődés elve: A fenntartható fejlődés fogalmáról, lényegéről számos elemzés, vitairat látott napvilágot. Herman Daly megfogalmazása szerint „*a fenntartható fejlődés a folytonos szociális jólét elérése, anélkül, hogy az ökológiai eltartó-képességet meghaladó módon növekednénk*” (*forrás: http://www.ff3.hu/fejlodes.html*).

A fejlődés alapvető célja tehát a szociális jólét, a méltányos életfeltételek lehetőségének biztosítása mindenki számára, egyaránt a jelenlegi és a jövőbeli nemzedékek számára is, ami csak úgy lehetséges, ha közben fenntartható módon hasznosítjuk a természeti erőforrásokat,

elkerüljük a káros hatásokat, s különösen a környezet állapotában bekövetkező visszafordíthatatlan változásokat.

A Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata megfogalmazásában: „*A fenntarthatóság az emberiség jelen szükségleteinek kielégítése, a környezet és a természeti erőforrások jövő generációk számára történő megőrzésével egyidejűleg.*" (Átmenet a fenntarthatóság felé; Világ Tudományos Akadémiáinak Nyilatkozata, Tokió, 2000).

A megelőzés elve: A megelőzés elve a legfontosabb környezetjogi alapelv, amely azon alapul, hogy a környezeti problémák megoldhatók, elkerülhetők. A környezeti problémák megelőzése könnyebb, gazdaságosabb és hatékonyabb, mint a helyreállítás, javítás.

Az együttműködés elve: Az Önkormányzat hatékony szervezeti működéséhez alapvető fontosságú a szervezeti célok sikeres meghatározása, illetve a célokhoz rendelt megvalósítási stratégia eredményes megvalósítása. A fenntartható fejlődés elveinek megfelelő környezethasználatok kialakítása, fenntartása, a környezeti problémák megoldása azonban csak az Önkormányzat, a lakosok és a vállalkozók közötti hatékony együttműködés esetén válhat teljes körűvé, s érhető el az általános elégedettség.

Integrálás alapelve: Az 1997-es Amszterdami Szerződés kimondja, hogy a környezetvédelem nem tekinthető külön szektornak, hanem integrálni kell a gazdaságpolitikába és a társadalmi tevékenységekbe. Ezért a társadalom valamennyi szektorának részt kell vállalnia a környezet iránti felelősségből. A környezetpolitikának összhangban kell lennie más politikákkal, illetve minden szektorpolitikába be kell ágyazódnia.

A tájékoztatás elve: A környezet minőségére, állapotára, a környezet-egészségügyi veszélyekre vonatkozó adatok, információk megismerése/megismertetése alapvető állampolgári jog. Az Önkormányzat köteles a környezet állapotát és annak az emberi egészségre gyakorolt hatását figyelemmel kísérni, és igény esetén a rendelkezésére álló környezeti információt hozzáférhetővé tenni, rendelkezésre bocsátani, továbbá a környezeti információk külön jogszabályban meghatározott körét, illetve a birtokában levő vagy a számára tárolt információk jegyzékét elektronikusan vagy más módon közzétenni. Alapvető továbbá, hogy a jövő nemzedékének szakmailag megalapozott, megfelelően előkészített környezettudatos nevelése a családban és az oktatás valamennyi területén nagyobb teret kapjon.

4.3. A program időtávja

A környezetvédelmi program 6 évre szól. A környezetvédelmi programban foglaltak felülvizsgálatát szükség szerint el kell végezni.

5. Állapotértékelés, helyzetfelmérés

5.1. Kistarcsa földrajzi helyzete

Kistarcsa Pest megyében, a Budapesti Agglomerációban fekszik, a Gödöllői járás részeként. DNy-i irányban Budapest XVI. kerületével (Cinkotával), D-felől Nagytarcsával, K-ről Isaszeggel, É felől Kerepessel, Ny-i irányból pedig Csömör külterületeivel határos. Kistarcsa a pesti hordalékkúp síksághoz, mint földrajzi kistájhoz tartozó település.

A térség – Budapest után – az ország legsűrűbben lakott térsége. A népsűrűség 800–850 fő/km^2. A népesség növekedése – csökkenő születésszám mellett – a vándorlási különbözet pozitív alakulásának következménye. Míg korábban főleg az ország távolabbi megyéiből érkeztek új lakók a térségbe a budapesti jobb elhelyezkedési, kereseti lehetőségek reményében, az elmúlt tíz évben a vándorlás iránya az ellenkező lett, így Budapestről költöznek ki, elsősorban fiatal és közép-korú családok az agglomerációba.

A város a Gödöllői kistérség negyedik legnépesebb települése. Lakónépessége fokozatosan növekszik, 2019. évre meghaladta a 13.000 főt.

A mind népességszáma, mind gazdasági ereje, mind intézményei tekintetében erősödő város kisugárzása növekszik, a Gödöllői kistérségen belüli szerepvállalása fokozódik.

Kistarcsa szervesen kapcsolódik a fővároshoz mind gazdasági-foglalkoztatási, közlekedési, intézményi, ellátási és szolgáltatási szempontból.

Kistarcsa közigazgatási határait az **1.sz. melléklet**ben csatolt áttekintő térkép, illetve a **2.sz. melléklet**ben csatolt áttekintő légifelvétel mutatja be. A város részterületeit a **3.sz. melléklet**ben csatolt várostérkép szemlélteti.

5.2. Kistarcsa általános adatai

KSH-kód: 34157

Jogállás: Város

Régió: Pest

Megye: Pest

Járás neve (kódja): Gödöllői (128)

Járás székhelye: Gödöllő

Önkormányzat: önálló polgármesteri hivatalt fenntartó önkormányzat

Nemzetiségi önkormányzat: roma, szlovák

Távhívó körzetszám: 28

Postai irányítószám: 2143

A város teljes közigazgatási területe 1 102 ha, ebből belterület 449,5 ha.

Kistarcsa város GPS koordinátái: 47.5446, 19.261.

Népsűrűsége: 1 183 fő/km^2.

Kistarcsa lakosságának és lakásszámának változását az **1. táblázat**ban foglaltuk össze. Az adatok változását a **4. ábra** diagramján szemléltetjük.

év	lakosság száma (fő)	lakások száma (db)
2008	11 083	3 800
2009	11 540	4 011
2010	11 773	4 116
2011	11 995	4 205
2012	12 229	4 290
2013	12 046	4 596
2014	12 045	4 629
2015	12 212	4 689
2016	12 383	4 726
2017	12 645	4 752
2018	12 829	4 827
2019	13 041	4 910

1. táblázat Kistarcsa lakosságának és lakásszámának változása 2008-2019. között

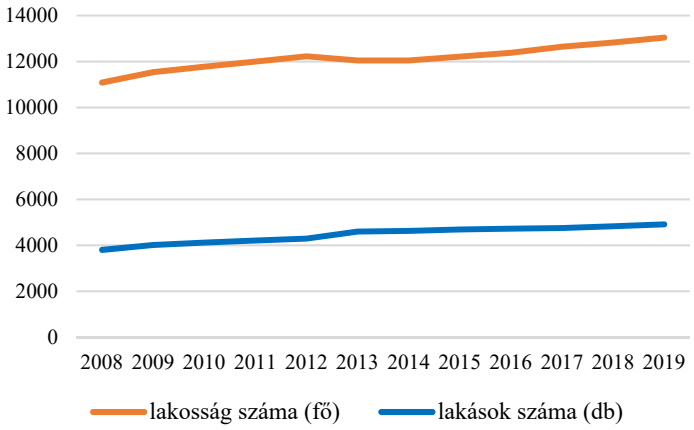

4. ábra Kistarcsa lakosságának és lakásszámának változása diagramon a 2008-2019. időszakban

Polgármesteri Hivatal

Cím: 2143 Kistarcsa Szabadság u. 48.

E-mail cím: hivatal@kistarcsa.hu

Telefon: 06 (28) 470-711, 06 (28) 470-712

5.3. Épített környezet

Kistarcsa területén – a feltárt leletek alapján – már az újkőkortól kezdve folyamatosan éltek emberek. A maradványok alapján lakóhelyet alakítottak ki a kelták, a vandálok, az alánok, a szarmaták és az avarok. Az avar birodalom hanyatlása következtében a honfoglaló magyarok gyéren lakott területet találtak, így ellenállás nélkül letelepedhettek. A mai kistarcsai temető környezetében feltárt lelőhely tanúsága szerint a X-XIII. században település állt itt.

A település életében jelentős növekedést indító változást okozott az 1882-ben épített vasút (a mai HÉV). 1908-ban alakult Gép- és Vasútfelszerelési Gyár ide települése nagy munkaerőigényével a falu lakosságának gyors növekedését hozta magával. A lakosság folyamatos növekedésével párhuzamosan kiépültek a település intézményei.

A városközpont a 3.sz. főút mentén, a vasúti aluljáró két oldalán alakult ki. A két központrészben találhatók a városi intézmények: a délkeleti részben a városháza, iskolák, óvoda, uszoda, és az üzletekké átalakuló gyártelep, míg az északnyugati részben a művelődési ház, református templom, orvosi rendelő, posta, piac. A városközponton kívüli városrészek alapvetően lakóterületek, nagyobb részt kertvárosias, kisebb részt kisvárosias beépítéssel.

A fentieknek megfelelően a település területének döntő hányada családi-házas, telkes lakóterület. A Széchenyi utca mellett lévő tömbökben fésűs beépítésű keskeny és mélyparcellás tömbök találhatók. Az Eperjes utca mentén városias jellegű, társasházas, úszótelkes beépítésű

lakóterületet találunk, a tömb közelében sorházas beépítésű lakóterületet. A város lakóterületén az oldalhatáron álló, szabadon álló, ikres és zártsorú beépítési mód is megtalálható.

A településen egyre több közhasználatú zöldterületet (közparkot) alakítanak ki. Közpark funkciót ellátó meglévő zöldterületek: a Hősök tere, az Arany János utca melletti játszótér, az Árpád Vezér utcai játszótér, a Síp utcai sportpálya melletti terület, a Thököly út mellett kialakított új park, a Széchenyi utca melletti közpark, a Holló utca melletti széles sáv, valamint a Nagytarcsai utcát kísérő patakparti sáv.

A település erdősültsége messze az országos és a megyei átlag alatt van. A meglévő erdőterületek jellemzően a külterület K-i részén találhatók.

A mezőgazdasági területekre elsősorban általános gazdálkodási formák jellemzők (nagy- és kistáblás szántóföldek, gyepterületek), illetve két nagyobb kiterjedésű „volt zártkerti" kertgazdasági terület is megfigyelhető.

A vízgazdálkodási területek közé tartoznak Kistarcsa felszíni vízfolyásai. A vízfolyások mentén elhelyezkedő nádas, gyepes, ligetes területek természeti és ökológiai szempontból értékes területeknek minősülnek. A település legjelentősebb kisvízfolyása a Szilas-patak, amelyet szintén értékes természetvédelmi területek kísérnek.

A Kulturális Örökségvédelmi Hivatal műemléki nyilvántartása szerint Kistarcsa területén nincs műemléki védelem alatt álló művi érték.

A településnek jelenleg nincs helyi értékvédelmi rendelete.

(*forrás: Kistarcsa Településrendezési terve, M1 melléklet A településszerkezeti terv leírása, valamint Kistarcsa településképi arculati kézikönyve*)

5.4. Infrastrukturális ellátottság

5.4.1. Ivóvíz ellátás

Kistarcsán az igényeknek megfelelő körvezetékes vízellátó hálózat üzemel, mely Kerepessel alkot regionális rendszert. A vízmű Kistarcsa és Kerepes között, a Szilas-patak völgyében található. A vízmű tároló kapacitása 2x800 m^3 térszíni, 500 m^3 méretű tároló.

Kistarcsa település átlagos számított vízfogyasztása: 1.500 m^3/d. A csúcsfogyasztás eléri a 2.000–2.500 m^3/d vízmennyiséget.

Kistarcsán a számlázott ivóvíz-mennyiség a **2. táblázat**ban közöltek szerint alakult.

év	a számlázott ivóvíz mennyisége (m^3)	napi átlag (m^3/nap)	a számlázott szennyvíz mennyisége (m^3)	napi átlag (m^3/nap)
2014	475 988	1 304	526 551	1 443
2015	520 977	1 427	560 274	1 535
2016	580 970	1 592	618 683	1 695
2017	594 922	1 630	633 610	1 736
2018	603 516	1 653	638 842	1 750

2. táblázat A Kistarcsán kiszámlázott ivóvíz- és szennyvíz mennyiség alakulása 2014–2018. között

Az ivóvíz és a szennyvíz bekötések alakulását a **3. táblázat**ban mutatjuk be.

év	ivóvíz bekötések száma (db)	szennyvíz bekötések száma (db)
2014	5 147	4 348
2015	5 075	4 313
2016	5 107	4 377
2017	5 145	4 454
2018	5 191	4 586

3. táblázat Az ivóvíz- és szennyvíz bekötések számának alakulása 2014–2018. között

Bár a **2.** és a **3. táblázat** adataiból látható, hogy a bővülő lakosságszám és a betelepülő közületek száma egyre emelkedik, a meglévő körvezetékes hálózat még a további (távlati) igények kielégítésére is megfelelő. A fővezeték hálózata NÁ 250, NÁ 200 és NÁ 150 mm-es, míg az elosztó-hálózat NÁ 100, NÁ 80 mm-es átmérőkkel üzemel.

A település vízellátását 2014. januárig a Szilasvíz Kft. (Kerepes, Szabadság út 100.) biztosította. 2014. január 23. napjától Kistarcsa Város ellátási területén a Szilasvíz Kft. helyett a Dél-Pest Megyei Víziközmű Szolgáltató Zrt. (székhely: 2360 Gyál, Kőrösi út 190.) látja el a víziközmű-szolgáltatási tevékenységet, azaz az ivóvíz- és szennyvízszolgáltatást.

A település vízellátása felszín alatti vízkészletekből történik, amelynek helyi bázisát 2 db üzemelő és egy db üzemen kívül helyezett kút adja. A termelésbe vont vízműkutak műszaki adatai:

VI. sz. kút

EOV X: 243471,23; EOV Y: 667367,58
Talpmélység: 93,5 m terep alatt
Szűrőzött szakasz: 76,3–78,1 m, illetve 81,0–87,5 m terep alatt
A termelésbe vont réteg: homok
Érintett helyrajzi szám: Kistarcsa, 0249/2.

IX. sz. kút

EOV X: 244963; EOV Y: 665696
Talpmélység: 116,3 m terep alatt
Szűrőzött szakasz: 91,5–100,5 m terep alatt
A termelésbe vont réteg: finomszemcsés kavics
Üzemi vízmennyiség 2007-ben: 52 659 m^3
Érintett helyrajzi szám: Kistarcsa, 0249/3.

Mivel Kistarcsát és Kerepest kiszolgáló közös vízmű által szolgáltatott ivóvíz ammónium és nitrát tartalma meghaladta az elfogadott határértéket, így a két település közösen létrehozta a Szilas-menti Ivóvízminőség-javító Önkormányzati Társulást, amely sikeres pályázatot nyújtott be 2012-ben a KEOP-1.3.0/09-11 Ivóvízminőség-javítás című konstrukcióra az Új Széchenyi Terv Környezet és Energia Operatív Program támogatási rendszerében.

A közbeszerzési eljárást követően kiválasztásra került a kivitelezővel 2013. szeptember 12-én kötöttek szerződést. 2013. november 8-án került sor a projekt ünnepélyes alapkő-letételére a Szilasvíz Kft telephelyén. A projekt folyamán az üzemeltető megváltozott, így a 2015. július 15-

én megtartott ünnepélyes projekt zárásra már a DPMV Zrt. telephelyén került sor. Az üzemeltetést biztosító kiszolgáló épület is felújításra került, modern, új külsőt kapott. A projekt eredményeképpen összesen 8 881 méter vezeték került kiépítésre, 9 régi kút felújításra, 1 új kút üzembe helyezésre. A rekonstrukciós munkálatok során 85 tűzcsap, 154 tolózár került beépítésre, az Eperjesi úti lakótelepen új elosztóhálózatot építettek ki 579 fm-en, mely 210 lakást érint. A Völgy utcai rekonstrukció 85 fm-en, a Dózsa György úti összekötés a HÉV alatt 42 fm-en készült el. Hálózatmosatás 119 000 méteren történt, a próbaüzem 5 hónapon keresztül folyt.

250 m^3/h maximális kapacitású vas, mangán, ammónia eltávolítására alkalmas ivóvíz kezelő berendezés került kiépítésre. A vas-, mangán- és ammóniumtalanított víz a kimeneti 800 m^3-es kimeneti tisztavíz tározóba jut ahonnét kitápláló nyomásfokozó szivattyú juttatja a hálózati gerincvezetékre.

5.4.2. Szennyvízelvezetés, kezelés

Kistarcsa településen a szennyvízcsatornázás teljes körűnek mondható. A szennyvízcsatorna regionális rendszerű, mivel a kistarcsai csatornahálózat fogadja Kerepes és Nagytarcsa szennyvizeit is. A három település szennyvize átemelővel és nyomóvezetékkel a Fővárosi Csatornázási Művek Zrt. (FCSM ZRt.) (székhely: 1087 Budapest, Asztalos Sándor u. 4.) rendszerébe kerül átvezetésre.

Kistarcsa főgyűjtője DN 40 cm-es beton csatorna. Azonos átmérőjű a Kerepesi főgyűjtő is. A nagytarcsai szennyvizek nyomóvezetéken érkeznek a rendszerhez. A központi átemelő és a fővárosi csatornarendszer között NÁ 400 mm-es nyomóvezeték épült ki.

A város szennyvízelvezető rendszere több vízgyűjtőből áll. Egy-egy vízgyűjtőterület befogadója a gravitációs rendszer átemelője. Az átemelők nyomóvezetéken keresztül kapcsolódnak a vegyes rendszerhez.

Kistarcsán a számlázott szennyvíz-mennyiséget a **2. táblázat**ban, a szennyvíz bekötések alakulását a **3. táblázat**ban mutatjuk be. A **2.** és a **3. táblázat** adataiból látható, hogy a lakosságszám és a betelepülő közületek számának emelkedése hatására fokozatosan növekszik a szennyvíz bekötések száma és így a bevezetett szennyvíz mennyiség is.

Kistarcsa Város Önkormányzata a 48/2013. (XI. 21.) önkormányzati rendeletben szabályozza a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi közszolgáltatást. Az említett rendelet szerint a nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére, szállítására és ártalmatlanító helyen történő elhelyezésére Kistarcsa Város Önkormányzata helyi közszolgáltatást szervezett és tart fenn. A begyűjtött, elszállított nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ürítési helye: FCSM Zrt. 1041 Budapest, Tímár u. 1., és 1173 Budapest, Tóimalom u. 6. szám alatti leürítőhelyek.

Mivel a településen nem történik szennyvíztisztítás, így a kezelésből adódó szennyvíz iszaphasznosítással sem foglalkoznak.

5.4.3. Felszíni vízelvezetés

A település csapadékvizeinek a természetes befogadója a Szilas-patak.

A településen az összegyülekező csapadékvizeket általában az utak mentén kialakított nyílt árokhálózat vezeti le a befogadókba. Az árokhálózat burkolt, illetve földmedrű.

A város csapadékvíz elvezetésére részterületenként tanulmánytervek készültek. A vízelvezető rendszerek kisebb-nagyobb hiányosságait, az ár- és belvízveszélyeket, valamint az azok

elhárítására, kezelésére vonatkozó utasításokat a Gödöllő-Vác térségi Vízgazdálkodási Társulat által 2011. évben összeállított „*Kistarcsa város önkormányzati vízkár-elhárítási terve*” című dokumentum foglalta egységes keretbe. A vízkár-elhárítási terv elkészítése óta eltelt 8 év jelentős fejlődést hozott a település életében, mivel új területek épültek be, amelyek megváltoztatták a csapadékvíz-lefolyási viszonyokat, valamint a város a csapadékvíz-elvezető rendszer egyes elemeit is átépítette, így szükségessé vált a 2011-ben készült terv teljes átdolgozása. A tervet a Hidrokultúra Víz- és Környezetgazdálkodási Kft. 2019. évben aktualizálta és adta ki, „*Kistarcsa Város Önkormányzati vízkár-elhárítási terve*” címen.

5.4.4. Energiaellátás

Villamos energia ellátás

A település villamos energia ellátását az ELMÜ Nyrt. biztosítja kis és közép feszültségű elektromos energiát hálózatról. A településen mind a légvezeték, mind a föld kábeles hálózat megtalálható. A hálózatra csatlakozott ingatlanok számaránya eléri a 100%-ot.

A közvilágítás korszerűsítésére az utóbbi években került sor. Az elektromos hálózat oszlopai a burkolt utcákban mind világító lámpatesteket kaptak. A korábbi izzók energiatakarékos fényforrásra lettek kicserélve.

Gázellátás

Kistarcsa gázellátása teljes mértékben kiépült.

A gázhálózat üzemeltetője a TIGÁZ Zrt. (központ: 4200 Hajdúszoboszló, Rákóczi u. 184.).

A földgáz nagy-középnyomású vezetéken érkezik a település gáz-nyomásszabályozójáig. A nyomásszabályozótól kiépült középnyomású hálózat teljes gázellátást biztosit a településnek. A nagyfogyasztók külön nyomásszabályozóval rendelkeznek.

A nagy-középnyomású gázvezetéknél 5 m-es, a középnyomásúnál 3–4 m-es védőövezetet kell biztosítani.

A gázvezeték nyomvonalát általában az útpadkában helyezték el. A gázvezeték kiépítése társulásos formában történt. Elmondható, hogy a vezetékes gáz a település háztartásainak 100%-ában rendelkezésre áll. A gázhálózat igénybe vétele azonban csak 90%-os, mivel még mindig akadnak olyanok, akik az alternatív tüzelési módokat választják. A gázárak növekedésével ez a tendencia egyre jobban megfigyelhető.

A meglévő vezetékhálózat anyaga PE cső, amely megfelel a korszerű igényeknek.

Egyéb fűtési módok

Azokban a háztartásokban, ahol nincs bevezetve a gáz (vagy a bevezetett gázt nem hasznosítják), ott fával, valamint szénnel és fűtőolajjal fűtenek. A régi széntüzelésű kályhákra elmondható, hogy a szennyezőanyag kibocsátásuk meghaladja a gáz- és fafűtésű rendszerek káros anyag kibocsátását. Emiatt a téli időszakban a település egyes részein megnőhet a levegőszennyezettség, elsősorban a por, a füst, a pernye, a SOx (kén-oxidok), a NO (nitrogén-monoxid), CO (szén-monoxid), valamint a CO_2 (szén-dioxid) mennyisége.

A fa és fapellett tüzelés is felfedezhető a település néhány ingatlanán. A korszerű kazánok és elgázosító készülékek kibocsátásai jóval alacsonyabbak, mint a szénkazánoké.

5.5. Közúthálózatok, közlekedés

Kistarcsa jó közlekedési helyzetben van, mert mind a közúti, mind a kötöttpályás közlekedés területén közvetlen kapcsolattal rendelkezik a regionális hálózatokkal.

A közúti közlekedésben a legjelentősebb útvonal az M0, amely közvetlen kapcsolatot biztosít az országos fő- és gyorsforgalmi hálózat budapesti agglomerációt érintő összes elemével. Mivel az autópályának közvetlenül Kistarcsa mellett csomópontja is van, ezért e kapcsolat jelentősen növeli a város közlekedési potenciálját.

Továbbra is igen jelentős a 3.sz. főút, amely a település, és így a város belterülete súlyvonalában halad. A fővárossal és a főút által érintett szomszédos településekkel biztosít kapcsolatot. Az 1997. évben mért 12.000 átlagos napi forgalom értékről a forgalom átlagosan mintegy 20.000-re nőtt (ld. a **4. táblázat** adatait), amely igen komoly nehézségeket okoz a település mindennapi életében.

mérőpont	1997. (egységjármű/nap) *forrás: HÉSZ, 1997*	2011. (egységjármű/nap) *forrás: utadat.hu*	2014. (egységjármű/nap) *forrás: utadat.hu*	2018 (egységjármű/nap) *forrás: OKKF, 2018*
Szabadság út (3.sz. főút, 18+287 km)	12.000	26.474	22.156	22.216 (2018. év)
Széchenyi út (3101 közút, 3+000 km)	3.500	7.562	6.411	3.972 (2015. év)
M0 (59+908 km)	–	49.297	47.650	60.275 (2018. év)

4. táblázat Az autóforgalom-változása Kistarcsán

A főút jelenléte és forgalma a városban kettős hatású: a város gazdasági életére és fejlődési lehetőségeire jótékony hatással van, azonban az útvonal zavaró hatása is igen jelentős a város életében.

A település teljes területén a 3.sz. úttal párhuzamosan, ahhoz igen közel halad a gödöllői HÉV vonala.

A 3.sz. főútból ágazik le a 3101. j. összekötő út Nagytarcsa (Vecsés) felé a Széchenyi út - Kossuth L. u. nyomvonalán. Az útvonal kistarcsai szakaszának forgalma igen nagy változékonyságot mutat. Az 1997. évben mért 3.500 napi forgalmi érték 2011-2014. években 6.500–7.500 átlagos napi forgalom értéke növekedett, majd 2015. évre 3.972 napi forgalmi értékre csökkent.

A város gyűjtőhálózata a 3.sz. úttól keletre eső településrészben a szükségletek és lehetőségek alapján viszonylag kialakultnak tekinthető. A Kossuth L. u. és a 3.sz. főút között az Eperjesi – Aulich Lajos utcák nyomvonalán vezető gyűjtőút az intenzívebb lakóterületeket megfelelően feltárja. A 3.sz. úttal párhuzamos Aradi utca is betölt ilyen szerepet, mentesítve a főutat a belső forgalomtól.

A főúttól nyugatra eső településrészen a HÉV erősen korlátozza az utcahálózat hierarchikus működését. A HÉV mellett fekvő Hunyadi és Thököly utca igen szűk, így csak korlátozottan tudják betölteni a gyűjtő szerepet, a Hunyadi u. leginkább csak a Baross G. utcától délre. Mivel a Deák Ferenc utca az aluljáró folytatásában helyezkedik el, még akkor is betölt bizonyos gyűjtőúti funkciót, hogy keskenyebb beépítési szélessége miatt erre kevéssé alkalmas.

E településrészen a Móra Ferenc utca az, amely szabályozási szélességénél fogva és a HÉV pályán kialakított szintben keresztezés, valamint a 3. úti csomópont miatt minden paraméterét tekintve alkalmas a gyűjtőúti funkcióra. Az a probléma, hogy az ezen utcától délre levő területek utcahálózata nem, vagy csak igen kismértékben alkalmas arra, hogy kapcsolatot létesítsen a Móra Ferenc utcával. Ezért a lakóterület forgalmának jelentős része a rosszabb paraméterű Thököly és Deák F. és utcát keresi, ezáltal kihasználatlanok a Móra F. utca lehetőségei.

Az alsóbbrendű utcahálózat egy része kiépítetlen, így a járművek (természetes módon) még akkor is a kiépített szakaszokat keresik, ha ez számukra kerülő utat jelent. Ezáltal az utóbbi területek relatíve nagyobb forgalmi igénybevételt kénytelenek elviselni (fokozott környezeti terheléssel).

A városban a parkolás általánosan elég alacsony színvonalon van megoldva. Az intézmény jellegű épületeknél többnyire nincs, vagy csak a normatívák egy részét kielégítő számú parkoló van. Ez a probléma a kereskedelmi létesítményeknél mindenhol jelentkezik, de a legzavaróbb a 3.sz. főút mellett, ahol a szabálytalanul megálló járművek az útvonal jelentős nagyságrendű átmenő forgalmát zavarják.

Az autóbusz-közlekedés szerepe nem túl jelentős a városban, mivel a fő utazási irányt jelentő fővárosi kapcsolatot a HÉV biztosítja, ennek ellenére a 3.sz. főúton viszonylag jelentős számú autóbuszjárat biztosítja Kistarcsa elérhetőségét (24 járatpár naponta). Nagytarcsa irányában csak napi egy járatpár van a kórház elérhetősége érdekében. A helyi buszjárat munkanapokon reggel 6 és este 19 óra között 13 alkalommal, szombaton 3, vasárnap és ünnepnapokon 4 alkalommal jár.

A tömegközlekedésben a legjelentősebb szerepet a Bp. (Örs vezér tér) – Gödöllő HÉV vonal játssza. A városban három megállóhely van. A Kistarcsa, kórház megálló a kórház megközelítését teszi lehetővé. A megállóhelytől a kórházhoz induló gyalogút a 3.sz. főutat aluljáróval keresztezi, amely mind a gyalogos, mind a közúti forgalom biztonsága szempontjából igen jelentős. A további megállók jól szolgálják Kistarcsát, valamint figyelembe véve a csúcsidejű 15–20 perces sűrűséget, előnyösebb fővárosi kapcsolatot biztosít, mint az autóbusz járatok.

(*forrás: Kistarcsa Város Településszerkezeti és Szabályozási Tervének, valamint Helyi Építési Szabályzatának felülvizsgálata és módosítása – alátámasztó munkarészek – Pestterv, 2011. június*)

6. Helyzetelemzés

6.1. Levegőminőség-védelem

Kistarcsa mérsékelten meleg, száraz éghajlatú kistájon fekszik. A napsütéses órák száma évente 2000 alatt marad, ebből nyáron 780 óra, télen 185 óra alatti napsütéssel szükséges számolni. Az évi középhőmérséklet 10–10,2°C, de nyugaton a főváros közelsége miatt 10,5–11°C. Évente 180–190 napon keresztül haladja meg a napi középhőmérséklet a 10°C-ot. A fagymentes időszak is erre az időszakra tehető. A legmelegebb nyári napok napi maximum hőmérsékleti átlaga meghaladja 34ºC-ot, míg a leghidegebb téli napok napi minimum hőmérsékletének átlaga meghaladja a -16ºC-ot.

Az évi csapadékmennyiség 580–600 mm, melyből a nyári félévben 330 mm eső hullik. A téli félévben átlagban 33 napig fedi hótakaró a térséget. Leggyakoribb szélirány az Észak-nyugati, melynek átlagos sebessége 2,5–3,0 m/s.

A légszennyezettségi agglomerációk és zónák kijelöléséről szóló 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet alapján soroljuk az ország területét légszennyezettségi agglomerációkba és zónákba a zónacsoportok megjelölésével az egyes kiemelt jelentőségű légszennyező anyagok szerint. Az agglomerációkba és zónákba sorolást a 4/2002. (X.7.) KvVM rendelet 1. számú melléklete tartalmazza. Kistarcsa a „Budapest és környéke légszennyezettségi agglomerációba” került besorolásra, s ennek megfelelően az egyes kiemelt jelentőségű légszennyező anyagok tekintetében az alábbi zónacsoportokba tartozik (**5. táblázat**).

szennyezőanyag	zónacsoport
Kén-dioxid	E
Nitrogén-dioxid	B
Szén-monoxid	D
PM_{10}	B
Benzol	E
Talajközeli ózon	O-I

szennyezőanyag	zónacsoport
PM_{10} Arzén (As)	F
PM_{10} Kadmium (Cd)	F
PM_{10} Nikkel (Ni)	F
PM_{10} Ólom (Pb)	F
PM_{10} Benz (a)-pirén (BaP)	B

5. táblázat A Budapest és környéke légszennyezettségi agglomeráció zónacsoportjai

Zónák típusai a levegőterheltségi szint határértékeiről és a helyhez kötött légszennyező pontforrások kibocsátási határértékeiről szóló 4/2011. (I.14.) VM rendelet 5. számú melléklete szerint az alábbiak:

A csoport: agglomeráció: a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII.23.) Korm. rendelet szerint meghatározva, azaz olyan légszennyezettségi zóna, ahol a népesség száma meghaladja a 250 000 lakost, vagy ahol a népesség száma 250 000 lakos vagy annál kevesebb, de a népsűrűség legalább 500 fő/km^2.

B csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határértéket és a tűréshatárt meghaladja. Ha valamely légszennyező anyagra tűréshatár nincs megállapítva, de a területen e légszennyező anyag tekintetében a

levegőterheltségi szint meghaladja a határértéket, a területet ebbe a csoportba kell sorolni.

C csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték és a tűréshatár között van.

D csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső vizsgálati küszöb és a levegőterheltségi szintre vonatkozó határérték között van.

E csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint egy vagy több légszennyező anyag tekintetében a felső és az alsó vizsgálati küszöb között van.

F csoport: azon terület, ahol a levegőterheltségi szint az alsó vizsgálati küszöböt nem haladja meg.

O-I csoport: azon terület, ahol a talajközeli ózon koncentrációja meghaladja a célértéket.

A légszennyezők:

A SO_2 leginkább a kéntartalmú tüzelőanyagok elégetéséből származik, mint a szén és az olaj (pl. házi széntüzelés, illetve dízelmotorok). A SO_2 kikerülhet ipari technológiákból is, ilyen pl. a műtrágyagyártás, az alumínium ipar és az acélgyártás. Természetes forrásból a geotermikus folyamatoknál is kikerülhet a levegőbe. A SO_2 belélegezve emberre és állatra egyaránt ártalmas. A nedves légúti nyálkahártyához adszorbeálódva, savas kémhatása folytán izgató hatású. A véráramba jutva a hemoglobint szulf-hemoglobinná alakítja, gátolja az oxigénfelvételt. Tiszta levegőn a vérkép helyreáll. Heveny hatása során irritálja az orr-, toroknyálkahártyát és a tüdőt, köhögést, váladékképződést és asztmás rohamokat okozhat. A szabad légköri koncentrációk mellett ezek nem fordulnak elő. Krónikus esetben a SO_2 légzőszervi betegségeket, pl. hörghurutot (bronchitist) okozhat.

A NO_2 főleg a fosszilis tüzelőanyagok (szén, földgáz, kőolaj) elégetéséből származik, különösen a járművekben használt üzemanyagból. A városokban kibocsátott NO_2 80%-át adják a gépkocsik. A földgáz tüzelésből, főleg a téli időszakban, ugyancsak NO és NO_2 származik. Ipari források: a salétromsav gyártás, hegesztés, kőolajfinomítás, fémek gyártási folyamatai, robbanóanyagok használata és az élelmiszeripar. A nitrogén-oxidok állatra és emberre egyaránt mérgezőek. Az NO_2 hatásmechanizmusa kettős. Egyrészt a nedves légúti nyálkahártyához kapcsolódva salétromos-, illetve salétrom-savvá alakul, és helyileg károsítja a szövetet. Másrészt felszívódva a véráramba jut, ahol a hemoglobin molekulát methemoglobinná oxidálja, így az nem képes oxigént szállítani a szervekhez. Heveny mérgezés tünetei: kötő- és nyálkahártya izgalom, köhögési, hányási inger, fejfájás, szédülés. A tünetek 1-2 órán belül lezajlanak, majd több órás tünetmentes időszak után kifejlődik a tüdővizenyő és a tüdőgyulladás. Szabad légköri körülmények között heveny mérgezés nem fordul elő. Huzamos hatás tünetei: az NO_2 csökkenti a tüdő ellenálló képességét a fertőzésekkel szemben, súlyosbítja az asztmás betegségeket, gyakori légúti megbetegedéshez, idővel pedig a tüdőfunkció gyengüléséhez, vérkép elváltozásokhoz vezethet.

A CO emberi tevékenységből: fosszilis tüzelőanyagok tökéletlen égésénél, erőművekből, gépjármű közlekedésből, lakossági fűtésből. A kohászatból, kőolajiparból, vegyipari és szilikátipari technológiákból ugyancsak jelentős mennyiség származik. A dohányfüst és beltéri gáztüzelés szintén jelentős CO forrás. A CO emberre, állatra egyaránt rendkívül mérgező. Belélegezve két fő támadáspontja van. Ez egyik a véráramban lévő hemoglobin molekula, melyhez kapcsolódva kiszorítja onnan az oxigént. A hemoglobin szén-monoxid hemoglobinná alakul, ami az idegrendszer és a szívizom oxigén hiányát okozza. A másik támadáspont az agy kéreg alatti központjai. A heveny mérgezés tünetei: fejfájás, nehéz légzés, szívműködési zavarok, súlyos esetben eszméletvesztés, légzésbénulás. A túlélő betegeknél gyakori a lassan gyógyuló idegi károsodás. Heveny mérgezés szabad légköri körülmények mellett nem fordul elő. Idült hatások tünetei: fejfájás, szédülés, álmatlanság, szívtáji fájdalmak, idegrendszeri tünetek, a szívinfarktus gyakoriságának növekedése.

A szálló por a forgalmas utak mentén élő lakosság körében nagyobb mértékben fejti ki káros hatásait, mint a gyérebb forgalmú területek élők körében. A levegőben lévő szálló por annál veszélyesebb, minél kisebb a részecskék átmérője. A 10 mikrométernél nagyobb porrészecskéket a légutak természetes védekező rendszere kiszűri, a kisebb méretűek azonban könnyedén lejutnak a mélyebb légutakba (tüdőhólyagokba). A porrészecskék baktériumokat, vírusokat, gombákat, valamint toxikus anyagokat

kötnek magukhoz, és elősegítik azok bejutását a szervezetbe. Lehetséges egészségkárosító hatásai között szerepel, hogy izgatja a szem kötőhártyáját, növekedhet az asztmások panasza és a szív- és érrendszeri megbetegedések száma. A hosszú távú hatások között szerepel, a várható élettartam csökkenése, légzőszervi, szív-és érrendszeri megbetegedések számának növekedése. A veszélyeztetett csoportba tartoznak a légúti és keringési betegségben szenvedők, csecsemők, gyermekek és időskorúak, valamint az aktív és passzív dohányosok

A benzol legnagyobb forrását a benzinüzemű járművek belsőégésű motorjai jelentik. A motorbenzin benzoltartalma jelenleg kb. 2%. Forgalmas utak, üzemanyagtöltő állomások, olajfinomítók, vegyi üzemek környezetében mérhetők nagyobb koncentrációk. A szervezet lipidekben gazdag szöveteiben (idegrendszer, csontvelő, mellékvese, zsírszövet) halmozódik fel. Heveny hatás légköri levegőben nem fordul elő. Krónikus mérgezésben vérképzőszervi elváltozások, fehérvérűség, nyirokszervi daganatok fejlődhetnek ki, rákkeltő hatású. Gyakorlatilag nem állapítható meg olyan szintje, amelynél nincs egészségügyi kockázat. *forrás: kvvm.hu/olm/info.php*

Talajközeli ózon. Az ózon három oxigénatomból álló molekula. A közvélemény elsősorban a sztratoszférikus ózont ismeri, melynek hatása kifejezetten pozitív, hiszen kiszűri a napból érkező káros UV sugárzás jelentős részét. Az ózon azonban megtalálható a földfelszín közelében, ahol hatása egyértelműen negatív. Káros a növényzetre és az emberi egészségre is. A talajközeli ózon egy része a sztratoszférából származik, másik jelentős része azonban helyben a felszín közelében, a troposzférában jön létre. Fontos látni hogy közvetlen ózonkibocsátás nincs, ez a szennyezőanyag más légszennyezőanyagok átalakulásával jön létre, éppen ezért másodlagos szennyezőnek nevezzük. A talajközeli ózon keletkezése a nitrogén-monoxid (NO) kibocsátásához köthető. Ezt a szennyezőt a gépkocsik, a fűtés és tüzelés során bocsátja ki az ember. A nitrogén-monoxid aztán a légkörben un. szerves gyökök jelenlétében oxidálódik és nitrogén-dioxid jön létre (NO_2). A szerves gyökök a kipufogógázok szénhidrogénjeiből, szén-monoxidból, és a növényzet kibocsátásából állnak rendelkezésre. A nitrogén-dioxid aztán a nap sugárzásának hatására elbomlik nitrogén-monoxiddá (NO) és atomos oxigénné (O). Ez az atomos oxigén aztán a légkörben lévő oxigén (O_2) molekulákkal egyesül ózonná (O_3). Amikor reggel a városban megindul a forgalom először nitrogén-monoxid, és szén-monoxid jut a légkörbe. Ezek folyamatosan alakulnak át nitrogén-dioxiddá, majd a napsugárzás erősödésével talajközeli ózonná. Az ózonkoncentráció a déli órákban éri el a maximumát.. Késő délután a forgalom erősödésével újra több nitrogén-monoxid és szén-monoxid jut a légkörbe, de az ózon koncentrációja már nem nő, mert a napsugárzás ekkor már nem elegendő. Az ózon izgatja a szemet és a légzőszervek nyálkahártyáját, súlyosbítja a krónikus betegségeket, elsősorban a hörghurutot és az asztmát. Súlyosbítja a pollenallergiát, és a légzőszervek gyulladását is kiválthatja. Az ózon rendkívül káros a növényzetre, károsítja annak leveleit. A magas talajközeli ózon koncentráció súlyosbítja a savas esők, a savas ülepedés hatását is. A legveszélyeztetettebbek a gyermekek, az asztmában, és a valamilyen egyéb légúti megbetegedésben szenvedő gyermekek és felnőttek. Továbbá a keringési betegségekben szenvedők. Veszélyezett csoport a kültérben nehéz fizikai munkát végző emberek is. (*forrás: http://www.legszennyezes.hu/a-talajkozeli-ozon-o3/*)

Kistarcsán a levegő minőségét alapvetően négy tényező befolyásolja:

- az ipar,
- a hagyományos fűtési módozatok,
- a közlekedés,
- a mezőgazdasági por.

A település területén található gazdasági objektumok számottevő légszennyezéssel járó ipari tevékenységet nem folytatnak, azonban a főváros közelsége magában hordozza a légszennyezés potenciálját. A település az uralkodó ÉNy-i szélirány miatt elsősorban a főváros É-i részei felől kaphat terhelést.

A Kistarcsa környezeti levegőjének minőségét kedvezőtlenül befolyásolják a főváros ÉK-i részén azonosítható légszennyező források (pl. a Fővárosi Hulladékhasznosító Mű), melyek jelentős terhelést okozhatnak. A település közvetlen határában, Csömör közigazgatási területén elhelyezkedő diffúz légszennyező forrásként azonosítható a regionális hulladéklerakó. A

levegőbe a hulladékbomlásából adódó metán, szén-dioxid, kénhidrogén és nitrogénoxidok kerülnek. A 2014–2019. évek során az Önkormányzathoz több bejelentés érkezett a vélhetően a lerakóból áradó kellemetlen szag miatt. A Pest Megyei Kormányhivatal Érdi Járási Hivatala a panaszok kivizsgálása okán több alkalommal is méréseket végzett, azonban a vizsgálati eredmények szerint nem volt egyértelműen beazonosítható, hogy a kellemetlen szag forrása a csömöri hulladéklerakó. A Járási Hivatal nem zárta ki a területen lévő, egyéb lehetséges bűzforrások jelenlétét.

A lakott területrészeken téli időszakban a hagyományos fűtési módozatok okoznak lokális szennyezést. A gázellátási program mind teljesebb körű megvalósításának eredményeként a hőenergia termelés során nagymértékben csökken a kén-dioxid és szilárd légszennyező anyag kibocsátás.

A település levegőminőség állapotában meghatározó a közlekedési eredetű légszennyezés terhelés. A település szélén elhaladó M0 autópályán, valamint a belterületet kettészelő 3.sz. főúton jelentős forgalom bonyolódik le, amely a szomszédos lakott területrészeken érzékelhető légszennyezés-terhelést okoznak. Az M0-ás körgyűrű és az M31-es autópálya megépítésével a település úthálózatának igénybevétele csökkent, amely kedvező hatást gyakorol a levegő minőségére.

Porszennyezést a burkolatlan felületek természetes, illetve antropogén hatásra bekövetkező kihordódása okozhatja. A településen folyó infrastruktúra-fejlesztések, az utcák burkolása, pormentesítése csökkentik a közlekedés keltette szálló por mennyiségét. A mezőgazdasági földművelés keltette por nem jelentős. Egyrészt a kevés mezőgazdasági terület, másrészt a művelésben végbemenő technológiai fejlesztések (gépláncok alkalmazása) hatékonyabb földművelést tesznek lehetővé, csökkentik a kiporzást.

A légszennyezés a téli, fűtési időszakban még fokozódik a széntüzelésű kályhák kibocsátása miatt. A 2014–2019. évek során az Önkormányzathoz több bejelentés érkezett a kazánokban elégetett hulladékok okozta levegőszennyezés (kellemetlen füst és szaghatás) miatt.

A mezőgazdasági területeken, a műveletlen árokpartokon egyre intenzívebben terjed a parlagfű (*Ambrosia elatior*), melynek allergén pollenjei további levegő terhelését jelentenek.

Az Országos Levegőszennyezettségi Mérőhálózat (OLM) két mérőhálózatból áll: a manuális, ismertebb nevén RIV mérőhálózatból és az automatikus mérőhálózatból. A levegőminőség minősítésére alkalmas merőhálózat nem működik a városban. A legközelebbi manuális és automata mérőhelyek Budapesten találhatóak, azonban ezen merőhelyek adatai nem reprezentatívak a település levegőminőségi állapotára vonatkozóan.

A főbb légszennyező anyagok egészségügyi határértékeit a 4/2011 (I.14.) VM rendelet 1. melléklete alapján a **6. táblázat**ban foglaltuk össze.

Légszennyező anyag	Órás határérték ($\mu g/m^3$)	24 órás határérték ($\mu g/m^3$)	Éves határérték ($\mu g/m^3$)	Veszélyességi fokozat
Kén-dioxid	250 (a naptári év alatt 24-nél többször nem léphető túl)	125 (a naptári év alatt 3-nál többször nem léphető túl)	50	III.
Nitrogén-dioxid	100 (a naptári év alatt 18-nál többször nem léphető túl)	85	40	II.
Szén-monoxid	10 000	5 000 (napi 8 órás mozgó átlag-koncentrációk maximuma)	3 000	II.

Légszennyező anyag	Órás határérték ($\mu g/m^3$)	24 órás határérték ($\mu g/m^3$)	Éves határérték ($\mu g/m^3$)	Veszélyességi fokozat
Szálló por (PM_{10})	-	50 (a naptári év alatt 35-nél többször nem léphető túl)	40	III.
Szálló por ($PM_{2.5}$)	-	-	25*	
Ólom	-	-	0,3	I.
Higany	-	-	1	I.
Benzol	-	10	5	I.
Ózon	-	120 (napi 8 órás mozgó átlag-koncentrációk maximuma)	-	I.

6. táblázat A főbb légszennyező anyagok egészségügyi határértékei a 4/2011 (I.14.) VM rendelet 1. melléklete alapján

Kistarcsán a levegő minősége általában elfogadhatónak mondható.

Kistarcsán a légszennyezettség, illetve a levegőterheltségi szint legfőbb okozója a közlekedés, ami épp a talaj közelében (tehát az emberek és különösen a gyermekek magasságában) bocsát ki káros anyagokat. Miközben a fűtésből és a termelésből származó emissziók fokozatosan csökkennek, a közlekedés kibocsátása folyamatosan növekszik.

A lakossági, valamint az intézményi és egyéb létesítményi fűtés Kistarcsán földgáz energiahordozón alapul. Ennek köszönhető, hogy az egyéb, így pl. a fa-, olaj- vagy széntüzelés felszámolásával a leginkább szennyező fűtési módok fokozatosan csökkennek, ami a levegőterheltségi szint javulását eredményezi.

Jelentős, ipari jellegű kibocsátó – termelő üzem, gyár, erőmű – a városban nincs, így ilyen jellegű kibocsátás sincs, ami kedvező hatással van a város levegőminőségi állapotára. A kisebb szolgáltató, illetve a kereskedelmi létesítmények fűtése szintén földgáz üzemű.

A kistarcsai Flór Ferenc Kórház területén üzemelő egészségügyi veszélyes hulladékégető berendezés emisszióját mérésekkel az előírások szerinti időpontokban folyamatosan mérésekkel ellenőrzik.

A kisméretű szálló por koncentráció növekedése jellemzően az általános őszi, téli meteorológiai helyzet és a közlekedési, az ipari, a lakossági (fűtési) eredetű terhelés együttes következménye, de a kialakulásához hozzájárul a különböző építkezések hosszabb átmeneti hatása is, továbbá globális hatások is lehetnek.

Az avar- és kerti hulladék égetés, valamint a háztartási és szolgáltatási tevékenységgel okozott légszennyezés vonatkozásában Kistarcsa Város Önkormányzat Képviselő-testületének 8/2006. (II.16.) sz. rendelete tartalmaz előírásokat.

> Az előírások szerint az ingatlanokon keletkező avart és kerti hulladékot – lehetőség szerint – komposztálni kell. Kizárólag ingatlanon belül lehet komposztálni, közterületen tilos.
>
> Tilos az avar- és kerti hulladék égetése oktatási, nevelési, egészségügyi, szociális, művelődési -és sportlétesítmények 100 méteres körzetében a létesítmény működésének ideje alatt.
>
> A lakosság és a levegő tisztaságának védelme érdekében az avar- és kerti hulladék égetése a település egész területén minden évben kizárólag két időszakban megengedett:
>
> tavasszal: április 1. és április 30. között,
>
> ősszel: október 15. és november 15. között.
>
> Az égetést hétfőtől szombatig 10-18 óra között szabad végezni. Vasár- és ünnepnapokon tilos az égetés.

Az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer levegőtisztaság-védelmi moduljában (LAIR) Kistarcsa vonatkozásában tárolt adatok szerint a városban lévő, bejelentési kötelezettséggel bíró szervezetek által a város területén 2015–2018. évek során kibocsátott légszennyező anyagokat és azok mennyiségét a **7. táblázat**ban foglaltuk össze. A táblázatban feltüntettük az adott vegyi anyag CAS (Chemical Abstracts Service) számát is, amely a vegyi anyagok (kémiai elemek, vegyületek) azonosítására használt regisztrációs szám.

Anyagnév	CAS_SZAM	kibocsátás (kg/év)			
		2015	2016	2017	2018
1,2,4,-Trimetil-benzol (Pseudokumol)	95-63-6	0	0	0	7
Klór	7782-50-5	1	1	1	1
Sósav és egyéb szervetlen gáznemű klór vegyületek, kivéve klór és cián-klorid HCl-ként	7647-01-0	1	1	1	1
Izo-butil-acetát	110-19-0	5	6	5	3
Etil-benzol	100-41-4	7	7	7	5
Metil-izobutil-keton (4-metil-2-pentanon; izobutil-metil-keton)	108-10-1	16	16	16	10
Kénsav-kénsav gőzök (specifikus)	8014-95-7	53	56	62	64
Kén-oxidok (SO_2 és SO_3) mint SO_2	SO_2: 7446-09-5 SO_3: 7446-11-9	64	66	60	68
Xilolok	1330-20-7 95-47-6 106-42-3 108-38-3	72	72	73	84
Szilárd anyag	–	86	91	88	90
Toluol	108-88-3	96	92	96	4
Butil-acetát (ecetsav-butil-észter)	123-86-4	137	138	139	391
Aceton	67-64-1	266	254	266	59
Összes szénhidrogén - kivéve CH_4 -C-ban kifejezve	-	671	634	196	215
Etil-acetát (ecetészter; ecetsav-etil-észter)	141-78-6	1 025	979	1 025	24
Szén-monoxid	630-08-0	2 916	2 767	1 515	1 687
Nitrogén oxidok (NO és NO_2) mint NO_2	NO_2: 10102-44-0 NO: 10102-43-9	4 455	4 257	2 325	2 876
Szén-dioxid	124-38-9	2 827 775	2 784 139	2 881 974	3 674 373

7. táblázat Kistarcsa területén 2015–2018. évek során kibocsátott légszennyező anyagok és azok mennyisége (OKIR LAIR adatok, *forrás: http://web.okir.hu/sse/?group=LAIR*)

A fő légszennyező anyagok (azaz a kibocsátott kén-dioxid, nitrogén-dioxid, szén-monoxid és a szilárd anyag) mennyiségének változását 2015. és 2018. évek között a 2015. évre normált értékek bemutatásával az **5. ábra** diagramján szemléltetjük. A diagramon látható, hogy a 2015. év értékeihez, mint bázisévhez viszonyított adatok alapján a szilárd anyag és a kén-dioxid kibocsátás lényegében nem változott (a kismértékű növekedés mellett), a szén-dioxid és a nitrogén-dioxid kibocsátás pedig lényegesen csökkent.

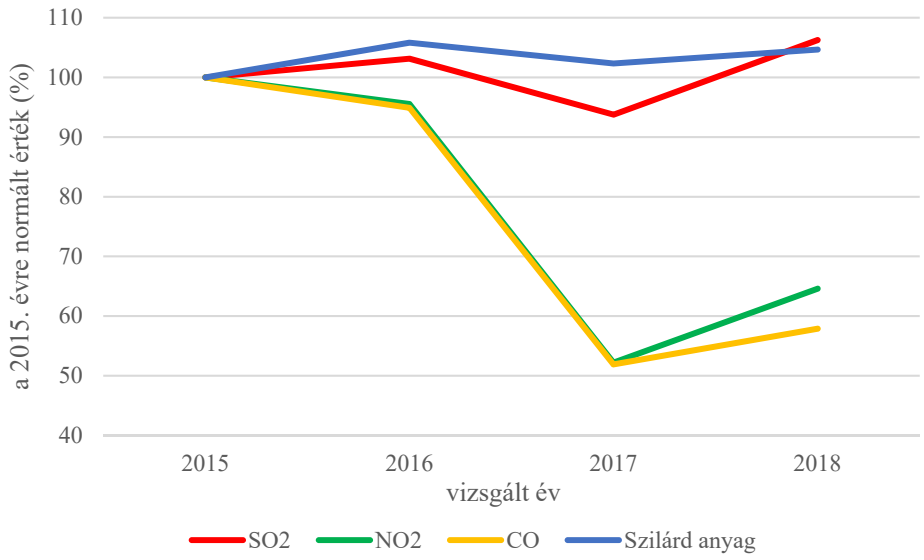

5. ábra A fő légszennyező anyagok kibocsátása 2015–2018. időszakban, a 2015. évre normált értékek bemutatásával

A **7. táblázat**ban bemutatott légszennyezettségi adatokat Kistarcsán üzemelő 7-8 telephely szolgáltatta, amelyek tevékenysége a gyógyszerkészítmény gyártását, villamosenergia termelést, gőzellátást, légkondicionálást, tisztítószer gyártását, gépjárműjavítás, -karbantartás és a vegyi áru nagykereskedelmét öleli föl.

A legnagyobb légszennyezőanyag kibocsátónak a városban a Flór Ferenc Kórház számít.

Megjegyezzük, hogy az OKIR LAIR bevallásokat benyújtó társaságok a tevékenységüket a szükséges engedélyek birtokában végzik, a Kormányhivatal felügyelete mellett!

Összességében elmondható, hogy Kistarcsa levegőminőségét részben (kisebb mértékben) a településen belüli kibocsátások és tevékenységek befolyásolják, részben (nagyobb mértékben) pedig a háttérszennyezés (Budapest, 3.sz. főút, M0 körgyűrű) befolyásolja.

Mivel a budapesti merőállomások adatai nem reprezentálják a település levegőminőségét, ezért helyi levegőminőség mérések elvégzését és az adatok gyűjtését javasoljuk.

6.2. Zaj- és rezgésvédelem

A környezeti zaj- és rezgésterhelési határértékek megállapításáról szóló 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet a zajtól védendő területeken alapvetően háromféle tevékenységi körhöz, illetve zajterhelési forráshoz kapcsolódóan állapítja meg a különböző zaj terhelési határértékeket. Ezek a következők: üzemi és szabadidős létesítményektől, építőipari kivitelezési tevékenységből, valamint a közlekedéstől származó zajterhelés.

Lakóterületen, illetve a közelében jelentős zajkibocsátású ipari-gazdasági telephely, vagy szórakozóhely nem működik.

Építőipari kivitelezési tevékenységek és az ezektől származó zaj terhelések többnyire csak időszakosan fordulnak elő. A vonatkozó határértékek, illetve ezek esetleges túllépését az adott építési időszakra a környezetvédelmi hatóság állapítja meg.

A településen a zajterhelés legjelentősebb forrása a közlekedés. A 3.sz. főút jelentős, főként átmenő forgalma a közlekedési terület melletti intenzív beépítésű területrészeken számottevő zajterhelést okoz.

A településen halad át a Gödöllői HÉV. Az érintett településrészeken a szerelvények elhaladásakor észlelhető egyedi zajesemények zavaróak lehetnek.

A 27/2008. (XII. 3.) KvVM-EüM együttes rendelet 3. számú melléklete alapján a közlekedéstől származó zaj terhelési határértékeit a zajtól védendő területeken a **8. táblázat**ban foglaltuk össze.

Zajtól védendő terület	Határérték (L_{TH}) az $L_{AM'kö}$ megítélési szintre (dB)					
	kiszolgáló úttól, lakóúttól származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó mellékutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő gyűjtőutaktól és külterületi közutaktól, a vasúti mellékvonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelyektől származó zajra		az országos közúthálózatba tartozó gyorsforgalmi utaktól és főutaktól, a települési önkormányzat tulajdonában lévő belterületi gyorsforgalmi utaktól, belterületi elsőrendű főutaktól és belterületi másodrendű főutaktól, az autóbusz-pályaudvartól, a vasúti fővonaltól és pályaudvarától, a repülőtértől, illetve a nem nyilvános fel- és leszállóhelytől származó zajra	
	nappal	éjjel	nappal	éjjel	nappal	éjjel
	06–22 óra	22–06 óra	06–22 óra	22–06 óra	06–22 óra	22–06 óra
Üdülőterület, különleges területek közül az egészségügyi terület	50	40	55	45	60	50
Lakóterület (kisvárosias, kertvárosias, falusias, telepszerű beépítésű), különleges területek közül az oktatási létesítmények területei, és a temetők, a zöldterület	55	45	60	50	65	55
Lakóterület (nagyvárosias beépítésű), a vegyes terület	60	50	65	55	65	55
Gazdasági terület	65	55	65	55	65	55

8. táblázat A közlekedéstől származó zaj terhelési határértékei a zajtól védendő területeken

Kistarcsa város stratégiai zajtérképének megújítására 2017. évben került sor. A stratégiai zajtérképek megújítását a Vibrocomp Kft. végezte el, az Argon-Geo Kft. és a Geodézia Zrt. bevonásával. A forgalmi adatokat a Trenecon Kft. határozta meg. A „*Kistarcsa városra 2017. stratégiai zajtérkép megújítása*” című dokumentumot és mellékleteit 2018. évben adták közre. A dokumentum és mellékletei a *https://zajterkepek.hu* oldalon érhetők el.

Kistarcsa zajterhelési térképe bemutatja a város egész évre vonatkozó átlagos zajterhelését. A zajterhelési térképet külön megszerkesztették egész napra és külön éjszakára. A Vibrocomp Kft. a zajtérképet megalapozó mérések és számítások alapján megállapította, hogy <u>különösen magas a zajterhelés</u> (L_{den} > 75 dB)

– a Hunyadi u. (Baross Gábor u. – Kassai u.) 7 db lakóépülete

környezetében.

A zajtérkép alapján <u>nagyon magas zajterhelést</u> (Lden = 70-75 dB) mutattak ki

– a Szabadság út (Móra Ferenc u. – Eperjesi út) néhány lakóépülete,

– a Hunyadi u. (Huszka Mihály u. – Thököly út),
– a Thököly út (Iskola u. – Árpád vezér u.)

melletti lakóépületek környezetében.

A zajtérkép alapján magas zajterhelést (L_{den} = 65-70 dB) mutattak ki

– a Vasút u. és Szabadság út között néhány lakóépülete
– a Dózsa György u. – Ifjúság tér néhány lakóépülete
– a Széchenyi u. 3 db lakóépülete
– a Hunyadi u. (Huszka Mihály u. – Megyeri Margit u.)

melletti lakóépületek környezetében.

Az elkészített zajterhelési térképek értékeit és a stratégiai küszöbértékek különbségét nappalra és éjszakára külön-külön konfliktus térképeken mutatták be.

A konfliktustérkép alapján 3 kategóriába sorolható konfliktust jeleztek.

– éjjel 10 dB feletti konfliktus van
  - a Hunyadi u. (Baross Gábor u. – Kolozsvári u.) számos épülete,
  - a Hunyadi u. (Huszka Mihály u. – Kolozsvári u.) 1 db lakóépület,
  - a Thököly út (Iskola u. – Árpád vezér u.) számos épülete környezetében,
– éjjel 5-10 dB közötti konfliktus van
  - a Szabadság út (Völgy u. – Eperjesi út) számos épülete,
  - a Hunyadi u. (Huszka Mihály u. – Király Andor u.) 3 db lakóépülete,
  - a Vasút u. és Szabadság út között 2 db lakóépület,
  - a Thököly út (Hunyadi u. – Iskola u.) számos épülete környezetében,
– éjjel 0-5 dB közötti konfliktus van
  - a Vasút u. és Szabadság út között néhány lakóépület,
  - a Hunyadi u. (Király Andor u. – külterület) számos épülete,
  - a Dózsa György u. – Ifjúság tér néhány lakóépülete,
  - a Széchenyi u. 3 db lakóépülete környezetében.

Kistarcsa zajterhelési térképe összeállítása során meghatározták a város közúti közlekedésből eredő érintettségi adatait, amelyeket a **9. táblázat**ban mutatunk be a Vibrocomp Kft. adatainak változtatás nélküli átvételével.

Az érintettségi szám megmutatja azon személyek becsült létszámát, akik olyan lakóépületben élnek, ahol a legzajosabb homlokzatot érő zajterhelés 4 m-rel a talajszint fölött a **9. táblázat**ban bemutatott zajszint-sávokba esik. Mint azt a Vibrocomp Kft. megjegyzi, a rendelet szerint számítva az érintettségi szám meghatározásánál minden egyes épület a legzajosabb homlokzat szerinti sávba esik. Nyilvánvaló, hogy azok a lakosok, akik az épület nem zajforrás felőli oldalán laknak kevésbé érintettek, így a rendelet szerinti érintettségi szám a tényleges helyzetet bizonyos mértékben túlbecsüli.

Közúti érintettség nappal (L_{den})					
Zajszint tartományok [dB]	Érintett lakos	Érintett lakóépület	Érintett óvoda és bölcsőde	Érinett iskola	Érintett kórház
55-60	1300	301	0	2	1
60-65	500	131	0	0	0
65-70	200	40	0	0	0
70-75	200	37	0	0	0
>75	0	9	0	0	0

Közúti érintettség éjjel ($L_{éjjel}$)					
Zajszint tartományok [dB]	Érintett lakos	Érintett lakóépület	Érintett óvoda és bölcsőde	Érinett iskola	Érintett kórház
55-60	600	179	0	0	1
60-65	200	40	0	0	0
65-70	300	46	0	0	0
70-75	100	16	0	0	0
>75	0	0	0	0	0

9. táblázat A közúti érintettség L_{den} és $L_{éjjel}$
(a rendelet előírása szerint 100 főre kerekítve)
(a Vibrocomp Kft. adatainak változtatás nélküli átvétele)

A **9. táblázat** adatai alapján Kistarcsán a nappali időszakban az 55 dB feletti zajszinttel érintett lakosság száma 2200 fő, az éjszakai időszakban az 50 dB feletti zajszinttel érintett lakosság száma pedig 1200 fő.

Kistarcsa város területén nem található vasúti közlekedésből származó zajterhelés. A Kistarcsa területén áthaladó H8 HÉV forgalmából eredő zajterhelést (a rendelet előírásai szerint) a közúti közlekedéssel együtt ábrázolták.

Kistarcsa területén nem található repülőtér, így légi közlekedés eredetű stratégiai zajtérkép szerkesztésére nem került sor.

Szintén nem került sor ipari eredetű stratégiai zajtérkép összeállítására sem, mivel a város területén nem található IPPC besorolású ipari üzem, azonban Csömör területén elhelyezkedő üzem hatását a zajmérés vizsgálatok kimutatták.

A megújított stratégiai zajtérkép alapján Kistarcsa város megbízásából az EnviroPlus Kft. 2019. évben összeállította az intézkedési tervet. Az intézkedési tervben megállapították, hogy Kistarcsán az elmúlt években jelenős zajcsökkentést eredményező változások történtek.

A végrehajtott legjelentősebb – jelentős zajterhelés-csökkentéssel együtt járó – intézkedések az alábbiak voltak:

Útfelújítási program

A közúti közlekedési zaj egyik meghatározó tényezője, zajforrás-eleme a gördülési zaj. Ez alapvetően az útburkolat és a gördülő gumiabroncs jellemzőitől függ. Az útburkolat minősége Kistarcsán – a

zajvédelmi intézkedési terv összeállítása érdekében az EnviroPlus Kft. helyszíni szemléi és szubjektív értékelése szerint – az országos átlagnak felel meg.

Kátyúzás:

- 2012-ben aszfalttal történő kátyúzás 620 m^2-en
- 2013-ban aszfalttal történő kátyúzás 650 m^2-en
- 2014-ben aszfalttal történő kátyúzás 569 m^2-en
- 2015-ben aszfalttal történő kátyúzás 1325 m^2-en
- 2016-ban aszfalttal történő kátyúzás 1466 m^2-en
- 2017-ben aszfalttal történő kátyúzás 1576 m^2-en
- 2018-ban aszfalttal történő kátyúzás 1393 m^2-en

Egyéb útfelújítás, építés

- 2012. évben
  - Fenyvesliget közpark megépítése,
  - Völgy utca kiszélesítése (aszfalt),
- 2013. évben
  - Batthyány u. aszfaltozása,
  - Terézia u. kiszélesítése (aszfalt),
- 2014. évben
  - Szent Imre tér térburkolása, járdaépítés,
  - Kölcsey F. u. útfelújítás, szélesítés,
  - Borostyán u. aszfaltozása,
  - Batthyány u. útburkolat szélesítése, járda felújítása,
- 2015. évben
  - Szent Imre tér térburkolása, járdaépítés,
  - Nyíltárok út martaszfaltos javítása,
  - Kántor utca martaszfaltos javítása,
  - Hunyadi út aszfaltozása,
- 2016. évben
  - Fitos Sándor u. martaszfaltos javítása,
  - Tulipán u. Tulipán köz martaszfaltos javítása,
  - Nagytarcsai úti ipartelepi út önkormányzati szakaszának aszfaltozása,
- 2017. évben
  - Balczó I. u. 650 m út aszfaltozása,
  - Megyeri Margit utca 529 m út aszfaltozása,
  - Tulipán köz 90 m út aszfaltozása,
  - Boróka u. 105 m út aszfaltozása,
- 2018. évben
  - Ifjúság tér felújítása, parkoló építése, út felújítása,
  - Bellus József utca felújítása,
  - Nyíltárok utca felújítása,
- 2019. évben
  - Raktár körút 475 m aszfaltozása,
  - Móra Ferenc utca 358 m aszfaltburkolat felújítás, 302 m földút aszfaltozása,
  - Petőfi utca 180 m útburkolat felújítása aszfaltozással,
  - Nyírfa utca 124 m útburkolat felújítása aszfaltozással,
  - Móra F. u. középső szakaszán 1118 m felújítása

Forgalomcsillapítás

Kistarcsa területén belül több forgalmas útszakaszon forgalomkorlátozás, sebességkorlátozás van érvényben. Az EnviroPlus Kft. megjegyzése szerint azonban a forgalomkorlátozás nem teljes körű,

így több olyan útszakasz is létezik, amelyen nem foganatosítottak sebességkorlátozást, és a zajvizsgálatok tanúsága szerint jelentős zajterhelést okoz az e szakaszokon bonyolított közúti forgalom.

A következő útszakaszokon történt sebességkorlátozás – tiltó (korlátozó) táblák kihelyezésével (40 km/h és 30 km/h):

- HÉV pályától északra, a település lakott területén. Az övezetnek nem része a Határ út, Vasút utcának a Móra Ferenc utcától Kerepes felé eső szakasza, a Homok dűlő (részben Kerepes területe), valamint a Móra Ferenc utcának a Szabadság út és a Scheda Ferenc utca közötti szakasza.
- A 3 sz. főúttól délre a Kölcsey utca (az övezet része) – Telep út – Kápolna utca (az övezet része) – Malom utca (az övezet része) – Kossuth utca – Széchenyi utca által határolt területen. Az övezetnek része a Kölcsey utcához kapcsolódóan a Tűzoltó utca, a Fonó utca és a Vereckei utca, valamint a Dózsa György utca és a Völgy utca helyszínrajzon jelölt szakasza.
- Szintén korlátozott forgalmú övezet került kijelölésre a Raktár tér (a Raktár körúttól délre eső szakasz az övezet része) – Fenyves utca (az övezet része) – Eperjesi utca – Szabadság utca – Széchenyi utca – Rigómező utca - Holló utca – Kamilla utca (az övezet része) – Galagonya utca (az övezet része) által határolt területen. Az övezetnek nem része továbbá az Eperjesi útnak a Szabadság út és a Síp utca közötti szakasza.

A település területén kijelölt TEMPO 30 övezetek a jogszabályi háttérnek való megfelelés érdekében az alábbiak szerint kerültek módosításra:

- A Kerepesi határút – Tulipán utca – Névtelen utca – Terézia utca – Móra Ferenc utca – HÉV-vonal (Vasút utca – Thököly út) – Deák Ferenc utca – Csömöri utca által határolt területen a TEMPO 30 övezet megszüntetésre került.
- A Kölcsey Ferenc utca – Dózsa György utca – volt Fésűfonó üzem K-i határán húzódó földút – Völgy utca – Kölcsey Ferenc utca – Telep utca – belterületi határ – Kossuth Lajos utca – Széchenyi utca – Kápolna utca – Bartók Béla utca (az övezet része) által határolt területen a TEMPO 30 övezet megszüntetésre került.
- A Szabadság utca – Széchenyi utca – Aulich Lajos utca – Késmárki utca által határolt területen, valamint a Síp utcában a TEMPO 30 övezet megszüntetésre került.

TEMPO 30 övezetet vezettek be

- Az Aulich L. u. – Füleki u. – Holló u. – Bagolyvár u. által határolt területen.

Lakó-pihenő övezetet vezettek be

- A Határ út – Deák F. u. – Hunyadi u. – Kolozsvári u. által határolt területen.
- A Kölcsey u. – Völgy u. – Kápolna u. – Széchenyi u. által határolt területen.
- A Szabadság u. – Késmárki u. – Síp u. – Eperjesi u. által határolt területen.
- A Borostyán u. „egy utcás” övezet lett.

Forgalomlassító tömböket, virágládákat helyeztek az alábbi helyszíneken

- Aradi u. 1 db, Árpád u. 1 db, Móra F. u. 3 db, Burillák M. u. 2 db, Kölcsey u. 3 db, Síp u. 1 db, Borostyán u. 2 db, Batthyány u. 1 db, Mária u. 1 db, Malom u. 1 db, Árpád vezér u. 2 db, Attila u. 1 db, Csömöri u. 1 db, Késmárk u. 1 db, Iglói u. 1 db és Holló u. 1 db.

Menetdinamikai bordát (ún. „fekvőrendőr”-t) alakítottak ki az alábbi helyszíneken

- Hunyadi utca 3 db, Komáromi út 1 db, Eperjesi út 6 db, Borostyán utca 1 db, Megyeri Margit u. 3 db és Balczó I. u. 2 db, Bellus J. u. 2 db, Raktár körút 1 db, Móra Ferenc u. 2 db.
- Tervek közt szerepelnek: Burilák M. u. és Balczó I. u. kereszteződésbe 1 db, Kőrösi Cs. Sándor u. és Diófa u. csomópontjában 1 db, Aradi u. és Késmárki u. csomópontjában 1 db.

Gyalogátkelőhelyek felülvizsgálata

A településen belül felülvizsgálták a gyalogos közlekedés feltételeit. Felülvizsgálták a gyalogos közlekedés feltételrendszerét, összhangba hozták a tömegközlekedéssel. A gyalogos közlekedés térnyerésével – még ha csekély mértékben is – csökkenteni lehetett a motorizált közlekedési arányt, a tömegközlekedéssel kombinálva pedig esetleg ki is válthatók voltak útszakaszok is.

A gyalogos közlekedés biztonságosabbá, könnyen igénybe vehetővé tételének érdekében kialakításra kerültek új gyalogátkelőhelyek az alábbi helyszíneken.

– Kölcsey utca 1 db, Hunyadi utca 1 db, Szabadság út 3 db (Magyar Közút kezelésében), Széchenyi út 3 db (Magyar Közút kezelésében), Eperjesi és Síp u. kereszteződésében gyalogátkelőhely építése, Deák F. utca Hunyadi u. kereszteződésében gyalogátkelőhely létesítése.

HÉV fejlesztés, teljes rekonstrukció

A Gödöllői HÉV vonal rekonstrukciója során pályarekonstrukció keretében megtörtént a Kistarcsa – Kerepes állomás között, bal vágány átépítése, valamint 2 db, korszerű zajcsillapító szerkezettel ellátott vasúti útátjáró megépítése.

A zajvédelmi intézkedési tervben rögzítették, hogy Kistarcsa főbb útvonalai, jelentős forgalmat lebonyolító helyi útjai mellett jelentős a zajterhelés, ami több órás tartósságot feltételezve már nehezen tolerálható. A magas zajterhelés nem csak a nagy forgalom, hanem esetenként az adott szűk beépítés következménye is. A zajterhelési helyzet a város több területén annak ellenére kedvezőtlen, hogy az utóbbi időben a zajcsökkentésre irányuló intézkedéseknek igyekeznek érvényt szerezni. A közúti zajjal terhelt lakosság száma azonban számottevő. Ez lényegében azt jelenti, hogy a lakosság kb. 10%-át éri a küszöbértéknél magasabb zajterhelés.

A fentieket figyelembe véve meghatározásra kerültek a hosszú távú zajcsökkentést eredményező intézkedési lehetőségek.

Kistarcsa Város Önkormányzatának Képviselő-testülete a 2019. január 19. – 2024. január 18-ig terjedő időszakra vonatkozó, 2018. évben megújított stratégiai zajtérképre épülő zajcsökkentési intézkedési tervet a 2019. március 14-i ülésén elfogadta.

6.3. Földtani jellemzők, talajtani adottságok, mezőgazdaság

Kistarcsa a Pesti hordalékkúp-síkság ÉK-i részén fekszik. A Pesti hordalékkúp-síkság adott területe 98 es 251 m közötti tengerszint feletti magasságú. Kelet felé lépcsőzetesen – a magasabb teraszok irányába – emelkedik. A teraszok nagyjából É-D-i irányú sávjait a Duna bal parti mellékfolyóinak völgyei Ny-K-i irányban mozaik- és sakktábla-szerűen szabdaltak. Az átlagos relatív relief 8 m/km^2. K és D felé az értékek csökkennek. A keresztirányban völgyközi hátakká formált magasabb teraszok eróziós és deráziós völgyekkel rendkívül gazdagon szabdaltak. A felszín döntő többsége közepes magasságú, tagolt síkság. D felé, a Gyáli-patak irányába, ahol a felszínt a futóhomok formák uralják, a magasabb teraszok a fiatalabb, a magasabb teraszok a fiatalabb, alacsonyabb teraszokkal egy szintbe kerültek, s a domborzat elveszti teraszos jellegét. A D felé nyitott, félmedence-szerűen megjelenő kistáj jellemző domborzati formái fluviális és deráziós úton képződtek.

A terület alapját képviselő harmadidőszaki rétegek Ny-ról K felé fiatalodnak, s egyre magasabb orográfiai helyzetben találhatók. Ezek a képződmények egymással párhuzamosan futó ÉNy-DK-i irányú törésvonal-rendszerrel tömbökre tagolódtak, s az Alföld felé haladva a pleisztocén folyamán egyre nagyobb mértékben süllyedtek meg. A pleisztocén legelejétől képződő dunai hordalékkúp orográfiailag hasonló, de kronológiailag épp ellentétes képet mutat, ugyanis K felé haladva a legidősebb pleisztocén képződmények pannóniai üledékre települve találhatók. A Duna II/a. és II/b. sz. teraszok felszíne gyakran parti buckákkal, futóhomokkal, lösz-szerű üledékkel magasított. A IV. sz. és az V. sz., valamint az idősebb teraszok csak foltokban jelennek meg.

Kistarcsa környezetének fedett földtani térképét a **6. ábra**, a jellemző földtani szelvényt pedig a **7. ábra** mutatja.

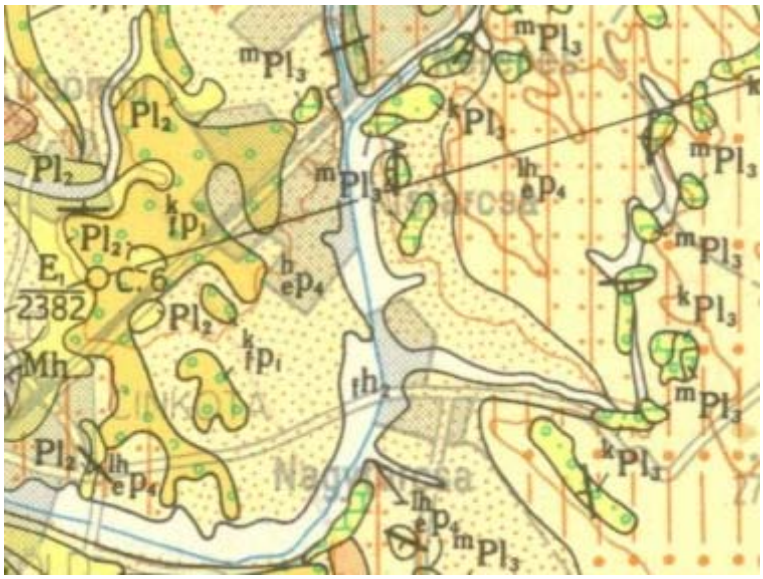

6. ábra

Kistarcsa környezetének földtani térképe (*forrás: Magyarország Földtani Térképe, 200 000-es sorozat, L-34-II. Budapest, földtani változat, MÁFI, 1966, részlet*)

Jelmagyarázat

$^{lh}_{e}P_4$ homokos lösz (felső-pleisztocén)
$^{h}_{e}P_4$ futóhomok (felső-pleisztocén)
$^{k}_{f}P_1$ folyóvízi kavics (V. terasz) (alsó-pliocén)
$^{m}Pl_3$ édesvízi mészkő (felső-pliocén)
$^{k}Pl_3$ keresztrétegzett homok, homokkő, kavics, agyag (felső-pliocén)
Pl_2 homok, agyag (pannon)
Ol oligocén képződmények
E eocén képződmények
T triász képződmények

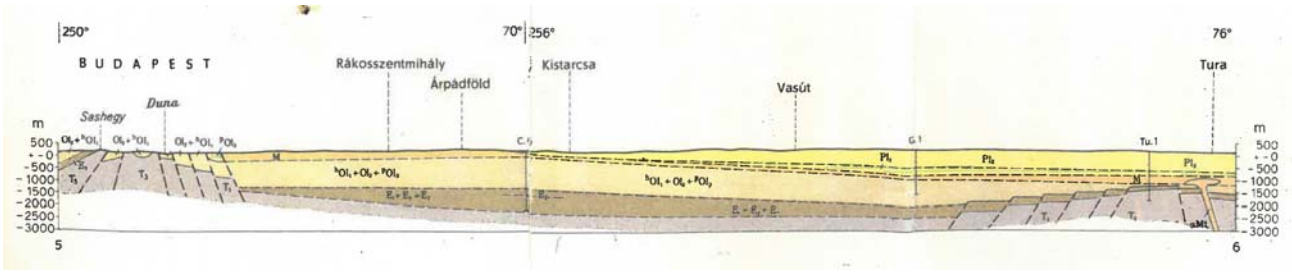

7. ábra Jellemző földtani szelvény Kistarcsa környezetében (*forrás: Magyarország Földtani Térképe, 200 000-es sorozat, L-34-II. Budapest, földtani változat, MÁFI, 1966, részlet*)
A szelvény középső részének nyomvonalát és a jelmagyarázatot ld. a 6. ábránál.

A talajadottságokat a Duna homok és kavicshordalékán képződött talajok jellemzik, úgymint futóhomok, humuszos homok, vízfolyások környékének vízhatású talajai a réti talajok, valamint réti lápok. A réti talajok a növénytermesztés elsődleges területei. A térség keleti, magasabb fekvésű területein, a Gödöllői-dombság közelében, a homoküledéken képződött barna földek jellemzőek. Mechanikai összetételük homokos vályog, melyeket szántóként hasznosítanak a kedvezőbb termékenységük miatt.

A mezőgazdasági területekre jellemző, hogy nagy heterogenitású dombvidéki terület, ahol gyenge szervesanyag tartalmú (50–100 t/ha), foltonként gyengén savanyú, átlagosan semleges kémhatású homok talajok találhatók.

A talajminőséget rontó talajhibák közül a legjelentősebb a dombvidéki jellegből és a növényzettel való nem megfelelő fedettségből adódó erózió, valamint a defláció. Ezen kívül több helyen előforduló savanyúság okoz további talajhibát.

A mezőgazdasági területeken talajvédő agrotechnikát kell alkalmazni, illetve arra fokozatosan át kell térni. A szántó területeken fokozott szerves trágya felhasználásra, a tavaszi szántás mellőzésére, illetve a heterogenitást figyelembe vevő szántóföldi vetésszerkezet kialakítására kell törekedni. A defláció (szélerózió) csökkentése érdekében az uralkodó széliránra ellentétes

irányba szélvédő erdősávok, fasorok telepítése célszerű. A földrészlet határoló mezsgyéken cserjesávok telepítése indokolt, mely egyrészt csökkenti az eróziót, deflációt, másrészt növeli az élővilág fajgazdagságát, élőhelyet (fészkelő helyet) teremtve a biológiai növényvédelemben fontos szerepet játszó állatoknak.

A mezőgazdaság súlya az elmúlt évtizedben Pest megyében és a településen is az átlagnál nagyobb mértékben csökkent.

Az egyéni gazdaságok számának csökkenésben többek között a termelés eszköz- és tőkehiánya, a megtermelt termékek értékesítési nehézségei játszottak szerepet. Nem csak Kistarcsára, de az agglomerációban lévő településekre egyaránt jellemző, hogy fővárosban lévő magasabb fizetési arányok és jobb elhelyezkedési lehetőségek is csökkentik a gazdálkodók számát. A föld ingatlan értékének felértékelődése csökkentette a mezőgazdasági művelési területek mértékét. Több terült is belterületbe vonásra került.

A szántóterületeken a szokásos őszi búzát, napraforgót, kukoricát termesztenek. A művelés során alkalmazott műtrágya mennyisége az utóbbi évek során csökkent, ennek oka a műtrágya árának növekedése.

A növényzet nélküli, borítatlan területeken jellemző a defláció, valamint a rossz művelésnek köszönhetően az erózió is.

Kistarcsa közigazgatási területe összesen 1102,02 hektár, amelynek 49,4%-a termőterület. Ebből a mezőgazdaságilag hasznosított terület 499,84 hektár (ez a teljes terület 45,4%-a).

A város közigazgatási területén a Budapesti Bányakapitányság nyilvántartása szerint nem található kijelölt bányatelek, ellenben a Csömöri Kavicsbányák (Csömör III., IV. és V. valamint Nagytarcsa II. bányatelkek) közelsége alapján jelentős nyersanyag (kavics) források találhatók a mélyebb területeken.

Kistarcsa területén a Szilas-patak völgyében, az Öreg-szőlők elnevezésű területrész Ny-i, DNy-i oldalán található egy megkutatott terület. A 140410001 bányakódú, 4250 kódszámú, 667386 EOV Y és 244752 EOV Y középpontú kutatási terület építési homokot tárt fel.

6.4. A felszíni vizek

A Gödöllői-dombságtól a Duna-völgy felé lejtő területet az egymással párhuzamosan a Dunába futó patakok tagoljak. Ezek (É-ról D-felé haladva): Gombás-patak (27 km, 107 km^2), Sződ-Rákos-patak (24 km, 132 km^2), Mogyoródi-patak (13 km, 51 km^2), Csömöri-patak (14 km, 33 km^2), Szilas-patak (25 km, 80 km^2), Rákos-patak (26 km, 100 km^2), Gyáli-főcsatorna vagy Nagymocsár-árok (teljes 32 km, 380 km^2, tájhoz tartozó 8 km, 54 km^2).

Kistarcsa döntő része a Szilas-patak vízgyűjtőjére esik.

A Szilas-patak a Duna bal parti mellékvizeinek egyik összegyűjtője. A patak a Gödöllői-dombságban, több forrásból ered. Kerepestől nyugatra a 248 méter magas Látó-hegy aljában és Kerepestől délkeletre a Hüdői-hegy (288 méter) lábánál fakad. Medre jó darabig pleisztocén kori homokos, kavicsos üledékben halad. Kerepesig Malom-patak, Nagytarcsa és Cinkota között Szilas-patak a neve, míg a legalsó szakaszát Palotai-pataknak is nevezik. A Malom-patak Kerepesen vízmosások hálózatára bomlik, völgytalpa csak Kerepestől délre, Kistarcsánál kezdődik.

A patak Kerepes és Nagytarcsa közötti, nagyrészt É-D irányú völgye a kavicstakaró és a homok

határán alakult ki. Nagytarcsától a völgy délnyugatnak, majd a Cinkotai-erdőnél ÉNy-nak fordul, és átvág egy újabb kavicstakarót. Cinkota és Rákosszentmihály között két terasza alakult ki.

A Megyeri-erdő alatt a Szilas-patakba torkollik a Mogyoródi-patak, s a két vízfolyás mintegy másfél kilométert tesz meg a Duna árterén, majd a Dunába torkollanak. Mielőtt a két patak találkozna, a Pesti-síkság legidősebb hordalékkúp-kavics szintjét (átlagosan 180–250 térszín feletti magasság) fogja közre. Erre a területre is jellemzőek a mély eróziós völgyek és vízmosások. A Mogyoródi-patakkal együtt a Szilas-patak vízgyűjtő területe 169 km^2, anélkül 85 km^2.

A vízgyűjtőt főként laza szerkezetű homokos-kavicsos pleisztocén kori üledék borítja, emiatt a patak nagyon csekély lefolyású, négyzetkilométerenként mindössze 2 liter/másodperc.

Nedves időben, nagyobb záporok után ez az érték 250 liter/másodpercet is elérhet. Amikor heves árvize találkozik a Mogyorodi-patakéval, a vízhozam meghaladhatja a 28 köbméter/másodpercet is. A medret csak 5 köbméter/másodperces maximális vízhozamra építették ki, s régebben a torkolata közelében gyakran okozott nagy elöntéseket. Ezért az utolsó 3,6 km-es szakaszát gátak közé szorították.

A Szilas-patak alapadatait – a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság által 2016. áprilisban összeállított 1-9 Közép-Dunavízgyűjtő alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terv című dokumentáció 1-1 mellékletében szereplő adatok változtatás nélküli átvételével a **10. táblázat**ban foglaltuk össze.

Víztest kód	AEQ012
Víztest neve	Szilas-patak és vízgyűjtője
Mesterséges víztest	nem
Erősen módosított víztest	nem
Típus kódja	3S
Típus leírása	dombvidéki – közepes esésű – meszes – durva és közepes-finom mederanyagú – kicsi vízgyűjtőjű
Összetett víztest	igen
Alegység kódja	1-9
VIZIG kód	KDV
Vízfolyás jellege	vízfolyás
Vízfolyás hossza [km]	41,80
Szélesség leggyakoribb vízhozamnál [m]	2,71
Mélység (leggyakoribb vízhozamnál) [m]	0,31
Esés leggyakoribb vízhozamnál [‰]	8,00
Szelvény középsebesség leggyakoribb vízhozamnál [m/s]	0,13
Teljes vízgyűjtő-méret [km^2]	183
Sokéves középvízhozam a teljes vízgyűjtőn (1971-2000) [m^3/s]	0,393
Leggyakoribb vízhozam a teljes vízgyűjtőn (1981-2010) [m^3/s]	0,150
Augusztusi 80%-os vízhozam a teljes vízgyűjtőn (1981-2010) [m^3/s]	0,066
Ökológiai kisvíz a teljes vízgyűjtőn [m^3/s]	0,033

Víztest kód	AEQ012
Víztest neve	Szilas-patak és vízgyűjtője
Víztest közvetlen vízgyűjtő-méret [km^2]	183
Víztest átlagos közvetlen vízgyűjtő-mérete összetett vízfolyás víztesteknél [km^2]	61
Sokéves középvízhozam a közvetlen vízgyűjtőn (1971-2000) [m^3/s]	0,393
Sokéves fajlagos lefolyás a közvetlen vízgyűjtőn (1971-2000) [l/s/km^2]	2,145
Leggyakoribb vízhozam a közvetlen vízgyűjtőn (1981-2010) [m^3/s]	0,130
Leggyakoribb fajlagos lefolyás a közvetlen vízgyűjtőn (1981-2010) [l/s/km^2]	0,708
Augusztusi 80%-os vízhozam a közvetlen vízgyűjtőn (1981-2010) [m^3/s]	0,066
Augusztusi 80%-os fajlagos lefolyás a közvetlen vízgyűjtőn (1981-2010) [l/s/km^2]	0,363
Ökológiai kisvíz a közvetlen vízgyűjtőn [m^3/s]	0,033
Ökológiai kisvízhez tartozó fajlagos lefolyás a közvetlen vízgyűjtőn [l/s/km^2]	0,182
Időszakosság	állandó vízszállítású
Vízgazdálkodási besorolás	természetes vízfolyás
Jellemző hasznosítás	Vízelvezetés
Jellemző hasznosítás	Vízellátás
Jellemző hasznosítás	Tározás

10. táblázat A Szilas-patak alapadatait (*forrás VGT 1-9, 1-1. melléklete*)

A Szilas-patak 1978. évben történt felduzzasztásával hozták létre Cinkota mellett a Naplás tavat, amelynek különleges növény és állatvilága védelem alatt áll. A Naplás-tó (hivatalos nevén Szilas-pataki árvízvédelmi tározó) nem szerepel az említett Vízgyűjtő-gazdálkodási tervben, azaz nem kataszterezett tó.

A Szilas-patak ökológiai és kémiai állapotát az említett vízgyűjtő-gazdálkodási terv 6-1. melléklete szerint a **11. táblázat**ban foglaltuk össze.

vt-VOR	AEQ012
víztest neve	Szilas-patak és vízgyűjtője
Biológiai elemek szerinti állapot	4 (gyenge)
Fizikai-kémiai elemek szerinti állapot	5 (rossz)
Hidromorfológiai elemek szerinti állapot	1 (kiváló)
Ökológiai minősítés	4 (gyenge)
Integrált állapot	4 (gyenge)

11. táblázat A Szilas-patak ökológiai és kémiai összefoglaló állapota (*forrás VGT 1-10, 6-1. melléklete*)

A Szilas-patak vízminőségének kémia állapotát szintén az említett vízgyűjtő-gazdálkodási terv 6-1. mellékletében közölt átlagadatok alapján mutatjuk be (**12. táblázat**). A kémiai adatok és a specifikus szennyezők adatai a VKI 2009-2012. közötti monitoring-adatok (országos felszíni vízminőségi adatbázis (FEVI), jogutód: OKIR) alapján kerültek megadásra.

vt-VOR	AEQ012
víztest neve	Szilas-patak és vízgyűjtője
kémiai paraméter és a mértékegység	a mért érték
pH	7,9
Fajlagos vezetőképesség [uS/cm]	1131,3
Oldott oxigén [mg/l]	6,0
Oxigén telítettség [%]	57,7
BOI_5 [mg/l] átlag	8,2
KOIp [mg/l] átlag	9,1
KOIk [mg/l] átlag	29,0
TOC [mg/l] átlag	9,5
Cl [mg/l] átlag	113,2
NH_4-N [mg/l] átlag	1,40
NO_2-N [mg/l] átlag	0,23
NO_3-N [mg/l] átlag	10,8
Össz ásványi N [mg/l] átlag	12,4
Össz N [mg/l] átlag	13,0
PO_4 [mg/m^3] átlag	2283
PO_4-P [mg/m^3] átlag	745
Össz P [mg/m^3] átlag	1245
Klorofill-a [mg/m^3]	10,0
Arzén és vegyületei (oldott) átlag [µg/l]	1,41
Cink és vegyületei (oldott) átlag [µg/l]	11,92
Króm és vegyületei (oldott) átlag [µg/l]	0,29
Réz és vegyületei (oldott) átlag [µg/l]	4,33
1,2-diklóretán átlag [µg/l]	0,025
Alaklór átlag [µg/l]	0,025
Antracén átlag [µg/l]	0,025
Atrazin átlag [µg/l]	0,028
Benzo[a]pirén átlag [µg/l]	0,005
Benzol átlag [µg/l]	0,250
Diklór-metán átlag [µg/l]	0,025
Fluorantén átlag [µg/l]	0,025
Hexaklór-butadién átlag [µg/l]	0,025
Kadmium és vegyületei (oldott) átlag [µg/l]	0,030
Klórfenvinfosz átlag [µg/l]	0,025
Naftalin átlag [µg/l]	0,043
Nikkel és vegyületei (oldott) átlag [µg/l]	0,565
Ólom és vegyületei (oldott) átlag [µg/l]	0,250
Simazin átlag [µg/l]	0,025
Szén-tetraklorid átlag [µg/l]	0,025
Tetraklór-etilén átlag [µg/l]	1,503
Triklór-metán átlag [µg/l]	0,025

12. táblázat A Szilas-patak vízminőségének kémia állapota (*forrás VGT 1-9, 6-1. melléklete*)

A víz minőségével kapcsolatban elmondható, hogy pH-ja semleges és a kimutatható nitrát szennyezése alapján csak IV. vízminőségi osztályba sorolható. A szennyezés a mezőgazdasági műtrágyázásnak, valamint a patakba érkező szennyezett vizeknek tulajdonítható. A patakvízében kimutatott klór is a szennyezett vizekkel érkezik. A szennyezésektől eltekintve a víz oldott oxigén tartalma magas, mely kedvez a vízi élőlényeknek.

A Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervben közzétett adatok szerint az 1-9 alegységbe tartozó Szilas-patak és vízgyűjtője területén a víztest ökológiai és kémiai állapota nem megfelelő, ezért környezeti célkitűzésként a jó állapot elérését tűzték ki (tervezett határidő 2027). A tervezett intézkedéseket a Vízgyűjtő-gazdálkodási Terv részletezi.

A Hidrokultúra Víz- és Környezetgazdálkodási Kft. által 2019. évben összeállított „*Kistarcsa Város Önkormányzati vízkár-elhárítási terve*” című dokumentációban 6 db (I-VI. jelölésű) részvízgyűjtő területet különítettek el:

- I. részvízgyűjtő terület: a Kórház-árok vízgyűjtő területe (*főgyűjtő a Kórházi árok és az abba betorkolló nagy átmérőjű zárt csatorna*),
- II. részvízgyűjtő terület: a Széchenyi és Kossuth utcák árkának vízgyűjtő területe (*főgyűjtő a Széchenyi utca – Kossuth Lajos utca mellett lévő földárok*),
- III. részvízgyűjtő terület: a Rózsa utcai árok vízgyűjtő területe (*főgyűjtő a Széchenyi utca – Rózsa utca közötti mélyen bevágódott belvízcsatorna mely, a Kossuth Lajos utca végénél betorkollik a Szilas – patakba*),
- IV. részvízgyűjtő terület: a Dózsa György és a Munkácsi Mihály utcák környezete (*főgyűjtők a Dózsa Gy. utcában és a Munkácsy M. utcában kiépített árkok, melyek a Kápolna utcát áteresszel keresztezik, és utána a víz szabadon befolyik a Szilas-patak árterületére*),
- V. részvízgyűjtő terület: a Malom-árok vízgyűjtő területe (*főgyűjtő a Malom árok, mely a volt Hazai Fésűsfonó útjától indul, D100-as áteresszel keresztezi a Kölcsey utcát, utána a rétegvizeket összegyűjtve időszakos vízfolyásként D 80-as áteresszel keresztezi a Kápolna utcát és rendezetlenül betorkollik a Szilas-patakba*),
- VI. részvízgyűjtő terület: a Határ úti árok vízgyűjtő területe (*ezen vízgyűjtő terület nagy része Kerepeshez tartozik, de a főgyűjtő végső szakasza a Hollandia telepi Határ utca kistarcsai szakaszán halad, és ebbe köt be a Hollandia telep kis része is*).

A belterületi vízelvezető árkok, csatornák műszaki szempontból megfelelőek, a régebben kiépítettek sok helyen szűk keresztmetszetűek, feliszapolódtak, eltömődtek. Kistarcsa belterületi csapadékvíz elvezetése vízjogi engedéllyel rendelkezik (V.00.283/2004., vízikönyvi szám: 6.2/9/389.).

Az ár- és a belvíz helyzetet tekintve – a Pest Megyei Katasztrófavédelmi Igazgatóság védelmi besorolása szerint – Kistarcsa nem tartozik a veszélyeztetett települések közé.

Kistarcsa Város Önkormányzata 31/2015. (IX. 03.) számú önkormányzati rendelete Kistarcsa Város Helyi Építési Szabályzatáról szerint a vízgazdálkodási területek közé tartoznak a kisvízfolyások meder- és part-területei, valamint a záportározó területek. A vízfolyások mentén elhelyezkedő nádas, gyepes, ligetes területeknek a vízügyi és általános tájvédelmi szempontok szerinti fenntartását biztosítani kell. A település legjelentősebb kisvízfolyása a Szilas-patak

mentén természetvédelmi értékvédelmi szempontból értékes területek találhatók, ezért a természetvédelmi és ökológiai szempontok érvényesítésére kiemelt figyelmet kell fordítani.

6.5. Felszín alatti víz

A térségben a talajvíz kémiai jellegében kalcium-magnézium-hidrogénkarbonátos típusú, de a Szilas-pataktól É-ra a nátrium is nagy területen előfordul. A talajvíz keménysége a települések körzetében meghaladja a 25 nk-ot, míg azokon kívül kevesebb. A szulfáttartalom is a települések alatt emelkedik 300 mg/l fölé.

Kistarcsa területén a talajvíz a Szilas-patak környezetében a felszínközelben húzódik (1–2 m mélységben a felszín alatt), azonban a pataktól távolodva a talajvíz egyre nagyobb mélységben várható (**8. ábra**). A domboldalakon 5–8 m-es felszín alatti mélység a jellemző, míg a dombtetőkön a 10 m-nél mélyebb talajvíz helyzet is előfordul.

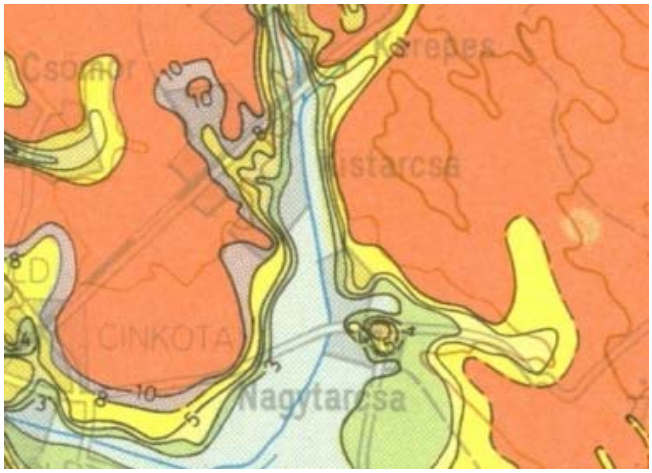

8. ábra

A talajvíz mélysége a felszín alatt Kistarcsa környezetében (m)

(*forrás: Magyarország Földtani Térképe, 200 000-es sorozat, L-34-II. Budapest, hidrogeológiai változat, MÁFI, 1966, részlet*)

A tervezési területen a felszín alatti víztest besorolása az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer adatai (*forrás: webgis.okir.hu*) alapján:

- hegyvidéki és porózus felszín alatti víztest: Duna-Tisza közi hátság – Duna-vízgyűjtő északi rész (p.1.14.1)
- karszt víztest: Budapest környéki termálkarszt (kt.1.3)
- porózus termál víztest: Nyugat-Alföld (pt.1.2)
- sekély felszín alatti víztest: Duna bal parti vízgyűjtő – Vác - Budapest (sp.1.13.1)

A Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság által 2016. áprilisban összeállított 1-9 Közép-Dunavízgyűjtő alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terv, valamint az Alsó-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság által 2016. áprilisban összeállított „*Vízgyűjtő Gazdálkodási Terv 1-10 Duna-völgyi-főcsatorna tervezési alegység*” című dokumentációk 6-2. és 6-3. mellékletei szerint a felszín alatti víztestek állapotát a **13. táblázat**ban foglaltuk össze.

Kistarcsa területén a 2009. évi országos nyilvántartás alapján 1 db nyilvántartott hévíz kút található. Az észlelő kúttá kialakított, K-48 kataszteri számú (B-9, esetenként Kt-9 jelű) kút 487–527 m mélységben, a miocén korú porózus rétegekre került beszűrőzésre. A kút EOV koordinátái: 666 970, 244 633.

Víztest neve	víztest kódja	a kémiai állapot összesített minősítése	a mennyiségi állapot összesített értékelése
Duna-Tisza közi hátság - Duna-vízgyűjtő északi rész	p.1.14.1	jó	jó
sekély felszín alatti víztest: Duna bal parti vízgyűjtő – Vác - Budapest	sp.1.13.1	gyenge	jó, de gyenge kockázata
Budapest környéki termálkarszt	kt.1.3	jó	jó
Nyugat-Alföld	pt.1.2	jó	jó

13. táblázat A felszín alatti víztestek összesített kémiai és mennyiségi állapota a tervezési terület térségében (*forrás: www.vizugy.hu*)

Mint említettük, Kistarcsa vízellátását a 76,3–87,5 m-es mélységközre beszűrőzött VI. számú kút, valamint a 91,5–100,5 m-es mélységközre beszűrőzött IX. számú kút biztosítja (v.ö. a ***5.4.1 fejezet***tel).

Az uszoda vízellátásának optimalizálásához a Kistarcsa, 357/1 hrsz-ú ingatlanon egy 80 m-es vízellátó kút került kialakításra. A B-21 kataszteri számú kút adatai: EOV X: 244 733, EOV Y: 666 342, Z: 104,5 mBf, szűrőzés: 60,0–75,0 m és 44,0–80,0 m között. A kutat a rétegvízre szűrőzték be. A B-21 kataszteri számú kút üzemeltetése műszaki akadályokba ütközött, így új kút kialakítása mellett döntöttek. Az új, B-22 kataszteri számú kutat a B-21 számú kút mellett alakították ki.

A telepítés helye: Kistarcsa, 357/1 hrsz.

EOV koordináták: 244735,57, 666339,68

Terepszint: 204,30 mBf.

Kútfej: 203,05 mBf

Talpmélység: 80,0 m.

Szűrőzött szakasz: 69,0-75,0 m között 165/146 PVC.

A vízadó réteg kora, anyaga: felső pannon középszemcsés homok.

Az új kút rendeltetése az Engedélyes eredeti szándéka szerint a kistarcsai uszoda medencéinek kiszolgálása lett volna, azonban a kedvezőtlen vízminőség (141 mg/l nitráttartalom) miatt a kút vizét csak locsolásra tudják felhasználni.

Érdekességként megjegyezzük, hogy az Magyar Bányászati és Földtani Hivatal adatbázisa szerint Kistarcsán 1953. évben két darab szénhidrogén kutató fúrás mélyült. A Cs-11 MBFH azonosítójú fúrás 512 m mélységig, a Cs-14 jelű 414,7 m mélységig hatolt le. A Cs-11 fúrás EOV koordinátái: 665993,42 és 244282,58, a Cs-14 fúrásé 666130,61 és 244875,55. Az MBFH dokumentációk 116/621 mf és 116/624 mf számon érhetők el.

6.6. Élővilág

6.6.1. Az élővilág általános bemutatása

A térségben bolygatott, ember érintette részein a kontinentálisabb éghajlathoz alkalmazkodott gumós-hagymás (geophyton) és egyéves (therophyton) növények jellemzőek. A gyepterületeket cserjék (galagonya, kökény, vadrózsa) szegélyezik illetve lassan meg is hódítják. Jellemző növényfajai még a mezei cickafark (*Achillea collina*), a deres tarackbúza (*Agropyron intermedium*), a közönséges tarackbúza (*Agropyron repens*), a közönséges bojtorján (*Arctium lappa*), a zamatos turbolya (*Authriscus cerefolium*), a fehér libatop (*Chenopodium album*), a mezei katáng (*Cichorium intybus*), a közönséges aszat (*Cirsium arvense*), a csomós ebír (*Dactylus glomerata*). Megtalálható még a gilisztaűző varádics (*Crysanthum vulgare*), a közönséges galaj (*Galium mollugo*), a mogyorós lednek (*Lathyrus tuberosus*), az ebszékfű (*Matricaria maritima*), a réti perje (*Poa pratensis*), a közönséges kakukkfű (*Thymus glabrescens*), a tarlóhere (*Trifolium arvense*) és a szöszös ökörfarkkóró (*Verbascum phlomodies*).

Akácerdő társulásokban, az erdőalkotó akácon (*Robinia pseudo-acacia*) kívül a tavaszi aspektus uralkodó, nitrofil növényei a nagy csalán (*Urtica dioica*), a fehér és a foltos árvacsalán (*Lamium album*, *L. maculatum*), a vérehulló fecskefű (*Chelidonium majus L.*), a gyalogbodza (*Sambucus ebulus*), a kerek repkény (*Glechoma hederacea*).

Bolygatott területeken, a földutak szélén jellemző a zavarást kedvelő özönnövények jelenléte. Jellemző fajok a parlagfű (*Ambrosia elatior*), a selyemkóró (*Asclepias syrica*), a különböző aranyvessző fajok (*Solidago spp.*).

Ezen területek spontán cserjésednek-erdősödnek: a cserjefajokat a kökény (*Prunus spinosa*), a gyepűrózsa (*Rosa canina agg.*), a galagonya (*Crataegus monogyna*) és a hamvas szeder (*Rubus canescens*) képviseli. Ezen kívül az akác lassú terjedése jellemző a rétek szélein.

A városban mind a belterületen, mind a külterületen (elsősorban a szegélyeken) egyre nagyobb mértékben megfigyelhető a következő özön fajok jelenléte: bálványfa (*Ailanthus altissima*), zöldjuhar (*Acer negundo*), valamint egyre gyakrabban kivadulnak a Celtisek (*C. occidentalis, C. orientalis*).

Az állatvilág jellemző fajai a Kórócsiga (*Helicella obiva*), Éti csiga (*Helix pomatia*), Imádkozó sáska (*Mantis religiosa*), Zöld repülő szöcske (*Phaneroptera falcata*), Olasz sáska (*Calliptamus italicus*), Mezei tücsök (*Gryllus campestris*), Csíkos pajzsospoloska (*Graphosoma lineatum*), Barna címerespoloska (*Staria lunata*), Virágbodobács (*Spilostethus saxatilis)*, Tarka bodobács (*Heterogaster urticae*). Megtalálható még a Közönséges recéskabóca (*Oliarus cuspidatus*), Ragyás futrinka (*Carabus cancellatus*), Bőrfutrinka (*Carabus coriaceus*), Közönséges temetőbogár (*Necrophorus vespillo*), Kék nünüke (*Meloe violaceus*), Fehérpettyes álcsüngő (*Amata phegea*), Farkasalmalepke (*Zerynthia hypsipyle*), Rardos lepke (*Iphiclides podalirius*), Fecskefarkú lepke (*papilio machaon*), Nappali pávaszem (*Inachis io*), Nagy rókalepke (*Nymphalis polychloros*).

6.6.2. Tájhasználat, tájvédelem, növényvilág

A településen ugyan igen kis területen találhatók természetes élőhelyek, mégis ki kell emelni a Szilas-patakot és közvetlen környezetét. A vizes élőhely kedvez a mocsári növényzet kialakulásának: békabuzogányos *(Sparganiaceae emersum),* feketenadálytő *(Symphytum*

officinale), a mocsári nefelejcse *(Myosotis palustris),* a réti boglárkát *(Ranunculus acris).* Különböző sásféléket: zsombéksás *(Carex elata),* mocsári sás *(Carex acutiformis),* parti sással (*Carex riparia),* süntök *(Echinocystis lobata),* szerbtövis *(Xanthium strumarium)* borsos keserűfű *(Polygonum hydropiper),* ligeti seprence *(Stenactis annua subsp. Strigosa)* az érdestócsagaz *(Ceratophylletum demersi)* a fésűs békasző*l*ő *(Potamogeton pectinatus).*

A patak környezetében élő fűzfák alkotnak helyenként faligetet, de megtalálhatók a magaskórós társulások is. A patakban élő növények és állatok bonyolult életközösséget alkotnak, a megfelelő táplálkozási láncoknak köszönhetően. A természetes élőhely megbontásával – a partmenti növényzet kiirtásával és a meder kibetonozásával – az életközösségek megbomlanak, megszűnnek a vízi élettérre jellemző mocsári és vízinövények.

6.6.3. Állatvilág

A Szilas-patak és közvetlen környezetének vizes élőhelyét a növényzet mellett az állatok is kedvelik. Megtalálhatóak itt bolharákok *(Gammarus sp.),* víziászkarákok *(Asellus aquaticus),* kandicsrákok *(Copepoda),* a víziskorpió *(Nepa rubra),* törpe-vízipoloskák *(Plea leachi).* Tavigiliszták *(Criodrilus lacuum),* lónadály *(Haemopis sanguisuga),* nyolcszemű nadály *(Erpobdella octoculata),* tejfehér planária *(Dendrocoelum lacteum),* gyászplanária *(Dugesia lugubris),* sávos szitakötő *(Calopterix splendens),* közönséges szitakötő *(Sympetrum vulgatum),* molnárkák *(Gerris sp.),* keringőbogarak *(Gyrinus sp.),* katonalégy *(Stratiomyia chamaeleon)*, búvárpók *(Argyroneta aquatica).*

A település egész területén előbukkan a jégmadár (*Alcedo atthis ispida),* kakukk *(Coculus canorus),* feketerigó *(Turdus merula),* sárgarigó *(Onolus onolus),* széncinege *(Parus major),* kék cinege *(Parus caeruleus),* barátcinege *(Parus palustns),* házi rozsdafarkú *(Phoemcurus ochruros),* csuszka *(Sitta europaea),* csicsörke *(Sennus sennus).* A balkáni tarkaharkály *(Dendrocopos synacus),* nagy tarkaharkálynak *(Dendrocopos major),* erdei pinty *(Fnngilla coelebs),* énekes rigó *(Turdus phüomelos),* őszapó *(Aegithalos caudatus),* csilpcsalp-füzike *(Phylloscopus collybita),* búbosbanka *(Upupa epops).* A réteken vadászik az egerészölyv *(Buteo buteo)* és a vörös vércse *(Falco tinnunculus).*

További előforduló gerinces fajok még a korai denevér *(Nyctalus noctula),* erdei cickány *(Sorex araneus),* mezei cickány *(Crocidura leucodon),* vakondok *(Talpa europaea).* Megtalálható itt a sün *(Ennaceus concolor),* a vízisikló *(Natnx natrix),* kecskebéka *(Rana esculenta),* tavibéka *(Rana ridibunda),* vöröshasú unka *(Bombina bombina),* zöld levelibéka *(Hyla arborea),* barna varangy *(Bufo bufo),* zöld varangy *(Bufo vindis),* zöld gyík *(Lacerta vindis),* a fürge gyík *(Lacerta agilis).*

Az állatvilág vadon élő állatai egyre inkább alkalmazkodnak a városi környezethez. Többek között a macskabagoly (*Strix aluco*) is állandó koratavaszi és késő őszi vendég a városban.

6.7. Védelmi korlátozások

6.7.1. Természeti értékek védelme

A felszín alatti víz állapota szempontjából érzékeny területeken levő települések besorolásáról szóló, a 7/2005. (III.1.) KvVM rendelettel módosított 27/2004. (XII. 25.) KvVM rendelet alapján – a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelettel összhangban – Kistarcsa a „fokozottan érzékeny” területi kategóriába tartozik, valamint ezen belül „kiemelten érzékeny felszín alatti vízminőség-védelmi terület”.

Kistarcsa közigazgatási területén kijelölt felszín alatti vízbázis védelmi területek elhelyezkedését a **9. ábra** mutatja.

A vízbázis alapadatait – a Közép-Duna-völgyi Vízügyi Igazgatóság által 2016. áprilisban összeállított 1-9 Közép-Dunavízgyűjtő alegység vízgyűjtő-gazdálkodási terv című dokumentáció 2-1 mellékletében szereplő adatok változtatás nélküli átvételével a **14. táblázat**ban foglaltuk össze.

A vizek mezőgazdasági eredetű nitrátszennyezéssel szembeni védelméről szóló 27/2006. (II. 7.) Korm. rendelet alapján, a település nitrátérzékeny területen fekszik. Ezért a területen egyrészt a kormányrendelet 8.§-ában foglalt, a vizek nitrátszennyezéssel szembeni védelmét szolgáló általános szabályok betartása kötelező. Másrészt a területen mezőgazdasági tevékenységet folytatóknak a helyes mezőgazdasági gyakorlat kötelező elemeit tartalmazó, országosan egységes, összehangolt cselekvési program alapján kell eljárniuk.

Szennyvízszikkasztás a település területén nem engedélyezhető.

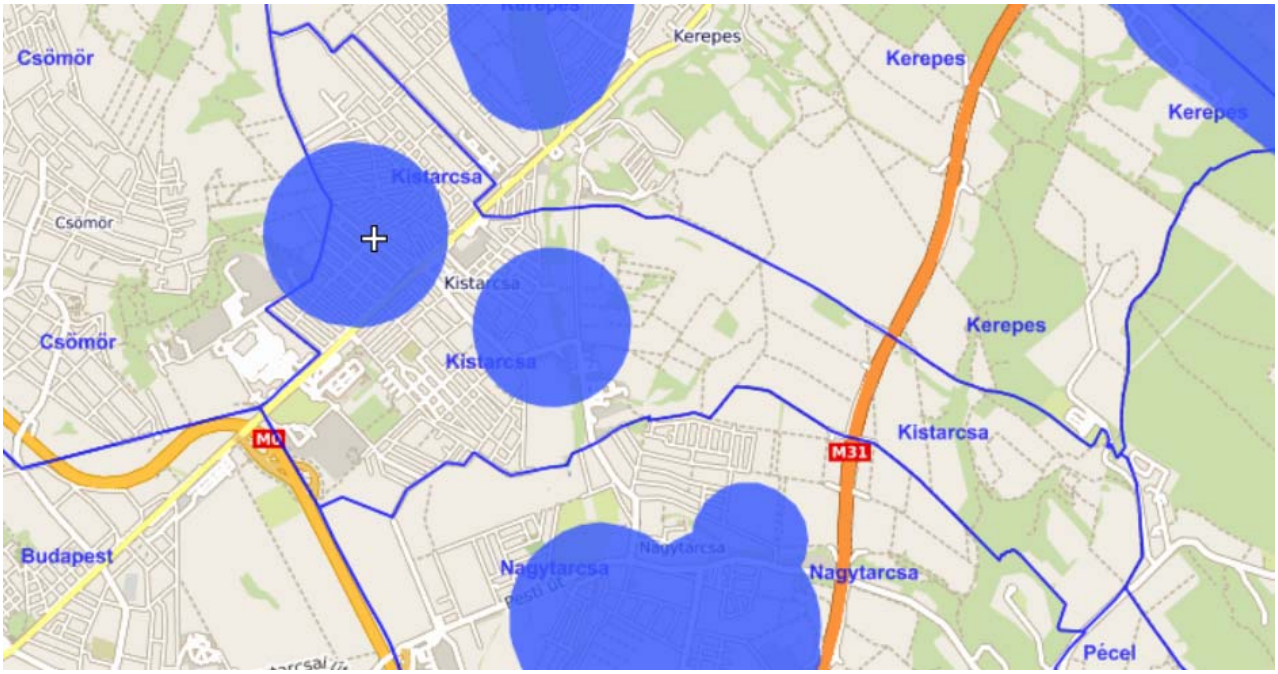

9. ábra Kistarcsa közigazgatási területén (melyeket kék vonal jelez) belül kijelölt felszín alatti vízbázisvédelmi területek (kék színű kitöltéssel jelölve)
(*forrás: OKIR rendszer, web.ikr.hu*)

VIZIG kódja	KDV
Alegység kódja	1-9
Vízbázis VOR kódja	AID464
Vízbázis kódja	12087-10
Település	Kistarcsa
Vízbázis név	Kerepes-Kistarcsa Vízmű
Vízbázis státusza	üzemelő
Vízbázis típuskódja	R Q4 Iv4
Vízbázis védendő termelése (m^3/nap)	2200

VIZIG kódja	KDV
Alegység kódja	1-9
Vízbázis sérülékeny-e?	igen
EOVX	246040,6758
EOVY	666667,4876
Víztest kódja	p.1.14.1

14. táblázat A vízbázis alapadatai (*forrás VGT 1-9, 2-1. melléklete*)

A Natura 2000 területeket alkotó közösségi, valamint kiemelt jelentőségű közösségi élőhelytípusok, illetőleg fajok megőrzéséhez szükséges előírásokat az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekről szóló 275/2004. (X. 8.) Korm. rendelet állapította meg. A Natura 2000 hálózatot az Európai Uniós madárvédelmi és élőhelyvédelmi irányelvek alapján lehatárolt területek alkotják. Kialakításuk célja, hogy az európai közösség számára jelentős élőhely típusok, egy összefüggő ökológiai hálózat részeként hosszútávon fennmaradjanak. A Natura 2000 európai ökológiai hálózat által érintett területek felsorolását az európai közösségi jelentőségű természetvédelmi rendeltetésű területekkel érintett földrészletekről szóló 14/2010. (V. 11.) KvVM rendelet tartalmazza.

A Natura 2000 európai ökológiai hálózatnak, a településre eső részterületei közé tartozik a HUDI20023 jelű, Gödöllői-dombság - kiemelt jelentőségű természetmegőrzési terület.

Az érintett földrészletek helyrajzi számai: Kistarcsa,

0296, 0297, 0298/1, 0299/3, 0299/4, 0299/6, 0299/7, 0299/8, 0300/7, 0300/8, 0300/9, 0300/10, 0300/11, 0300/12, 0300/13, 0300/14, 0300/15, 0300/16, 0300/17, 0300/19, 0300/20, 0300/21, 0300/22, 0300/23, 0300/24, 0300/25, 0300/26, 0300/27, 0300/28, 0300/29, 0300/30, 0300/31, 0300/32, 0300/33, 0300/34, 0300/35, 0300/36, 0300/37, 0300/38, 0300/39, 0300/40, 0300/41, 0300/42, 0300/43, 0300/44, 0300/45, 0300/46, 0300/47, 0300/48, 0300/49, 0300/50, 0300/51, 0300/52, 0300/53, 0300/54, 0300/55, 0300/56, 0300/57, 0300/58, 0300/59, 0300/61, 0300/65, 0300/66, 0300/67, 0300/68, 0300/69, 0300/70, 0300/71, 0300/72, 0300/73, 0300/74, 0300/75, 0300/76, 0300/77, 0300/78, 0300/79, 0300/80, 0300/81, 0300/82, 0300/83, 0300/84, 0300/85, 0300/86, 0300/87, 0300/88, 0300/89, 0300/90, 0300/91, 0300/92, 0300/93, 0300/94, 0300/95, 0300/117, 0300/118, 0300/119, 0300/120, 0300/121, 0300/122, 0300/123, 0300/124, 0300/125, 0300/126, 0300/127, 0300/128, 0300/129, 0300/130, 0300/131, 0300/132, 0300/133, 0300/134, 0300/135, 0300/136, 0300/137, 0300/138, 0300/139, 0300/140, 0300/141, 0300/142, 0301, 0302/6, 0302/7, 0302/8, 0303, 0304, 0305, 0307, 0308, 0309 hrsz.

A Natura 2000 európai ökológiai hálózat településre eső részterületeinek elhelyezkedését az Országos Környezetvédelmi Információs Rendszer (web.okir.hu) adatai alapján a **10. ábrán** szemléltetjük.

Az „országos ökológiai hálózat” kijelölt területeit az Országos Területrendezési Terv tartalmazza, fogalmát, részeit és a vonatkozó előírásokat Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény rögzíti.

A törvény szerinti alövezetei:

- magterület,
- ökológiai folyosó,
- puffer terület.

Ezek közül a magterület és az ökológiai folyosó megtalálható a település területén. Mindkét alövezet területén beépítésre szánt terület nem jelölhető ki.

Az országos ökológiai hálózat területeinek Kistarcsa területére eső részterületeit a Természetvédelmi Információs Rendszer alapján a **11. ábrán** szemléltetjük.

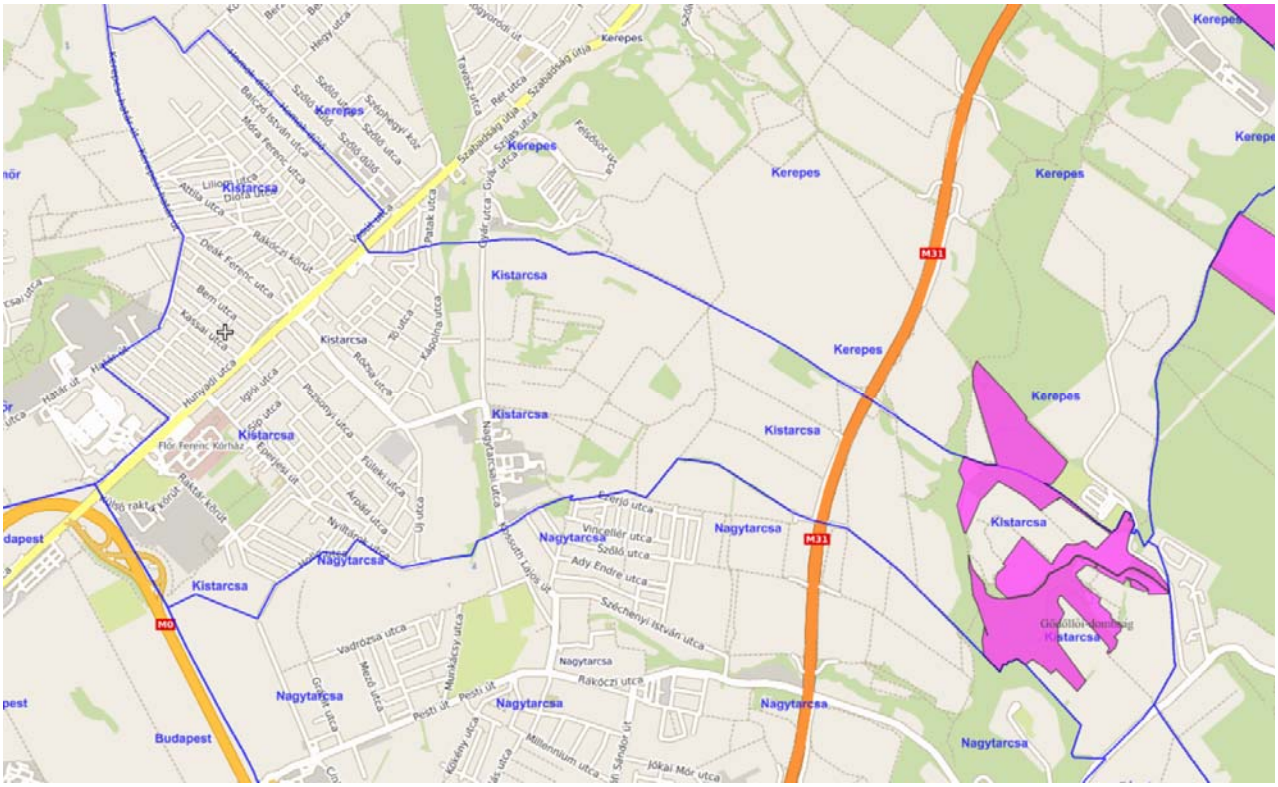

10. ábra Kistarcsa közigazgatási területén (melyeket kék vonal jelez) belül kijelölt NATURA 2000 területek (lila színű kitöltéssel jelölve) (*forrás: OKIR rendszer, web.ikr.hu*)

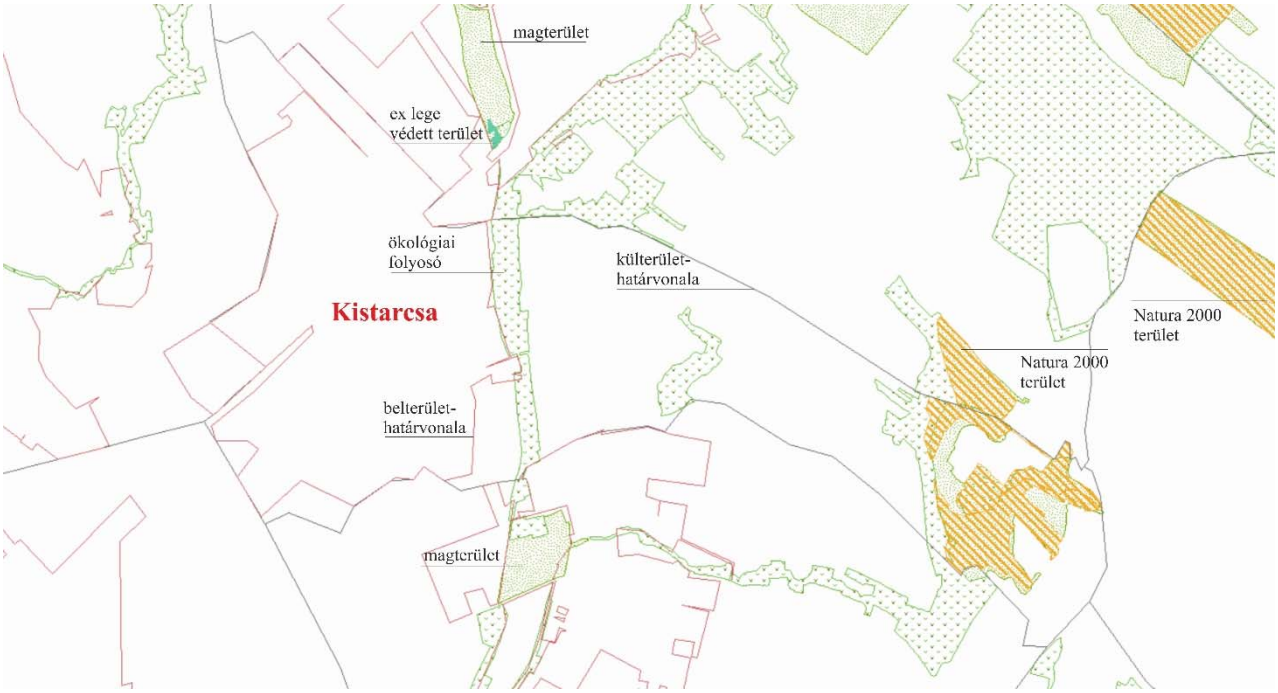

11. ábra Az országos ökológiai hálózat területeinek Kistarcsa területére eső részterületei (az alaptérkép forrása: *http://gis.teir.hu/teirgis_termeszetvedelem/*)

A patakparti növényzet kiirtásával és a meder kibetonozásával, illetve a vonalas létesítmények (3.sz. főút, M0, M31, HÉV vonala, stb.) következtében a természetes élőhelyek részekre szakadnak. Az élőhelyek megbontásával az életközösségek megbomlanak, megszűnnek a vízi élettérre jellemző mocsári és vízinövények. A folyamat során az állatvilág is sérül, eltűnhetnek a gerinctelen és gerinces állatok is. Ezek a területek kis kiterjedésűek, ezért különös figyelemmel kell lenni fenntartásukra, hogy az állatvilág számára továbbra is kihasználhatóak legyenek.

6.7.2. Települési értékvédelem

Kistarcsa Város Önkormányzata Képviselő-testületének 40/2017. (XII.14.) önkormányzati rendelete rögzíti a településkép védelmére vonatkozó előírásokat.

Mint azt a hivatkozott rendelet 1. melléklete rögzíti Kistarcsa területén a történelmi településmag kialakult karaktere, léptéke olyan érték, amely megőrzésre érdemes, így a „Történeti településközpont” helyi védelem (területi védelem) alá került. Egyedi védelem alá került a Szent Imre szobor (Thököly út, 1290/2 hrsz), a Katolikus Templom (Széchenyi utca, 66/1 hrsz) és a Református templom (Hunyadi u. 10., 1568 hrsz).

A Kistarcsa területén nyilvántartott régészeti lelőhelyek a településszerkezeti és szabályozási tervlapokon ábrázolásra kerültek.

A nyilvántartott régészeti lelőhelyek listája

KÖH: 26161, Kistarcsa 1. lelőhely, Déryné u. 2. (956, 971-974 hrsz)

KÖH 26162, Kistarcsa 2. lelőhely (352/55,61-71,73,75,78,81-87,91,92,95-98,100,102-104,108,0249/3,15 hrsz)

KÖH 26163, Kistarcsa 3. lelőhely (0253/9, 0255, 6816-6822, 6824, 6825, 6826/2, 6827, 6828/1-2, 6829-6835 hrsz)

KÖH 26164, Kistarcsa 4. lelőhely (0259/1,3-8,10, 0260/4-7,16,20,25-28,30,32,38,39, 6501-6524, 6668-6680/2, 6681-6685, 6687, 6689-6691, 6694-6700, 6703, 6704, 6706-6714 hrsz)

KÖH 26165, Kistarcsa 5. lelőhely (0245/2,0248/5-32, 2219,2225,2228,2231,2233,2234, 2236,2237,2238, 3146/2,4,6,9,10, 5957,6023-6025,6027-6030, 6074,6077-6083, hrsz)

KÖH 26166, Kistarcsa 6. lelőhely, Rózsa u. 20. (106,107,176,208,209/1;210 hrsz)

KÖH 26157, Kistarcsa 7. lelőhely, Kerepes - Móra F. u. (480, 481/1, 482, 485, 529 hrsz)

KÖH 26146, Kerepes – 2. lelőhely (0252, 0253/9, 6825, 6826/1, 6827, 6828/3, 6829-6834, 6861 hrsz)

KÖH 26208, Nagytarcsa – 11. lelőhely, Kossuth Lajos utca (0261/2,6,8,9,10, 0262, 0263 hrsz)

6.8. A város hulladékgazdálkodása

6.8.1. A hulladéktörvény célkitűzése, prioritások

A hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény 7. §. (1) bekezdése szerint a hulladékhierarchia tetején a hulladékképződés megelőzése áll. Ennek értelmében – a törvény 4. §-ával összhangban – minden tevékenységet úgy kell megtervezni és végezni, hogy – többek között – biztosítsa a hulladékképződés megelőzését.

A törvény 7. §-a szerint a hulladékképződés megelőzése és a hulladékgazdálkodás során az alábbi tevékenységek elsőbbségi sorrendként történő alkalmazására kell törekedni:

a) a hulladékképződés megelőzése,

b) a hulladék újrahasználatra előkészítése,

c) a hulladék újrafeldolgozása,

d) a hulladék egyéb hasznosítása, így különösen energetikai hasznosítása, valamint

e) a hulladék ártalmatlanítása.

A fent meghatározott tevékenységek közül azt kell választani, amely az összességében legjobb környezeti eredményt biztosító megoldást hordozza magában, és elősegíti a hulladékokról szóló törvény szerinti hasznosítási és ártalmatlanítási célkitűzések megvalósítását.

6.8.2. Helyi rendelkezés

A települési szilárd hulladék kezelésével kapcsolatos közszolgáltatást és annak kötelező igénybevételét Kistarcsa Város Önkormányzat Képviselő-testületének 10/2011. (III.21.) önkormányzati rendelete rögzíti.

6.8.3. A közszolgáltató bemutatása

Kistarcsán a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást – az Önkormányzattal megkötött közszolgáltatási szerződés alapján – az Észak-Kelet Pest és Nógrád Megyei Regionális Hulladékgazdálkodási és Környezetvédelmi Önkormányzati Társulás tulajdonában lévő Zöld Híd B.I.G.G. Környezetvédelmi és Hulladékgazdálkodási Nonprofit Kft. közszolgáltató végzi. Székhelye: 2100 Gödöllő, Dózsa György út 69.

A Zöld Híd Kft., mint Közszolgáltató a szerződés keretében gyűjtött és elszállított települési szilárd hulladékot, elkülönítetten (szelektíven) gyűjtött hulladékot és a zöldhulladékot az alábbi hulladékkezelő központokba szállítja:

a) Nógrádmarcal Hulladékkezelő központ: 095/8 hrsz.: 0111/6 hrsz.

KTJ száma: 100413 509

Egységes környezethasználati engedélyének száma: PE/KTF/7757-39/2015

b) b) Kerepes Ökörtelek-völgyi Hulladékkezelő központ: 0115/2 hrsz.

KTJ száma: 100 529 327

Egységes környezethasználati engedélyének száma: PE/KTF/7757-38/2015

6.8.4. A lakossági és közületi hulladékok gyűjtése és elszállítása

A települési szilárd hulladékokat a Közszolgáltató legalább heti egy alkalommal, a honlapján és hirdetményeiben meghatározott napon szállítja el.

Az egyedi jelölésű szelektív hulladékgyűjtő zsák alkalmazásával összegyűjtött szelektív hulladékot a Közszolgáltató háztól történő szelektív hulladékgyűjtés keretében a lakosság számára díjmentesen biztosítja. Szállítása kéthetente 1-1 alkalommal, a település északi (a HÉV vonalától Csömör felé eső) és déli (a HÉV vonalától Nagytarcsa felé eső) részén különböző, a Szolgáltató által meghatározott napokon történik.

Az üveg hulladék gyűjtőkonténerek ürítése telítettség függvényében, a Szolgáltató által meghatározott napokon történik.

A Közszolgáltató a zöldhulladékot április 1-től november 30-ig terjedő időszakban szállítja el, a Szolgáltató honlapján és hirdetményeiben meghatározott napon és gyakorisággal. A zöldhulladék gyűjtés a Szolgáltató által rendszeresített, egyedileg jelölt, biológiailag lebomló, 110 liter űrtartalmú zöldhulladék gyűjtő zsák alkalmazásával, vagy edényben történik. Egy ingatlan esetében, a kijelölt gyűjtési héten, legfeljebb 10 db zöldhulladék gyűjtő zsák helyezhető

a közterületre. A zöldhulladék gyűjtésre szolgáló zsákot a Szolgáltató hozza forgalomba. A biológiailag lebomló zöldhulladék gyűjtő zsák alkalmazásán felül kötegelt elszállítás is biztosított. A kötegelés azt jelenti, hogy az ingatlanhasználó által kihelyezett zöldhulladék nem ömlesztve, hanem legalább egy ponton összekötve kerül kihelyezésre. Az összekötegelt gallyak, ágak átmérője maximum 6 cm, hossza maximum 100 cm, és a kihelyezett mennyiség össztérfogata maximum 1 m^3 lehet.

A települési szilárd hulladékok gyűjtése során kizárólag az alábbi szabványos űrtartalmú tárolók használhatók:

a) 60 literes szabványos tároló, megengedett hulladékmennyiség: 15 kg,

b) 80 literes szabványos tároló, megengedett hulladékmennyiség: 20 kg,

c) 110-120 literes szabványos tároló, megengedett hulladékmennyiség: 30 kg,

d) 240 literes szabványos tároló, megengedett hulladékmennyiség: 60 kg,

e) 1100 literes szabványos tároló, megengedett hulladékmennyiség: 275 kg,

f) a közszolgáltató által biztosított, a szolgáltató által egyedi jelöléssel ellátott hulladékgyűjtő zsák (köztisztasági zsák).

A szelektív hulladék a lakosság számára díjmentesen biztosított szelektív hulladékgyűjtő zsákban gyűjthető.

Az üveg hulladék elhelyezésére az alábbi 5 helyszínen telepített hulladékgyűjtő ponton van lehetőség:

- Rákóczi krt. - Thököly u. parkoló (Zsófialigeti HÉV-állomás),
- Hunyadi u. - Arany János u. (piactér),
- Síp u. - Sportpálya,
- Fenyves u. - Raktár krt.,
- Ifjúság tér.

A zöldhulladék – a kötegelt ágak, gallyak kivételével – a Szolgáltató által biztosított, térítés ellenében megvásárolható zsákban gyűjthető.

Szolgáltató évi egy alkalommal házhoz menő rendszerű lomtalanítást végez az általa meghatározott eljárásrendben, melynek keretében háztartásonként legfeljebb 2 m^3 lomhulladék kerül átvételre.

6.8.5. Közterületen keletkező hulladék gyűjtése és elszállítása

A közterületeken keletkező, közterületi hulladékgyűjtő edényben elhelyezett háztartási és egyéb szilárd hulladék, valamint a közterületen elhagyott hulladék begyűjtéséről az Önkormányzat a városüzemeltetési feladatokat ellátó Kistarcsai KÖFE Kft. útján gondoskodik.

A Kistarcsai KÖFE Kft. által a közterületi hulladékgyűjtő edényekből és a közterületről összegyűjtött hulladék elszállításáról az Önkormányzat külön megbízás, vagy szerződés keretében, a hulladék elszállítására engedéllyel rendelkező szervezet útján gondoskodik.

6.8.6. Veszélyes hulladékok gyűjtése

Az elektronikai hulladékok szelektív gyűjtését a FE-Group Invest Zrt. mint a Zöldhíd Kft. alvállalkozója végzi. A gyűjtésre időszakosan, szervezett keretek között kerül sor, megfelelő edényzet (konténerek) kihelyezésével. A város kijelölt pontján elhelyezett edényzetet a szolgáltató a nap végén elszállítja így azok nem maradnak őrizetlenül.

A használt elemek és akkumulátorok visszagyűjtését a Forego Magyarország Kft. végzi. A Társaság gyűjtőedényzetet helyezett ki Kistarcsa különböző intézményeiben, kereskedelmi egységeiben és bevásárló központjaiban, ahol a lakosság térítés mentesen elhelyezheti a keletkezett használt elemeket.

Az étolaj és étkezési zsír elszállítását az intézmények konyháiból a Biofilter Kft. végzi. A háztartási elhasznált étolajat nem gyűjtik külön, többnyire a lefolyóba öntik, azonban a MOL töltőállomásokon lehetőség van a használt étolaj elhelyezésére is.

Szintén a MOL Nyrt. végzi a hulladékolajok (fáradtolajak), olajszűrők és olajos rongyok gyűjtését és elszállítását. Leadásukra a MOL kutaknál van lehetőség.

A településen korábban dögkút működött, amit kb. 15 éve felhagytak. A közterületen elhullott állatok elszállításáról – eseti megbízás alapján – a HD-Herczig Kft. gondoskodik. Az ingatlanokon belül elhullott állatokat a tulajdonosok szállítják el.

Az állati eredetű hulladékokat szintén a HD Herczig Kft. gyűjti be.

A Flór Ferenc Kórház kiemelt ellátó intézményként működik. A kórház a veszélyes hulladékainak ártalmatlanításáról jogszabályokban előírt módon saját maga gondoskodik, egészségügyi veszélyes hulladékégető berendezés működtetésével.

Az Egészségházban keletkező veszélyes hulladék elszállítását a Septox Kft. intézi.

6.8.7. Inert hulladékok

A bontásból származó építési törmeléket nagyrészt megrendelt konténerekben szállíttatják el a lakosok. A település szélében elhelyezkedő bányákként (Klinka-bánya) működő gödröket rendszeresen használják illegálisan építési törmelék elhelyezésre.

6.8.8. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtése

Kistarcsa településen a szennyvízcsatornázás teljes körűnek mondható. A szennyvízcsatorna regionális rendszerű, mivel a kistarcsai csatornahálózat fogadja Kerepes és Nagytarcsa szennyvizeit is.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére, szállítására és ártalmatlanító helyen történő elhelyezésére Kistarcsa Város Önkormányzata helyi közszolgáltatást szervezett és tart fenn. A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtését, szállítását és ártalmatlanító helyre történő elhelyezését végző közszolgáltató a Szívó Kft. A szerződés értelmében a Közszolgáltató a szennyvizet telefonon történő megrendelés alapján mennyiségtől függetlenül a lehető legrövidebb időn belül, de legkésőbb kettő munkanapon belül elszállítja.

A begyűjtött, elszállított nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz ürítési helye: FCSM Zrt. 1041 Budapest, Tímár u. 1., és 1173 Budapest, Tóimalom u. 6. szám alatti leürítőhelyek.

Mivel a településen nem történik szennyvíztisztítás, így a kezelésből adódó szennyvíz iszaphasznosítással sem foglalkoznak.

A nem közművel összegyűjtött háztartási szennyvíz begyűjtésére vonatkozó helyi

közszolgáltatás előírásait és feltételrendszerét az Önkormányzat Képviselő-testületének 48/2013. (XI.21.) önkormányzati rendelete rögzíti.

6.8.9. Közterületek fenntartása, városüzemeltetés

A közterületek tisztántartása bár nem klasszikusan környezetvédelmi kérdéskör, mégis kiemelt feladat. A közterület-tisztaság esetlegesen fellépő problémája a porszennyezés.

A jogszabályok szigorú felosztással rögzítik, kinek kell a járdákat és utakat tisztán tartani. A legnagyobb felületeket említve: az utakért azok kezelője felelős, a járdákért és az úttestig tartó zöldfelületért az ingatlan tulajdonosa.

A közterületre jutó por túlnyomó többsége helyben keletkezik. Főbb forrásai:

- az építkezések (talajlazítás, szakszerűtlen szállítás),
- az utakra hordott sár (építkezések, gyepre parkoló gépkocsik),
- a dízelmotorok koromkibocsátása (ami nem annyira mennyiségi, mint minőségi veszély),
- a por jelentős részben éppen a poros utakról fölvert por leülepedéséből származik.

A por kiülepedéssel és bemosódással távozhat a légkörből. Ezt elősegítheti a zöld növényzet (az örökzöldek és a bokrok szerepe különösen jelentős), és az utak megfelelő csatornázottsága (a lemosódáshoz – magától értetődően – jó minőségű út is kell). Természetesen fontos az úttesten, járdán leülepedő por rendszeres eltávolítása is, ami olykor nehézségekbe ütközik (parkoló autók).

Érdemi előre lépéshez mérsékelni kell a legerősebb porforrásokat és gyorsítani a por eltűnését, az alábbi intézkedések szerint:

- az építkezések ellenőrzésének fokozásával, amely kiterjed a környező közterület tisztántartására, a szállításra, valamint arra, hogy a járművek ne hajtsanak az utakra sáros abronccsal,
- a gyepen vagy csupasz földfelületen való parkolás visszaszorítása, közterületi ellenőrzéssel,
- a legforgalmasabb helyek közelében a növényzet bővítése, azon belül cserjék (ha megoldható örökzöldek) telepítése.

Szintén fontos környezetvédelmi kérdéskör az utak felújítása és az utak fenntartása. Az útfelújítások kapcsán minden esetben meg kell követelni a környezetvédelmi előírások maximális betartását és betartatását. Ezt műszaki ellenőrzéssel, a környezetvédelmi referens ellenőrzésével, valamint a jogszabályokban előírt dokumentumok bekérésével és ellenőrzésével kell figyelemmel kísérni.

2016. április 1-jétől a KIVÜ Kft-től a városüzemeltetési tevékenységeket a hulladékgazdálkodás kivételével a Kistarcsai KÖFE Közterület-fenntartó Korlátolt Felelősségű Társaság vette át Kistarcsán.

A cég neve: Kistarcsai KÖFE Közterület-fenntartó Korlátolt Felelősségű Társaság

A cég rövid elnevetése: Kistarcsai KÖFE Kft.

A cég székhelye: 2143 Kistarcsa, Kossuth Lajos utca 23.

web: http://kkofe.hu, telefon: +36 28 470-119, e-mail: info@kkofe.hu

Kistarcsai KÖFE Kft. feladatai (*forrás: http://kkofe.hu/tevekenysegeink*):

- Zöldterületek gondozása, parkfenntartás

  Közterületi és önkormányzati tulajdonú parkok, zöldfelületek fenntartása, virágágyások karbantartása, fű kaszálása, lomb söprése. Az önkormányzati tulajdonban lévő ingatlanok előtti közterületrészek, a saját gondnokkal nem rendelkező önkormányzati intézmények, valamint a Városi Óvoda és a Csigaház zöld felületeinek kaszálása, kiemelt figyelmet fordítva az allergén növények felszámolására. Közterületi fák alakító, közműhálózatot nem érintő metszése, bokrok gallyazása, és az abból keletkező növényi hulladék rendszeres elszállítása a Polgármesteri Hivatal Városüzemeltetési Irodájának írásbeli tájékoztatása alapján.

- Járdák tisztítása

  Az Önkormányzat kezelésében lévő, intézményhez nem tartozó közjárdák, valamennyi saját gondnokkal nem rendelkező önkormányzati intézmények, valamint a Városi Óvoda és a Csigaházhoz tartozó közjárdák tisztítása, jégmentesítése.

- Utak tisztántartása

  Aszfalt burkolatú közutak, parkolók, buszmegállók tisztántartása, takarítása, téli csúszás- és jégmentesítése. Földutak karbantartása, kátyúzása a Polgármesteri Hivatalhoz érkező bejelentések alapján.

- Ünnepekhez kapcsolódó feladatok ellátása

  Az Önkormányzat által szervezett nemzeti ünnepekhez, városi ünnepekhez és rendezvényekhez kötődő előkészületi és közreműködői feladatok elvégzése.

- Csapadékelvezető rendszerek, földmedrű árkok karbantartása

  Már kiépített nyílt, burkolt csapadékvíz elvezető rendszer és a burkolatlan földmedrű árkok karbantartása. Továbbá csapadékvíz elvezető rendszerek évente egyszeri, illetve szükség szerinti tisztítása, fenntartása és ellenőrzése.

- Közutak parkolók, buszmegállók tartozékainak felülvizsgálata

  Önkormányzati kezelésben lévő közutak, parkolók, buszmegállók tartozékainak, jelzőtábláinak karbantartása. Az engedélyezett forgalmi rend szerinti útburkolati jelek és jelzőoszlopok meghibásodása, megrongálódása vagy hiánya esetén azok pótlása vagy javítása. Forgalomtechnikai eszközök éves karbantartása.

- Önkormányzati intézmények takarítása, kisjavítási munkáinak elvégzése

  Önkormányzati épületek és bérlemények kisjavítási és karbantartási munkáinak elvégzése bejelentés alapján, kivéve azon intézményeket, amelyek rendelkeznek saját gondnokkal. Mindezek mellett a Polgármesteri Hivatal, a Simándy József Általános Iskola, a Pedagógiai Szakszolgálat, az Egészségház, a volt FORFA iskolaépületének és a volt Rendőrőrs épületének takarítása. Beleértve a napi takarításon kívül évi egyszeri nagytakarítást is.

- Sportpályák, játszóterek karbantartása, tisztántartása

  A Szent Imre parkban található BMX pálya, az Ifjúság téri műfüves labdarúgópálya valamint a Hősök terén kialakított Kondi park karbantartása és tisztítása. A játszóterek az Önkormányzat által megadott ellenőrzési terv és karbantartási utasítás szerinti karbantartása, ellenőrzése és üzemeltetése.

- Katasztrófa helyzet esetén készenléti ügyelet biztosítása

Kistarcsa Város Önkormányzata a közterületek rendjét a 24/2012. (IV.27.) önkormányzati rendeletben szabályozta.

A rendelet célja, hogy meghatározza a helyi adottságok figyelembevételével a közterületek használatának rendjére, a köztisztaságra, zöldterület kezelésre vonatkozó szabályokat, a

közterület-használati kérelem benyújtásának módját, és megállapítsa a közterület-használati díj mértékét.

A rendelet 4. § (1) szerint a közterületen kialakított játszóterekre (5619, 3144/29, 1317/142, 649, 5770 hrsz) kutyát bevinni, beengedni tilos.

A rendelet 4. § (2) szerint az alábbi közterületeken, parkokban tilos kutyát a fűre engedni:

- Szent Imre park (1287/3 hrsz),
- Hősök tere (354/1 hrsz),
- Eperjesi út 1. sz. (Gesztenyés Óvoda) előtti, melletti terület (1848/4 hrsz, 3144/28 hrsz),
- Ifjúság tér (357/4 hrsz és 357/5 hrsz),
- Kistarcsai Polgármesteri Hivatal területe (1697 hrsz).

A (3) szerint amennyiben a közterületen a növényzet bármilyen munkavégzés során megsérül, és ennek következtében kipusztulna, a kivitelező köteles az építés befejezését követő 2 hónapon belül a növényzetet pótolni.

A (4) szerint az ingatlan tulajdonosa köteles:

a. az ingatlan határa és az úttest széle közötti területen (két ingatlan közötti gyalogos közlekedésre alkalmas, úttest nélküli terület vonatkozásában a két ingatlan közötti terület feléig tartó területen)
   - a zöldfelületet gaztól, parlagfűtől és egyéb szennyeződésektől mentesíteni, a füvet kaszálni,
   - a gyalogosforgalom biztosítása érdekében a járda vonalába lógó fák és bokrok metszését elvégezni a járda széleitől számított 2,5 méter magasságban,
   - nevelt fát, bokrot, cserjét úgy metszeni, hogy annak lombozata az úttest síkjától számított 4,5 méter magas és az úttest szélétől számított 0,5 méter széles űrszelvénybe ne lógjon be, továbbá az elektromos szabadvezeték biztonsági övezetét ne érje el;
b. az ingatlan előtti járdaszakasz síkosság-mentesítéséről gondoskodni;
c. az ingatlan előtt húzódó csapadékvíz-elvezető, szikkasztó árkot karban tartani, onnan a hordalékot (földet) és szemetet eltávolítani, kiemelni, gaztól és egyéb szennyeződéstől mentesíteni;

Az (5) bekezdés szerint a csapadékvíz-elvezető, szikkasztó árokból az árok és az úttest közti padkára kiemelt hordalék (föld) elszállíttatásáról az Önkormányzat a helyi közút fenntartási, karbantartási munkálatai keretében, saját költségén gondoskodik.

A (6) szerint a közterületeken húzódó csapadékvíz-elvezető, szikkasztó árok és az úttest közötti területre, padkára lombos növényzetet (fát, bokrot, cserjét), virágot telepíteni és nevelni a szabad vízlefolyás biztosítása érdekében tilos.

A (7) rögzíti, hogy az útkereszteződések beláthatósága védelmében a (4) bekezdés a) pontjában meghatározott területen – kivéve a (6) bekezdésben meghatározott területrészt –, amennyiben az ingatlan útkereszteződésben fekszik, oly módon lehet bokrosítani, fásítani, hogy a kereszteződés metszéspontjaitól számított úttest szélén mért 15 méter hosszú, és az úttest szélétől az ingatlan irányába számított 2 méter szélességű sávban 70 cm-nél magasabb bokor, cserje nem ültethető és nevelhető, illetve fa oly módon nevelhető, hogy annak ágai, lombozata a földtől számított 2 méternél alacsonyabbra ne lógjon be..

A (8) szerint a közút területének határától számított két méter távolságon túl, ill. egyéb közterületen fás szárú növény ültetéséhez a polgármester által – Kistarcsa Város Önkormányzatának, mint az érintett közterület tulajdonosának nevében – kiadott hozzájárulás szükséges.

A (10) szerint bármilyen jellegű műtárgy (szikla, autógumi, pózna stb.), vagy növényzet elhelyezése az úttest széle és az árok közötti területen, árok hiányában az úttest szélétől mért 1 méter távolságon belül tilos.

A rendelet 5. §. (2) bekezdése szerint a közterület használója köteles az igénybe vett területet és környezetét folyamatosan tisztán és rendezett állapotban tartani és a keletkezett hulladék elszállíttatásáról gondoskodni.

A közterületek fenntartásával, a városüzemeltetési feladatokkal kapcsolatban ki kell emelni az éghajlatváltozás miatt már szükséges, vagy várhatóan szükségessé váló feladatokat. Az éghajlatváltozás már napjainkban is érezhető, mérésekkel alátámasztható jelenség, a következő évtizedekben azonban várhatóan egyre nagyobb kihívásokat támaszt valamennyi emberi közösség és tevékenység számára. Az antropogén hatások csökkentése mellett kiemelt feladat az alkalmazkodás, az alkalmazkodási feltételek megteremtése és a kockázatoknak elébe menő felkészülés lehetőségének megteremtése (forrás: II. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, ITM, 2018.)

A Magyarországon rendelkezésre álló regionális klímamodellek „egyetértenek” abban, hogy a XXI. században folytatódik az átlaghőmérséklet emelkedése a Kárpát-medencében. A négy regionális klímamodell alapján a hőmérséklet éves átlagban vett növekedése 2021–2050-re nagyjából 1-2°C (átlagosan 1,5°C) és 2071–2100-ra 3-4°C (átlagosan 3,5°C) (azaz a hőmérséklet emelkedésének trendje gyakorlatilag – némileg gyorsuló ütemmel – folyamatosnak tekinthető a XXI. század során). Az első időszakban a modellek közötti változékonyság télen a legkisebb, amikor is az átlaghőmérsékletben mindössze 0,2°C-os bizonytalanság tapasztalható. A másik véglet a nyáron várható átlaghőmérséklet különösen a század végére, amikor a modellek közötti különbség 2,5°C. A nyári változás mértéke a legbizonytalanabb paraméter, míg a többi évszakban (a 2021–2050 őszi és a 2071–2100 téli évszak kivételével) a modellek közötti változékonyság 1°C alatti. A bizonytalanságok mellett bizonyosnak látszik, hogy a legnagyobb változás nyáron várható.

A fentiek alapján várhatóan gyakoribb és intenzívebb hőhullámokra kell számítanunk. A hőhullámok az időseket, és a szív- és érrendszeri megbetegedésekben szenvedőket különösen veszélyeztetik.

Mint azt a már hivatkozott Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia Nemzeti Alkalmazkodási Stratégia IV.4. fejezete („*Az éghajlatváltozás várható humán és társadalmi–gazdasági következményei kiemelt szakterületeken*”) rögzíti, az egészséget leginkább veszélyeztető hatások a következők:

- az átlaghőmérséklet fokozatos és folyamatos növekedése,
- a szélsőségesen meleg időszakok gyakoribb kialakulása,
- a gyorsan bekövetkező és intenzív frontátvonulások,
- az időszakosan megnövekvő UV-B sugárzás
- a téli szmoghelyzetek gyakoribbá válása.

A közeljövőben a klímaváltozás hatására a csapadék csökkenése tavasszal és nyáron, míg növekedése inkább ősszel és télen valószínűsíthető. Az évi összegben az évszázad végére a

csökkenés dominál, de úgy, hogy akár változatlan mennyiségű csapadék, vagy akár némi növekedés is lehetséges 30 éves átlagban. Egyedül a nyári csapadékmennyiség az, ahol a modellek teljes mértékben konzisztens becslést adnak: minden modell a csapadék csökkenését valószínűsíti. A száraz időszakok maximális hossza esetén szintén növekvő tendenciára számíthatunk. A csapadékindexek várható változásai arra utalnak, hogy hazánk klímája kis mértékben szárazabbá válik: mind az őszi és nyári száraz időszakok, mind a nagyobb, intenzívebb csapadékok előfordulásának (a nyár kivételével) kis mértékű növekedésére számíthatunk.

A változások miatt – többek között – a kistérség vonatkozásában is várható, hogy a kisvízgyűjtők villámárvizei gyakoribbá válnak, illetve a talajvíz szintje lesüllyed, amely miatt romlik a talaj nedvesség-ellátottsága, amely növeli az aszályhajlamot, így nő az aszályos évek gyakorisága.

A fenti változások a városüzemeltetésre kiemelt feladatokat rónak. A feladatokat városi klímastratégiai dokumentumban kell számba venni, megadva a szükséges lépéseket.

7. A korábbi Környezetvédelmi Program intézkedéseinek megvalósulás-vizsgálata

A 2008. évben összeállított, majd 2014. évben felülvizsgált környezetvédelmi programban megfogalmazott célkitűzések elérése érdekében összeállított részletes intézkedési tervben 21. programpont került megfogalmazásra. A **15. táblázat**ban összefoglaljuk a tervezett intézkedések megvalósulását.

programpont száma	Tervezett intézkedés	A tervezett intézkedés megvalósulása	A tervezett intézkedés rövid leírása	A megvalósulást alátámasztó információk helye jelen KVP-ben
1. program	Belterületi utak pormentesítése, burkolása	Teljesült	Jelentős számú útfelújítás történt.	6.2. fejezet
2. program	Környezeti hatások nyomon követése (monitoring rendszer üzemeltetése, por- és zajmérések)	Nem teljesült, hátralévő feladat	–	–
3. program	Stratégiai zajtérkép és intézkedési terv összeállítása	Teljesült	A stratégiai zajtérkép és az intézkedési terv összeállításra került.	6.2. fejezet
4. program	Zaj- és porvédő zöldfelületek kialakítása a forgalmas útvonalak mentén	Folyamatban lévő munka	Minden újonnan épülő út mellé tervezve van zöldfelület.	–
5. program	A közlekedésbiztonság javítása	Teljesült	Jelentős számú útfelújítás történt, valamint több fekvőrendőr és forgalomlassító virágláda került kihelyezésre.	6.2. fejezet
6. program	Kerékpár utak kiépítése	Folyamatban lévő munka	Elnyert pályázat alapján 2020-ban közel 1 km hosszú kerékpár út kerül kiépítésre a Budapest táblától a Raktár körúton a Fenyves ligetig, és a Szabadság út mentén az Eperjesi úti csomópontig.	–
7. program	Téli síkosság-mentesítés környezetkímélő módszerekkel	Teljesült	Kistarcsai KÖFE Kft.	6.8.9. fejezet
8. program	Csapadékelvezető árkok tisztítása, javítása, a hiányzók kiépítése	Folyamatban lévő munka	A csapadékelvezető árkok tisztítása, javítása folyamatos munka, a hiányzók kiépítése folyamatos – a Rozmaring utcában 792 fm vízjogi létesítési engedéllyel rendelkezik, a Balczó István utcai vízelvezető rendszer pedig jelenleg (2020.) tervezés alatt áll.	–
9. program	Szennyvíz elvezető csatornahálózat kialakítása az új belterületi részeken, a rákötések ösztönzése	Teljesült	A szennyvíz bekötések száma folyamatosan növekszik, a város 99%-ban csatornázott, a hálózat szinte teljesen kész. A rákötések ösztönzése folyamatban.	5.4.2. fejezet

programpont száma	Tervezett intézkedés	A tervezett intézkedés megvalósulása	A tervezett intézkedés rövid leírása	A megvalósulást alátámasztó információk helye jelen KVP-ben
10. program	Zöldszigetek, zöld felületek, parkok létrehozása	Teljesült	A városban egyre több közhasználatú zöldterületet (közparkot) alakítanak ki.	5.3. fejezet
11. program	Szilas-patak vizes élőhelyeinek megóvása, oktató és tanösvény létrehozása	Nem teljesült, hátralévő feladat	–	–
12. program	Védett területek megismerése és megismertetése	Nem teljesült, hátralévő feladat	–	–
13. program	Parlagfű-mentesítés	Teljesült	Kistarcsai KÖFE Kft.	6.8.9. fejezet
14. program	A város tisztasága, a tisztaság ellenőrzése	Teljesült	Kistarcsai KÖFE Kft.	6.8.9. fejezet
15. program	Háztartásonkénti szelektív gyűjtés kiszélesítése	Teljesült	Zöld Híd Kft.	6.8.4. fejezet
16. program	Illegális hulladéklerakás megszűntetése	Folyamatban lévő munka	A 0228/2 hrsz-ú ingatlanon fellelt illegális hulladék depóniák megszűntetésre kerültek. Az illegális lerakások feltárása folyamatos munka.	–
17. program	A kistarcsai Flór Ferenc Kórháznál lévő aluljáró takarítása	Folyamatban lévő munka	Az aluljáró takarítása folyamatos, azt a KÖFE Kft. végzi rendszeresen	–
18. program	Védett épületek, építmények állagának megőrzése, javítása	Teljesült	31/2015. (IX. 03.) számú önkormányzati rendelet	6.7.2. fejezet
19. program	Az ivóvízellátás megfelelőségének áttekintése	Teljesült	A Szilas Menti Ivóvízminőség Javító Önkormányzati Társulás által megvalósult az ivóvíz minőség javító projekt, pályázati forrásból.	5.4.1. fejezet
20. program	Környezeti nevelés, kommunikáció	Folyamatban lévő munka	A környezeti nevelést az intézményekben (óvodák, alapszolgáltatási központ) folyamatosan végzik. A helyi újságban és a honlapon is szoktak hasonló témájú cikkek megjelenni.	–
21. program	Havária kezelése	Folyamatban lévő munka	A vízkár-elhárítási terv aktualizálása 2019. évben megtörtént, a hőségriadó-terv összeállítása folyamatban van.	5.4.3. fejezet

15. táblázat A korábbi környezetvédelmi programban megfogalmazott célkitűzések elérése érdekében összeállított részletes intézkedési terv megvalósulás-vizsgálata

Összefoglalva megállapítható, hogy a kitűzött feladatok jelentős része megvalósult, illetve folyamatban van. A kitűzött programok egy része a tárgyi időszakban szervezési, illetve főként forráshiány miatt elmaradtak, illetve csak tervezettek.

A folyamatban lévő és a meg nem valósult, de aktuális feladatok a részletes intézkedési tervbe átvezetésre kerültek.

8. A Környezetvédelmi Program céljai a 2020-2025. időszakra

8.1. Stratégiai célkitűzések

Kistarcsa környezetvédelmi célrendszere nem választható el az ország és Pest Megye, valamint közelsége következtében Budapest működésének szakterületi céljaitól.

A Negyedik Nemzeti Környezetvédelmi Program stratégiai céljai (mint azt a **3.1. fejezet**ben részleteztük és az **1. ábrán** szemléltettük)

- az életminőség és az emberi egészség környezeti feltételeinek javítása,
- a természeti értékek és erőforrások védelme, fenntartható használata,
- az erőforrás-takarékosság és az erőforrás-hatékonyság javítása, a gazdaság zöldítése.

Mindhárom célhoz kapcsolódik a klímaváltozáshoz való alkalmazkodási képesség és a környezetbiztonság javítása. Az NKP-4 horizontális céljaként a társadalom környezettudatosságának erősítése jelenik meg.

Pest Megyei Környezetvédelmi Programja (a továbbiakban PM-KVP) a természet- és környezetvédelem feladatainak összehangolását, bemutatását és megőrzését célozza meg, összhangban a területi tervezés, fejlesztés és rendezés eszközeivel.

Kistarcsa kiemelt környezetpolitikai célja az alábbiak szerint fogalmazhatók meg:

- az egészséges környezet és a fokozatosan javuló életminőség feltételeinek megteremtése, a fenntartható életmód és a környezettudatosság figyelembe vételével,
- az összes környezeti elemre kiterjedő környezetvédelem, a természeti értékek megóvása, a bioszféra sokszínűségének megtartása,
- a minimális környezetkárosításra való törekvés,
- fokozódó szemléletformálás, környezeti nevelés.

8.2. A környezeti célállapot meghatározása, általános célkitűzések

Kistarcsa Város Önkormányzatának kitűzött célja, hogy természetvédelmi és környezetvédelmi szempontból megfelelő, egészséges, élhető, tiszta, esztétikus települési és gazdálkodói környezetet tudjon biztosítani.

A környezeti célállapot meghatározása során a nemzeti (NKP-4) és a megyei (Pest Megye Környezetvédelmi Programja) szintű programok analógiája alapján áttekintjük az általános és a specifikus célokat és a célállapot elérése érdekében szükséges általános teendőket.

8.2.1. Földtani közeg, talajvédelem

Kiemelt feladat a földtani képződmények fokozott védelme, a földtudományi természeti értékek megóvása, hatékony felszíni és felszín alatti védelmük biztosítása, az ásványi nyersanyagok kitermelése és hasznosítása során a környezetterhelés csökkentése és a környezeti károk megelőzése.

A talajkészletek mennyiségének és minőségének fokozott védelmét, termékenységének hosszú távú fenntartását biztosítani szükséges. A mezőgazdasági eredetű környezetterhelést csökkenteni kell, a talajszennyező vegyszerek, műtrágya használatának minimalizálásával,

optimalizálásával. A természet- és környezetkímélő gazdálkodási módokat kell előtérbe helyezni.

Az erdőterületek kiterjedését, valamint az erdők ökológiai, biodiverzitási értékét lehetőség szerint növelni kell.

Az Önkormányzat részéről szükséges intézkedések a PM-KVP szerint:

- birtokrendezési eljárás lefolytatásával
  - művelési hajlandóság serkentése,
  - hasznosítási kötelezettség elmulasztásának csökkentése,
  - termőföld felértékelődésének segítése,
  - termőfölddel való pazarlás megakadályozása,
  - allergén- és invazív fajok elterjedésének megakadályozása,
  - gazdálkodás újraindításának segítése,
- településrendezési eszközök felülvizsgálata során
  - a túlzott méretű beépítésre szánt területek visszaminősítése beépítésre nem szánt területté,
  - szükség esetén a gyengébb minőségű termőföldek igénybevétele beépítéskor.

8.2.2. Csapadékvízgazdálkodás, felszín alatti vízvédelem

> Mint azt a Pest Megyei Környezetvédelmi Program rögzíti „*A vizek védelme a felszíni és a felszín alatti vizek minőségi és mennyiségi védelmét jelenti, mely kiterjed a felszíni vizek medreire és partjaira, illetve a víztartó képződményekre. A vizeket minden olyan behatástól védeni kell, amely azok fizikai, kémiai és biológiai tulajdonságát, természetes minőségét és öntisztulási képességét hátrányosan megváltoztathatja. A vizek tisztaságának biztosítása, káros hatásoktól való megóvása, a vízszennyezők elleni szankciók alkalmazása, a szennyvízkezelés és a vízkészletek fenntartható használata a vízminőség-védelem legfontosabb feladatai az integrált vízgazdálkodás keretében.*”

Az egyik legfontosabb vízminőség-védelmi feladat a teljes települési szennyvízhálózatok kiépítése és a háztartások rákötése a szennyvízhálózatokra, valamint a környezetterhelő szennyvíz-szikkasztások megszüntetése. Amennyiben a településen és környékén keletkező összes szennyvíz a csatornahálózatba kerül, akkor megszűnik a talaj- és a talajvíz terhelése is.

A szennyvízszikkasztókat és a nem vízzáróan kialakított szennyvízgyűjtőket fel kell tárni és azokat minél előbb fel kell számolni. A szennyvízcsatornára való rákötésig a szennyvizet zárt, szivárgásmentes tárolóban kell gyűjteni és a közszolgáltató bevonásával szippantókocsival a települési folyékony kommunális hulladék kezelésére engedéllyel rendelkező befogadóhoz kell szállítani. A településen lévő szennyvíz gyűjtők helyéről és használatáról, valamint a közcsatornára való rákötés elrendeléséről célszerű ütemtervet összeállítani.

A csapadékvíz elvezető árkokat rendszeresen karban kell tartani. A fejlesztéseket megelőzően az adott területrészeken a talaj- és a felszín alatti vizek védelme érdekében az esetleges szennyeződéseket fel kell tárni. Az új lakóterületeken az építkezést csak teljes körű közművesítés után lehet megkezdeni.

Fel kell készülni az éghajlatváltozás miatt várható csapadékviszony-változására. Az előrejelzések szerint 2050-re mintegy 5%-al, 2100-ra mintegy 20%-al csökkenhet a csapadék éves mennyisége. A csapadék hiánya a talajvíz szintjének csökkenéséhez, végső soron aszályos időszakok kialakulásához vezethet. A csapadék eloszlásában azonban a szélsőségek gyakoribbá

válása várható. Gyakoribb lesz a rövid időszakú, de intenzív csapadékhullás, amikor a hirtelen leesett nagy mennyiségű eső megterheli a nem ilyen intenzitásra tervezett városi csapadékvíz elvezető rendszereket. Hosszú távon (10-20 éves intervallumon belül) meg kell oldani a város csapadékvíz elvezető rendszerének szükség szerinti átépítését. A hirtelen lezúduló csapadéknak csak kis része tud a talajba szivárogni, így a talajvíz szintje tovább csökken. A villámárvíz a vizes élőhelyeket nem táplálja hanem rombolja. Ennek megfelelően a csapadékvíz visszatartására kell törekedni, akár felszíni, akár felszín alatti tározók kialakításával, öntözési lehetőségekkel és a víz kártétel nélküli, szakaszos leengedésével.

Nagyon fontos a talaj és a vízminőség védelme szempontjából, hogy az ipari tevékenységekből eredő szennyvizek összetételével kapcsolatban pontos képet kapjon az Önkormányzat. A szennyvíz minőségének nyomon követése megelőzheti a koncentrált szennyezőanyag kibocsátásokat. Az ipari területekről érkező csapadékvíz időszakos vizsgálatával csökkenthető a Szilas-patakba jutó szennyezések mennyisége. A kibocsátó azonosításával egyidejűleg szankcionálhatók a további kibocsátások.

Az üzemelő vízbázis hidrogeológiai védőterületének, védőidomának felülvizsgálatát időszakosan felül kell vizsgálni. A szennyezés elkerülése érdekében a védőidom területén a tevékenységeket ellenőrizni szükséges.

A felszín alatti vízre települő geotermikus energia fenntartható hasznosítása során a környezetvédelmi és vízkészletvédelmi előírásokat be kell tartani és tartatni. A termálvíz kitermelést, valamint a használt termálvíz elhelyezését fokozottan ellenőrizni szükséges.

Összefoglalva a fontosabb feladatok az alábbiak:

- A szennyvízkibocsátások minimalizálása.
- A vízgazdálkodási tervekben foglaltak megvalósítása.
- Vízkészletek takarékos használata, fenntartható vízgazdálkodás elősegítése, vízhiányos helyzetek kialakulásának elkerülése.
- Vízvédelmi művek karbantartása.
- Vízgyűjtőterületek kíméletes igénybevétele.
- Csapadékvíz-elvezetés rendszerének felújítása, karbantartás.
- Műtárgyak tisztítása és karbantartása, a mederoldal és a töltések kaszálása.
- Ivóvízbázisok védőterületén a vízbázisvédelmi előírások betartása, ezeknek szigorú ellenőrzése.
- Vízszennyező források felszámolása.
- Környezetkímélő mezőgazdálkodási gyakorlat és állattenyésztés technológiák alkalmazása.
- Talajvízszint-süllyedés csökkentése.
- Monitoring rendszer fejlesztése.

8.2.3. Levegőminőség-védelem

A településen és térségben a levegő állapota nem megfelelő a közlekedés, az ipar és a mezőgazdaság szennyezőanyag kibocsátása és por felkavarása miatt. A közlekedés hatására a burkolatlan utakon képződő por is terheli a környezetet.

A mezőgazdasági művelés okozta por időszakos jellegű, azonban a művelési technológiák

fejlődésével ez csökkenő tendenciát mutat. A levegőt terhelő ipari tevékenysége, üzemeltetése kielégítő, azonban folyamatos ellenőrzésre van szükség a környezetvédelmi hatóság által. Az Önkormányzat feladata az, hogy az esetleges szennyezőforrásokról a környezetvédelmi hatóságot értesítse.

A levegő minőség javítására kialakítandó program fontos része a levegő, mint környezeti elem állapotának folyamatos nyomon követése, a szálló és ülepedő por időszakos mérése, valamint a burkolatlan utak fejlesztése, aszfaltozása.

Az Önkormányzat részéről szükséges intézkedések a PM-KVP szerint:

- szennyezés nélküli, vagy a legkisebb levegőszennyezést okozó korszerű technikai megoldások előnyben részesítése, engedélyezése a közlekedés- és iparfejlesztést, valamint területrendezést érintő önkormányzati döntések, fejlesztések során,
- a lakossági (szilárd) tüzelésből eredő kibocsátások mérséklésének elősegítése,
- szmogriadó tervek készítése, rendszeres felülvizsgálata és az új előírásoknak megfelelő módosítása,
- a lakosságot veszélyeztető levegőminőségi helyzet (szmogriadó) esetén a szükséges intézkedések megtétele (pl. gépjárműforgalom korlátozása), a lakosság folyamatos és hatékony tájékoztatása,
- a lakosság évenkénti tájékoztatása a település levegőminőségének állapotáról,
- a kerti hulladékok égetésének szabályozása.

Kiemeljük, hogy a mezőgazdasági művelés okozta időszakos por ellen hatékonyan segíthet a „zöldítés”, valamint a mezsgyesávok és a vízfolyások partjának beültetése. Az ipari por ellen a telekhatárok menti cserje és fasorok telepíttetése javasolt.

8.2.4. Zaj- és rezgés elleni védelem

> Mint azt a Pest Megyei Környezetvédelmi Program rögzíti „*A zaj- és rezgésártalmak elleni védelem biztosítása fontos összetevője a települési környezetállapot javításának. Környezetünkben különböző forrásokból származó zajok és rezgések vannak jelen, melyek bizonyos határokon túl környezeti veszélyeztető tényezőnek minősülnek. Károsodásokat okozhatnak a természeti és az épített környezeti elemekben és az emberi egészséget is veszélyeztetik.”*

A belterületi település részeket keresztülszelő 3.sz. főút zajterhelése jelentős probléma. A kiépült M0 autópálya miatt csökkent a belterületen keresztülmenő forgalom, mégis javasolt az utak mentén zajvédő növényzet telepítése. Folyamatos méréssel figyelni szükséges a forgalom okozta zajterhelést, hogy azzal bizonyíthatók legyenek napi, havi, időszaki csúcsok.

A belterületi forgalomból származó zajkibocsátás kompenzálására a zöldszigetek betelepítése nyújthat megfelelő megoldást, így a környezetvédelmi programpontok összekapcsolhatók és rendszerként működnek.

Az Önkormányzat helyi zajvédelmi szabályok megállapításával (pl. csendes övezet, illetve zajvédelmi szempontból fokozottan védett terület kijelölésével), az úthálózat folyamatos karbantartásával, részleges behajtási tilalom, vagy sebességkorlátozás bevezetésével, a megfelelő közlekedéshálózat kialakításával, illetve védő növénysávok telepítésével jelentős mértékben befolyásolni tudja a zajhelyzetet. A fentieken túlmenően kiemelten fontos a helyi lakosság tájékoztatása, szemléletformálása is.

8.2.5. Közlekedésszervezés

A közlekedésszervezés érdekében szükséges lenne folyamatosan mérni a főút forgalmának nagyságát és annak zajterhelését, hogy a kritikus ponton megtörténhessen a beavatkozás. Szükség van továbbá a burkolatlan, vagy nem megfelelő burkolatú belterületi és a külterületi utak aszfaltozására, felújítására, pormentesítésére.

A forgalmas útszakaszokon a biztonságos közlekedés megteremtése (3.sz. főút, HÉV vonal alatti aluljáró), forgalom technikai eszközök beiktatásával, forgalmi rendváltozással elsődleges cél.

A gyalogos forgalom számára a megfelelően felfestett gyalogos átkelő helyek számának növelésével csökkenthetők a balesetek száma.

A tömegközlekedés átszervezése révén, főként a környezetkímélő járművek igénybevételével fokozható a környezeti állapot megőrzése. A legnagyobb potenciállal a HÉV rendelkezik. Az egyéb tömegközlekedési lehetőségek fejlesztése is kiemelt feladat.

A településen fejlesztésre kerülő kerékpárút hálózat csökkentheti a közúti forgalmat, valamint a sportolni vágyóknak is lehetőséget nyújtana az egészséges módon történő közlekedésre.

A közlekedési igényt, személygépjármű forgalmat csökkentő kampány szervezésével (autómentes nap) egy zaj- és levegővédelmi szempontból kedvezőbb környezeti helyzet érhető el, amely a szemléletformálásban, mint példamutatás kiemelt értéket képvisel.

8.2.6. Élővilág a városban, zöldterületek, természetvédelem

A település környezete helyenként viszonylag érintetlen. Ezt az állapotot meg kell őrizni, illetve törekedni kell arra, hogy ez a rendkívüli érték megmaradjon. A Szilas-patak és a patak menti vizes élőhelyek védelmét biztosítani kell, hogy továbbra is számos védett növény és állat élőhelyét biztosítsa. A területen egy oktató- és tanösvény kialakítása remek környezeti nevelő helyszínt biztosíthat a helyi és környező települések iskolái és érdeklődői számára. A vizes élőhely feltételének megtartása a patakokban a vízminőségétől is függ, így annak minőségét meg kell őrizni, vagy javítani szükséges, mivel ez a természetvédelem szempontjából lényeges feladat. A patak burkolása, és mesterséges patakmederbe szorítása megakadályozandó.

A települési zöldfelületek növelése szükséges a településkép kedvező kialakítása, valamint a por- és zajterhelés mérséklése szempontjából.

Meglévő zöldfelület felújítása lényeges feladat a településkép javításán kívül környezetvédelmi szempontból is, hiszen a szakszerű növénytelepítés hozzájárul a település tisztaságának megőrzéséhez, a levegőben található szennyező és allergén anyagok megkötéséhez.

Utak mellett, a füvesített padkák mentén a közlekedési és mezőgazdasági eredetű porterhelést, valamint az allergén növények elterjedését csökkentő növényültetés a település utcáin kiemelt jelentőségű feladat.

A zöldfelület fejlesztése a zöldszigetek létrehozásával, valamint parkok, pihenőhelyek, játszóterek kialakítás is elsődleges cél. A zöldszigetek létrehozásánál az őshonos növények telepítést kell előnyben részesíteni.

Az országos védelem alatt álló természetvédelmi területek, ökológiai folyosók és NATURA 2000 területek védettségét helyi szabályozásokkal és ismeretterjesztéssel, oktatással is biztosítani szükséges.

Az Önkormányzat részéről szükséges intézkedések a PM-KVP szerint:

Tájvédelem

- A természet- és tájvédelmi szempontok érvényesítése a településrendezési eszközökben.
- Részvétel az egyedi tájértékek kataszterezésében és megőrzésében.
- Együttműködés a helyi gazdálkodókkal a természet- és tájvédelmi célok megvalósításában.
- Tájékoztatás, szemléletformálás az illegális hulladékelhelyezés megakadályozására.

Természetvédelem:

- A tervezett, illetve szükségessé váló helyi védetté nyilvánítási eljárások lefolytatása.
- A Natura 2000 természeti értékeinek, fenntartásuk, megőrzésük szabályainak, a gazdálkodók által igénybe vehető támogatásoknak minél szélesebb körű megismertetése.
- Az ágazati jogszabályokban, átfogó és tematikus tervekben és programokban a Natura 2000 területek megőrzési követelményének megjelenítése, végrehajtása.
- A természeti értékek védetté nyilvánítási programjának folytatása, a megóvásukhoz szükséges intézkedések foganatosítása.
- Az ÚMVP agrár-környezetgazdálkodási intézkedésének természetvédelmi zonális célprogramjaira allokált pénzügyi források biztosítása a program természetvédelmi célkitűzéseinek megvalósulása érdekében. (Elsősorban Magas Természeti Értékű Területeken a természetvédelmi célú célprogramokat igénylő gazdálkodók magas támogatási arányának elérése.)
- Az MTÉT-hez kapcsolódó tájékoztatási és szaktanácsadási feladatok ellátása.
- A vadon élő állatfajokkal kapcsolatos állatvédelmi előírások érvényre juttatását szolgáló hatósági, igazgatási és szemléletformálási feladatok ellátása.
- Az inváziós fajok elleni hazai stratégia kidolgozása és a potenciálisan veszélyt jelentő fajok elleni védekezés akciótervének elkészítése.
- Az önkormányzati területeken a parlagfű-mentesítéssel kapcsolatos feladatok végrehajtása; a parlagfűvel borított területek felderítése, hatósági intézkedés a parlagfű elleni védekezés elmulasztása esetén.
- Az inváziós fajok veszélyeivel kapcsolatos társadalmi felvilágosító kampány kidolgozása és lebonyolítása.
- Gyommentesítéssel kapcsolatos közmunkaprogramok támogatása.
- Helyi jelentőségű védett természeti értékek kezelési tervének elkészítése.
- A természeti és környezeti értékek bemutatását szolgáló fejlesztések, programok támogatása.
- Új natúrparkok alapításának támogatása, natúrpark névhasználathoz miniszteri hozzájárulás adományozása.

Zöldterületek

- Átgondolt zöldfelület-gazdálkodási tervezés keretében javasolt zöldfelületi koncepció és program kidolgozása.
- A zöldfelületi rendszer monitoringja, zöldfelületi kataszter térkép és adatbázis (nyilvántartás) létrehozása.
- Új lakó-, illetve egyéb beépítésre szánt területek kijelölése esetén, új zöldterület (közkert, park) kialakítása.
- Új térbeli összeköttetések kialakítása a zöldfelületi rendszer elemei között, új zöldhálózati elemek létrehozása.
- Fasorok állapotának javítása, védelme, fenntartása, telepítése, esetenkénti cseréje.
- A zöldfelületi rendszer elemeinek gondozása, karbantartása, a zöldfelületi funkciók fejlesztése, bővítése, visszaállítása.
- Az alulhasznosított városi területek felmérése és azok új funkcióra történő hasznosítása keretében a zöldfelületek növelése, barnamezős kataszter létrehozása települési szinten.

8.2.7. Közterületek tisztán tartása, gondozása

> Mint azt a Pest Megyei Környezetvédelmi Program rögzíti „*Cél a jó életminőség és az egészséges élet közvetlen környezeti feltételeinek biztosítása. Ezek közé tartozik a környezet-egészségügyi feltételek javítása, a magas színvonalú környezeti infrastruktúra, valamint a település, a lakóhely épített és természeti elemeinek megfelelő aránya, minősége és összhangja.*”

Folyamatos feladatot jelent a közterületek állapotának javítása. Ennek keretében első lépésben célszerű a rendezendő területek kijelölni, majd lakossági, közületi, stb. programokat indítani a kijelölt helyszínek megtisztítására, ápolására.

Külön feladat a szemét eltakarítása, a kialakított „jó” és „tiszta” állapot hatósági ellenőrzése. Ez történhet lakossági jelzések alapján vagy szisztematikus rendszerben. Szinten kiemelt feladat az utcabútorok általános javítása, majd állapotuk folyamatos figyelemmel kísérése.

Ki kell jelölni a gyakran látogatott helyeket (például játszóterek) és a külön figyelmet érdemlő köztárgyakat, amelyeket kiemelten kell kezelni.

A rossz állapotú műtárgyak tulajdonosait fel kell kérni javításra.

8.2.8. Hulladékgazdálkodás

Bár a szelektív hulladékgyűjtés már bevezetésre került a településen, a szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságát növelni szükséges. Szintén célszerű a veszélyes hulladékok gyűjtésének fontosságát hangsúlyozni, a veszélyes hulladék átvételi pontok, lehetőségek számának növelésével.

A településen fellelhető illegális hulladéklerakók felszámolása, az azok okozta tájsebek helyreállítása fontos célkitűzése Kistarcsának.

A jogszabályok meghatározzák a hulladék tulajdonosára vonatkozó szabályokat, azaz ha a hulladék tulajdonosa nem ismert, akkor az ingatlan tulajdonosáé a hulladék, így az ezzel járó kezelési költségek is (szállítás, kezelés, hasznosítás vagy ártalmatlanítás). Közterület esetében mindez az Önkormányzatokat terheli.

Az illegális hulladék lerakók keletkezésének megelőzési módjai közé tartozik a megfelelő tájékoztatás, tudatformálás, alternatíva nyújtása (hulladékudvar, konténersziget), valamint a jogi szabályozás.

Felétlenül fontos a hulladékszállítás nyomon követhetősége, mely alapján megállapítható a keletkezett hulladék kinek, mikor, hogyan került átadásra (szállításra) majd azt követően a szállító milyen helyre helyezte el az adott hulladékot.

Fontos, hogy az építéseknél és a bontásoknál az építtető, vagy szolgáltató bizonyítani tudja, hogy az építésből és bontásból származó hulladék mely telephelyen került ártalmatlanításra. A hulladék átvevőjének igazolást kell kiadnia a kezelt hulladékokról.

A települési folyékony hulladék elszállítása és annak bizonylatolása is a hulladékok jogszabály szerinti kezelésének nyomon követhetőségét segíti.

A biológiailag lebomló szerves anyag hulladéklerakón történő elhelyezésének csökkentését kiemelten kell kezelni. A közszolgáltatás keretein belül működő szelektív gyűjtés ("zöldjárat") mellett a házi komposztálás minél nagyobb arányú elterjedését is szorgalmazni, támogatni kell. Ennek érdekében támogatási forrásokat kell biztosítani az eszközök beszerzéséhez, illetve tájékoztató füzeteket és útmutatókat a szakszerű megvalósításhoz.

Feltöltést kizárólag hulladéknak nem minősülő, szennyeződésmentes, a Ht. 9. § (1) bekezdésében foglalt hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentummal rendelkező inert anyaggal, tiszta talajjal lehet végezni. A mélyépítési munkálatok során esetlegesen felszínre kerülő szennyezett anyagok szakszerű kitermelésével és ártalmatlanításával mentesítendő a beépítésre kerülő ingatlan.

8.2.9. Az épített környezet védelme

A környezet és a természet védelme, valamint az emberi lakókörnyezet fejlesztése érdekében a településszerkezet változásait össze kell hangolni. A szabályozási tervben foglalt belterületi fejlesztési elképzelések nem sértik a hosszú távú környezet- és természethasznosítás érdekeit. A jellegzetes kertvárosi jelleget biztosító településszerkezet és ingatlan építések szabályozása élhető, természet közeli életteret biztosít a lakosok részére.

A tervezett infrastruktúra fejlesztések révén csökkenhetnek a környezeti ártalmak, a káros kibocsátások. A burkolt utak és csapadékvíz elvezető rendszer beruházások megvalósításával javulhat a levegő minősége, megelőzhetőek az utóbbi években jellemző heves záporok okozta csapadékvíz elöntések.

A településen található védett objektumok állagának óvása fontos feladat, hiszen a település értékeit meg kell védeni. Az állagmegóvással, restaurálással kapcsolatos feladatokat a lehetőségektől függően maximálisan el kell látni.

Az Önkormányzat részéről szükséges intézkedések a PM-KVP szerint:

- Átgondolt zöldfelület-gazdálkodási tervezés keretében javasolt zöldfelületi koncepció és program kidolgozása.
- A zöldfelületi rendszer monitoringja, zöldfelületi kataszter térkép és adatbázis (nyilvántartás) létrehozása.
- Új lakó-, illetve egyéb beépítésre szánt területek kijelölése esetén, új zöldterület (közkert, park) kialakítása.
- Új térbeli összeköttetések kialakítása a zöldfelületi rendszer elemei között, új

zöldhálózati elemek létrehozása.

- Fasorok állapotának javítása, védelme, fenntartása, telepítése, esetenkénti cseréje.
- A zöldfelületi rendszer elemeinek gondozása, karbantartása, a zöldfelületi funkciók fejlesztése, bővítése, visszaállítása.
- Az alulhasznosított városi területek felmérése és azok új funkcióra történő hasznosítása keretében a zöldfelületek növelése, barnamezős kataszter létrehozása települési szinten.

8.2.10. Az energiagazdálkodással kapcsolatos feladatok

> Mint azt a Pest Megyei Környezetvédelmi Program rögzíti „*Az energiahatékonyság javításával azonos szolgáltatást alacsonyabb energiafelhasználással lehet elérni, így a meglévő energiamennyiség több szolgáltatáshoz lesz felhasználható. Így a szolgáltatók célja, azaz a nyereség növelése is megvalósítható. A legtöbb esetben az energiafelhasználás helyén tényleges szennyező hatás nem jelentkezik, azonban nyilvánvaló, hogy az energia-megtakarítás közvetve és tágabb értelemben is környezetvédelmi tevékenység.*”

Kistarcsán jelenleg napenergia hasznosítás történik. Napelemek vannak felszerelve a Polgármesteri Hivatal épületére, az Egészségházra, a Simándy József Általános Iskolára, és az óvodára. A napenergia hasznosítás mellett kiemelten javasoljuk a levegő hőszivattyús fűtési rendszerek használatának mérlegelését.

Az Önkormányzat részéről szükséges intézkedések a PM-KVP szerint:

- Középületek, közintézmények energiatakarékos működtetése, energiahatékonyságának javítása (fűtési, hűtési és világítási rendszerek modernizálása, tanúsítása, épületszigetelés).
- Helyi megújuló energiaforrások (biomassza, biogáz, földhő, nap- és szélenergia) lehetőség szerinti, decentralizált felhasználása a környezeti szempontok figyelembevételével.
- Teljes életciklus elemzés alapján az energiatermelési és szolgáltatási folyamat (ideértve az alapanyag előállítói, beszállítói, szállító és értékesítési tevékenységeket is) hatékonyságának növelése, a kibocsátások és a környezeti terhelés minimalizálása (pl. technológiafejlesztés, kapcsolt villamos- és hőenergia termelés, szállítási energiaigény és veszteség csökkentése).
- A termelő és szolgáltató tevékenységek során takarékos és hatékony energiahasználat (pl. ehhez kapcsolódó intézkedési tervek kidolgozása, fejlesztések végrehajtása, legjobb elérhető technológia alkalmazása).
- A geotermikus energia fenntartható hasznosítása során a környezetvédelmi és vízkészletvédelmi előírások betartása.

8.2.11. Környezeti nevelés, kommunikáció

A környezetvédelmi programok céljainak és várható eredményeinek kommunikálása a lakosság irányába elengedhetetlenül fontos a program sikeres megvalósításhoz.

Az emberekkel való elfogadtatáshoz segítségül kell hívni a marketing kampányok lehetőségeit. Különösen fontos az iskolákban, az óvodákban a környezeti nevelés megteremtése, mivel a

gyerekek sokkal fogékonyabbak ezekre az eszmékre, gondolatokra és nagyon jól át tudják adni a szüleik felé a megtanultakat.

A környezeti nevelés szemléltető példája lehet a természetes élőhelyek bemutatása, a Szilas-patak vizes élőhelyein kialakítandó oktató és tanösvény megvalósításával.

A környezetvédelmi célú beruházások helyszínlátogatása során a gyerekek tapintható közelségből láthatják, sajátíthatják el, hogy milyen létesítmények szükségesek ahhoz, hogy a környezetvédelemi, hulladékgazdálkodási és természetvédelemi tevékenységek élhető környezetet biztosítsanak számukra és a jövő generációi számára.

9. Részletes intézkedési terv

9.1. Földtani közeg, talajvédelem, területhasználat

1. sz. program	**Kistarcsa területén lévő földtani értékek felmérése**
A program célja:	A földtani és felszínalaktani értékek megóvásához szükséges feladatok megalapozása. Távlati célkitűzés az egyes képződmények (kiemelten a Duna V. terasz-anyagának, a lösznek, a mocsári tőzegnek) szelvény szerinti feltárása és a geológiai bemutató szelvénnyé, bemutató hellyé történő alakítása, magyarázó táblákkal.
A program indoklása:	A település területén belül lévő földtani értékekhez kapcsolódó szemléletformálási, oktatási tevékenység megalapozása, a földtani kutatási, jogi szabályozási és hatósági-igazgatási intézkedésekhez alapteremtés, az esetleges védetté nyilvánítási eljárások szükségességének meghatározása, szükség esetén kezelési tervek kidolgozásához az alapok megteremtése.
Feladatok:	Irodalmi adatok feltárása, kapcsolatfelvétel a Nemzeti Parkkal és a Magyar Bányászati és Földtani Szolgálattal, szakhatósági egyeztetések lefolytatása, területbejárás, kataszterezés, javaslattétel.
Ütemezés:	2020–2025.
Felelős:	Önkormányzat

2. sz. program	**A helyi táj-terhelhetőség meghatározása**
A program célja:	A táj terhelhetőségének mérlegelését lehetővé tevő értékelési munkarészeket be kell vezetni a területhasználatok tervezési folyamatába, a stratégiai tervezések és a helyi szabályozási folyamatok során.
A program indoklása:	Az országos és a megyei szinten kidolgozott, illetve kidolgozandó tájterhelhetőségi módszertant alkalmazni szükséges a helyi, települési szintű tervezések során.
Feladatok:	A már kidolgozott módszertan beszerzése, majd alkalmazása, a helyi táj-terhelhetőség meghatározása, az eredmények alkalmazásának megkövetelése a szakági tervezések során.
Ütemezés:	2020–2025.
Felelős:	Önkormányzat

9.2. Felszíni és felszín alatti vizek, vízbázisok védelme, csapadékvíz

3. sz. program	**Csapadékelvezető árkok tisztítása, javítása, a hiányzók kiépítése**
A program célja:	A település csapadékvíz elvezető árkai műszaki állapotának folyamatos javítása, a hiányzó helyeken új árkok kiépítése.
A program indoklása:	A nem megfelelő műszaki állapotú, vagy feliszapolódott csapadékvíz elvezető (és szikkasztó) árkok a funkciójukat nem képesek teljes körűen ellátni, így veszélyeztethetik a település lakóházait.
Feladatok:	Teljes körű állapotfelmérést kell végezni a meglévő, a tervezett és a hiányzó csapadékvíz elvezető árkok, szikkasztó árkok, aknák, egyéb műtárgyak rendszeréről. Meg kell határozni a hiányokat és priorlistát kell felállítani az elvégzendő (pótlandó, tisztítandó, stb.) szakaszokról. Tervezés, engedélyeztetést, kivitelezés. Folyamatos állapotfenntartás, folyamatos állapotfelmérés.
Ütemezés:	2020–2025.
Felelős:	Önkormányzat

4. sz. program	**A csapadékvíz helyben tartásának szorgalmazása**
A program célja:	A csapadékvíz minél nagyobb arányú helyben tartása.
A program indoklása:	A települési csapadékvíz-gazdálkodás a település területére hulló csapadékvizet felhasználható és felhasználandó, megújuló természeti erőforrásnak tekinti. Ennek megfelelően a csapadékvíz minél nagyobb hányada javasolt visszatartásra. A visszatartott csapadékvíz felhasználása csökkenti a felhasználásra kerülő ivóvíz mennyiségét.
Feladatok:	A települési csapadékvíz-gazdálkodás feltételrendszerét, műszaki lehetőségeit és előnyeit ismertetni kell a lakossággal. Ennek érdekében kommunikációs programot kell kidolgozni a takarékos vízhasználatról, az esővíz hasznosításról. A tájékoztató anyagot az Önkormányzat honlapján közzé kell tenni.
Ütemezés:	2020–2025.
Felelős:	Önkormányzat

5. sz. program	**Szennyvíz elvezető csatornahálózat kialakítása az új belterületi részeken, a rákötések ösztönzése**
A program célja:	Az infrastruktúra kialakítása az új belterületi részeken, megakadályozva ezzel az ideiglenes szennyvíztározók által okozott talaj és talajvíz szennyezést.
A program indoklása:	A település területén számos olyan új belterületi rész alakult ki, amely korábban nem volt csatornahálózattal ellátva. Amennyiben a helyi

szennyvíztározók kerülnek előtérbe, úgy nagy valószínűséggel a kommunális szennyvíz a talajvízbe szivároghat, ennek megelőzése fontos feladat.

Feladatok: Teljes körű állapotfelmérést kell végezni a meglévő, a tervezett és a hiányzó szennyvíz elvezető csatornahálózat rendszeréről.

Meg kell határozni a hiányokat és priorlistát kell felállítani az elvégzendő (pótlandó, tisztítandó, stb.) szakaszokról.

Tervezés, engedélyeztetést, kivitelezés.

Folyamatos állapotfenntartás, folyamatos állapotfelmérés.

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

6. sz. program **A szennyvízszikkasztók feltárása, az illegális szikkasztások felszámolása, a szennyvíz hálózatra történő csatlakozás szorgalmazása**

A program célja: Az ideiglenes szennyvíztározók és szennyvíz szikkasztások felszámolása, a talaj és talajvíz szennyezés megelőzése.

A program indoklása: Az egyik legfontosabb vízminőség-védelmi feladat a teljes települési szennyvízhálózatok kiépítése és a háztartások rákötése a szennyvízhálózatokra, valamint a környezetterhelő szennyvíz-szikkasztások megszüntetése. Amennyiben a településen és környékén keletkező összes szennyvíz a csatornahálózatba kerül, akkor megszűnik a talaj- és a talajvíz terhelése is.

Feladatok: A településen lévő szennyvíz gyűjtők helyéről és használatáról, valamint a közcsatornára való rákötés elrendeléséről célszerű ütemtervet összeállítani.

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

7. sz. program **Az üzemelő vízbázis hidrogeológiai védőterületének, védőidomának védelme**

A program célja: Az üzemelő vízbázis hidrogeológiai védőterületének biztosítása.

A program indoklása: A vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelmét biztosítani szükséges, amelyet a 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet rögzít.

Feladatok: Kistarcsa és Kerepes ivóvíz ellátását biztosító vízbázis védelmét mind a területhasználat szabályozásával, mind a tényleges tevékenységek végzésének és a jogszabályban előírt feltételek betartásának ellenőrzésével ellenőrizni szükséges. Ellenőrzési rend felállítása, folyamatos ellenőrzés.

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

8. sz. program	**A település vízkár-elhárítási terv felülvizsgálata**
A program célja:	A klímaváltozás hatására várhatóan egyre gyakoribb heves, hirtelen csapadék következtében kialakuló ár- és belvízveszély elhárítására, kezelésére vonatkozó utasításokat tartalmazó vízkár-elhárítási terv folyamatos karbantartása, felülvizsgálata.
A program indoklása:	A vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 4.§ (1) pontjában rögzíti a települési önkormányzatok vízgazdálkodással összefüggő feladatait, amelynek értelmében a település önkormányzatának dolga a helyi vízrendezés, ár- és belvízelvezetés és a települési vízkárelhárítás ellátása.
Feladatok:	A 2019. évben aktualizált „*Kistarcsa Város Önkormányzati vízkár-elhárítási terve*” című dokumentumot a település fejlődésével (beépítés, út- és vízelvezető hálózat fejlesztés, stb.) párhuzamosan folyamatosan felül kell vizsgálni és szükség szerint a tervet aktualizálni kell.
Ütemezés:	2020–2025.
Felelős:	Önkormányzat

9.3. Levegőminőség-védelem, zaj- és rezgés elleni védelem, közlekedésszervezés

9. sz. program	**Belterületi utak pormentesítése, burkolása**
A program célja:	A levegőszennyezés és a zajterhelés csökkentése a város belterületén.
A program indoklása:	A település belterületein vezető utak forgalma a por- és zajterhelés révén fokozottan szennyezi a lakókörnyezetet. A környezeti állapotok javítása ezen utak fejlesztésével, pormentesítésével, burkolásával oldható meg.
Feladatok:	A belterületi utak pormentesítésének, burkolásának folytatása.
Ütemezés:	2020–2025.
Felelős:	Önkormányzat

10. sz. program	**A település füstködriadó tervének összeállítása**
A program célja:	A légszennyezettség napjaink egyik legaktuálisabb légkörrel kapcsolatos problémája. A légszennyezettség csökkentését a szmogriadó terv segítségével lehet elérni.
A program indoklása:	A szennyező anyagok kedvezőtlen meteorológiai viszonyok között egyes területeken felhalmozódhatnak és komplex légszennyeződésként sajátos köd, ún. füstköd (szmog) kialakulásához vezetnek. A légszennyezettségi állapot meg kell szüntetni. A megszüntetésre vonatkozó intézkedéseket a füstködriadó tervben kell rögzíteni. Mint azt a levegő védelméről szóló 306/2010. (XII. 23.) Korm. rendelet 20. § (1) bekezdése rögzíti, azokon a településeken, ahol a szmoghelyzet kialakulásával kell számolni, és a légszennyezettség folyamatos

mérésének feltételei adottak, a veszélyhelyzet elkerüléséhez és az esemény tartósságának csökkentéséhez rövid távú cselekvési tervet (a továbbiakban: füstköd-riadó terv) kell kidolgozni és végrehajtani.

Feladatok: Meg kell vizsgálni a Kistarcsa füstködriadó tervének szükségességét, a légszennyezettség folyamatos mérési lehetőségének feltételeit és szükség szerint össze kell állítani a szmogriadó tervet.

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

11. sz. program **Környezeti hatások nyomon követése (monitoring rendszer üzemeltetése, por- és zajmérések)**

A program célja: A településen a környezetet érő káros szennyezések mértékének folyamatos nyomon követése.

A program indoklása: A település határán húzódó nagy forgalmú utak hatásainak nyomon követése, és az intézkedések megtétele.

Feladatok: Megfelelő monitoring rendszer megtervezése, kiépítése és üzemeltetése, porterhelés és zajmérések végzése.

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

12. sz. program **Stratégiai zajtérkép és intézkedési terv összeállítása**

A program célja: A nem várt események kezelése.

Előírások: A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (a továbbiakban: Kvtv.) 48/E. § b) bekezdése szerint „*a települési környezetvédelmi programnak a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban - a 48/B. § (2) bekezdésben foglaltakon túl - tartalmaznia kell a zaj és rezgés elleni védelemmel, a külön jogszabály alapján stratégiai zajtérkép készítésére kötelezett települési önkormányzatok eseten a stratégiai zajtérképek alapján készítendő intézkedési tervekkel kapcsolatos feladatokat és előírásokat.*”

Kistarcsa vonatkozó intézkedési terve – a 2017. évben elkészült stratégiai zajtérkép alapján – 2019. évben készült.

A környezeti zaj értékeléséről és kezeléséről szóló 280/2004. (X. 20.) Korm. rendelet 8. § (1) bekezdés szerint "*a véglegesített stratégiai zajtérképet ötévente felül kell vizsgálni, és szükség szerint módosítani kell.*"

Feladatok: Kistarcsa Város stratégiai zajtérképét és intézkedési tervét felül kell vizsgálni.

Ütemezés: 2022. december 31-ig a stratégiai zajtérképet, majd ezt követően az intézkedési tervet felül kell vizsgálni.

Felelős: Önkormányzat

13. sz. program	**Zaj- és porvédő zöldfelületek kialakítása a forgalmas útvonalak mentén**
A program célja:	A környezet terhelésének csökkentése érdekében elsősorban az áthaladó vonalas létesítmények mellett, de a környező településekről érkező szennyezések kiküszöbölése érdekében is szükséges a zaj- és porvédő zöldfelületek kialakítása.
A program indoklása:	A település mellett elhaladó közutak mellett jelentős zaj- és porterhelés figyelhető meg. A környező településeken lévő üzemek légszennyezése is jelentős. A levegő minőségének javítása és a zajterhelés csökkentése is elérhető a megfelelő helyen és megfelelő módon kialakított zöldfelületek révén.
Feladatok:	Kapcsolatfelvétel a 3.sz. főút és az M0 autópálya kezelőjével, az útpályák mentén tervezett zöldfelületek kapcsán. Szükség esetén javaslat benyújtása a város számára optimális változat bemutatásával. Meg kell határozni az Önkormányzati kezelésben lévő útszakaszok mentén a zöldfelületek szükségességét, hely (szakasz) kijelöléssel, majd szakszerű tervezést követően megvalósítás és üzemeltetés (fenntartás).
Ütemezés:	2020–2025.
Felelős:	Önkormányzat

14. sz. program	**A közlekedésbiztonság javítása, forgalom-optimalizálás**
A program célja:	A városban a forgalomcsillapítás rendjét folyamatosan felül kell vizsgálni, azt fejleszteni kell, hiánya esetén ki kell alakítani. A település belső közlekedésében olyan biztonságtechnikai beruházások elvégzése, mely megakadályozza a balesetek kialakulását. A forgalom optimalizálás célja a forgalom csökkentése.
A program indoklása:	Napjainkban oly mértékű a közlekedési forgalom a település belső területén, hogy balesetek alakulhatnak ki. A balesetek megelőzésére szükséges a biztonságtechnikai eszközök kialakítása. A forgalom csökkentésével a zaj- és levegővédelmi feltételek javulása mellett a közlekedésbiztonság is javul.
Feladatok:	Kapcsolatfelvétel a 3.sz. főút kezelőjével, a tervezett biztonságtechnikai beruházások kapcsán. Javaslatok összegyűjtése lakosoktól, képviselőktől a forgalomcsillapítást illetően. Tapasztalatok feldolgozása, a jelenlegi közlekedési helyzet, funkciók értékelése. Az elkészült forgalomcsillapítási terv megvalósítása az egyes területekre. Parkolási problémák felmérése, ingyenes P+R parkolók, illetve egyéb parkolók kialakításának feltételei meghatározása. Az elhatározott intézkedések hatósági, tulajdonosi, kezelői egyeztetése

(szükség szerint).

Előzetes lakossági előkészítés.

Fokozatos megvalósítás az egész városban

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

15. sz. program **Kerékpár utak kiépítése**

A program célja: A város közlekedés hálózatának fejlesztése, a mozgáskultúra népszerűsítése.

A program indoklása: A természetes módon közlekedni kívánónak is biztosítani szükséges a kerékpárutat. Az egészséges közlekedési lehetőség megteremtésével csökkenthető a gépjármű forgalom, és közvetett módon a káros kibocsátások.

Feladatok: Meg kell határozni a kerékpárutak tervezett helyét, majd egyeztetni kell a szakhatóságokkal. Elvi hozzájárulás esetén szakszerű tervezés, megvalósítás és üzemeltetés (fenntartás).

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

16. sz. program **Téli síkosság-mentesítés környezetkímélő módszerekkel**

A program célja: Megfelelő környezetkímélő módszerek alkalmazása a téli síkosság-mentesítés során.

A program indoklása: Az utak fenntartása során kiemelt figyelmet kell fordítani a téli síkosság-mentesítés során a növényzet és a felszín alatti vizek védelme érdekében a környezetkímélő anyagok és módszerek használatára.

Feladatok: Folyamatosan figyelemmel kell kísérni az új környezetkímélő módszerek megjelenését, hatásosságát, megfelelő hatásfok esetén azok alkalmazását be kell vezetni.

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Kistarcsai KÖFE Kft.

9.4. Élővilág a városban, zöldterületek, természetvédelem

17. sz. program **Zöldszigetek, zöld felületek, parkok létrehozása**

A program célja: A települési zöldfelületek arányának további növelése és a növényállomány megújítása, zöldszigetek kialakítása.

A program indoklása: A közcélú zöldfelületek fejlesztésével tovább javítható a település környezeti állapota.

Feladatok: Ahol a hely engedi, célszerű a városias beépítésű utcákban fák telepítését végezni, illetve a meglévő fasorokat bokrokkal kiegészíteni.

A cserjesávokat a szűk hely miatt („taposási kár”) kiemelt helyen, kiemelt ágyásban, megfelelően széles járdák esetén javasoljuk telepíteni. Zárt beépítések, keskeny utcák esetén ettől a megoldástól sajnos el kell tekinteni.

A parkolóhelyek mellett szükséges a zöldterületek, növények megvédése műszaki eszközökkel (oszlop, szint-megemelés, stb.).

Általánosságban a tág tűrésű, nagy levélfelülettel rendelkező fajok telepítése kívánatos.

A parkok, játszóterek növényesítése szempontjából a gyors cserjeképződést biztosító, bogyós fajok a legjobbak (madárvédelmi szempontból is).

Lakóközösségek, oktatási intézmények számára javasoljuk örökbefogadási akciók kezdeményezését, valamint a „zöld iskola - zöld sarok” mozgalom elindítását.

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

18. sz. program **A természetes élőhelyek megóvása, karbantartása**

A program célja: A természetes élőhelyek megóvása.

A program indoklása: A természetes élőhelyek megóvása alapvető természetvédelmi feladatunk.

Feladatok: Kataszterbe kell venni Kistarcsa területén lévő természetes élőhelyeket, azok fenntartóit (üzemeltetőit), és rögzíteni kell a rendszeres és az eseti karbantartási feladatokat. Meg kell határozni az üzemeltetés (kiemelten a karbantartás) ellenőrzésének a rendjét.

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

19. sz. program **Környezeti nevelés, a természeti és környezeti értékek bemutatása**

A program célja: Az országos védelem alatt álló természetvédelmi területek, ökológiai folyosók és NATURA 2000 területek védettségét helyi szabályozásokkal és ismeretterjesztéssel, oktatással is biztosítani szükséges.

A program indoklása: A település környezete helyenként viszonylag érintetlen. Ezt az állapotot meg kell őrizni, illetve törekedni kell arra, hogy ez a rendkívüli érték megmaradjon.

Feladatok: Fontos környezeti nevelési feladat az élővilág értékeinek, valamint a földtani és vízföldtani értékek megismertetése, bemutatása, esetenként felkutatása.

A védettség alatt álló növényeket, növénycsoportokat óvni, védeni szükséges.

A város számára jelentőséggel (értékkel, érdekességgel) bíró

növénytani, állattani, földtani, víztani és kultúrtörténeti értékek felkutatása, összegzése (szükség, illetve igény szerint civil szervezetek, Duna-Ipoly Nemzeti Park Igazgatósága, stb. bevonásával), adatbázis építése.

Környezeti nevelési feladatként a város oktatási intézményeinek bevonása a tevékenységbe (pl. „Öröm-bánat" térképek készítésére vonatkozó pályázat).

Továbbra is folytatni a város természeti értékekről szóló rendszeres ismertetések megjelentetését a városi lapokban és más csatornákon.

A Nemzeti Park Igazgatósággal és természetvédelmi tevékenységet végző civil szervezetek, valamint oktatási intézményekkel közösen tanösvények, helyszíni tájékoztatásra alkalmas ismertető táblák kihelyezése.

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

20. sz. program **Parlagfű-mentesítés**

A program célja: Hosszú távú országos célkitűzés, hogy az év minden napján 30 pollenszem/m^3 alatt maradjon a levegőben a parlagfű pollenjének koncentrációja, a biológiai allergének okozta egészségi kockázat csökkentése, parlagfű elleni hatékony védelem biztosítása.

Feladatok: A parlagfűvel borított területek felderítése, nyilvántartása, a parlagfű elleni védekezés elmulasztásához kapcsolódó hatósági intézkedések foganatosítása.

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

9.5. Közterületek tisztán tartása, gondozása

21. sz. program **A város tisztasága, a tisztaság ellenőrzése**

A program célja: Az élhető környezet kialakítása érdekében törekedni kell a város köz- és magánterületeinek tisztaságára.

A program indoklása: Az alaphelyzet az, hogy sok szemét és por kerül a járdákra és utakra. A magáningatlanokon esetenként nagy mennyiségben gyűlik fel a használatlan, használhatatlan tárgyak sokasága, a lom és a szemét.

Javaslatok:
– Mérsékelni kell a legerősebb porforrásokat és gyorsítani a por eltűnését.
– Kommunikációs eszközök használata a lakosság informálása céljából (információs pontok, újságcikk, „kisokos" (tájékoztató füzet), honlap, esetleg „Zöld szám" (infóvonal).
– Az építkezések ellenőrzése, amely kiterjed a környező közterület tisztántartására, a szállításra, valamint arra, hogy a járművek ne hajtsanak az utakra sáros abronccsal.

- A gyepen vagy csupasz földfelületen való parkolás visszaszorítása, közterületi ellenőrzéssel.
- A legforgalmasabb helyek közelében a növényzet bővítése, azon belül cserjék telepítése.
- A szemetelés visszaszorítása a közterületen (szemetelés, hulladéklerakás félreeső helyen, járdákon).
- A kutyasétáltatás esetleges helyi problémáinak elemzése (személyes biztonság, kutyaürülék).
- Zöldterületek védelme (gépjárművektől, rongálóktól).
- Program indítása egyes helyek megtisztítására:
    - a megtisztítandó területek kijelölése (képviselők, civil szervezetek javaslata alapján),
    - a szemét eltakarítása, hatósági ellenőrzés, lakossági jelzések és azok érdemi kezelése (közterület-felügyelet),
    - mindezt következetesen végezve.
- A közterületi tárgyak általános javítása (padok újrafestése, a kiragasztott plakátok eltávolítása a villanyoszlopokról, utcanév táblák folyamatos karbantartása, stb.), és ezután folyamatos figyelemmel kísérése (a közterületi munkások/munkavezetők, illetve a zöldterületeket gondozó cégek útján), s ha kell, azonnali javításuk.
- A gyakran látogatott helyek (például játszóterek) és külön figyelmet érdemlő köztárgyak körének kiválasztása és kiemelt kezelése.
- A rossz állapotú műtárgyak tulajdonosainak fölkérése a javítások, cserék elvégzésére.

– Ütemezés: 2020–2025.

– Felelős: Önkormányzat, Kistarcsai KÖFE Kft.

9.6. Hulladékgazdálkodás

22. sz. program	**Háztartásonkénti szelektív gyűjtés kiszélesítése**
A program célja:	A hulladékgazdálkodási rendszer fejlesztése, a szelektív hulladékgyűjtés hatékonyságának növelése.
A program indoklása:	A hatékony szelektív gyűjtés megteremtésével csökkenthető a hulladéklerakóra kerülő hulladék mennyisége, nő az anyagában történő újrahasznosítás.
Feladatok:	A hasznosítható anyagok gyűjtésének kiterjesztése (a korábbi kezdeményezések tapasztalatai és a lakossági igények, hajlandóság alapján). A városi fejlesztések elvégzése: a helyszínek ésszerű kijelölése lakossági egyeztetéseket követően.

	Tovább kell népszerűsíteni és arányában növelni a házi és közösségi komposztálást a lakosság körében. Ennek érdekében támogatási forrásokat kell biztosítani az eszközök beszerzéséhez, illetve tájékoztató füzeteket és útmutatókat a szakszerű megvalósításhoz.
Ütemezés:	2020–2025.
Felelős:	Önkormányzat

23. sz. program	**Illegális hulladéklerakás megszűntetése**
A program célja:	Az illegálisan lerakott hulladék felmérése, összegyűjtése, eltávolítása és a további lerakás megakadályozása.
A program indoklása:	Az illegálisan lerakott hulladék veszélyezteti a környezetet. A hulladékból szivárgó anyagok károsítják a talajt és a talajvizet, valamint káros a környező flórára, faunára. A lerakott hulladék a tájképi potenciál értékét is jelentősen lerontja.
Feladatok:	A lerakott hulladék mennyiségének és minőségének felmérése.
	A lerakott hulladék összegyűjtése, majd elszállíttatása megfelelő engedélyekkel rendelkező vállalkozóval.
	A további hulladék lerakásának megakadályozása.
Ütemezés:	2020–2025.
Felelős:	Önkormányzat

9.7. Az épített környezet védelme

24. sz. program	**Védett épületek, építmények állagának megőrzése, javítása**
A program célja:	A védelem alá eső építmények, régészeti lelőhelyek megőrzése.
A program indoklása:	A településen feltárt régészeti leletek, védett épület, építmény, történelmi emlékek védelme, megóvása.
Feladat:	A védelem alá eső objektumok állagának folyamatos megőrzése, lehetőség szerinti javítása.
Ütemezés:	2020–2025.
Felelős:	Önkormányzat

9.8. Energia-gazdálkodás

25. sz. program	**Kistarcsa energiastratégiájának összeállítása**
A program célja:	Települési energiastratégia összeállítása a Nemzeti Energiastratégia figyelembe vételével.
A program indoklása:	Az energiastratégia összeállítását az energiatakarékosság, valamint a lehető legmagasabb arányú megújuló energia felhasználás jegyében kell

összeállítani.

Feladatok: Meg kell határozni az energia-megtakarítási lehetőségeket, az energiahatékonyság növelését eredményező beruházások lehetőségét. Fel kell mérni a város geotermikus-, nap- és szélenergia-potenciálját, valamint az energiaültetvények alkalmazási lehetőségeit (pl.: parlag területeken). Ki kell dolgozni a megújuló energiaforrások felhasználását ösztönző helyi szabályokat (műszaki, helyszíni, ökológiai, stb. feltételeit).

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

9.9. Környezeti nevelés, kommunikáció

26. sz. program **Környezeti nevelés, kommunikáció**

A program célja: A környezettudatos magatartás előmozdítása.

A program indoklása: Napjainkban a környezet- és természetvédelem alapkoncepciója a környezettudatos nevelés, a korrekt tájékoztatás, valamint a folyamatos nyilvános információ- és adatszolgáltatás.

Feladatok: Továbbra is előtérbe kell helyezni, hogy a környezetvédelmi témájú intézkedések, ismeretek széles körben hozzáférhetők legyenek (helyi újságban, eseti kiadványok megjelentetésben, a város hivatalos honlapján, stb.).

A környezettel kapcsolatos adatok nyilvánosságának biztosítása a továbbiakban is.

- A városban rendelkezésre álló környezetvédelmi adatok összegyűjtése, rendszerezés és a város honlapján keresztül a lakossági hozzáférés kialakítása (pl.: a legközelebbi hulladékgyűjtő sziget vagy hulladékgyűjtő udvar helye, különböző típusú hulladékok elhelyezésének lehetősége, a vízfolyások alapvető minőségi paraméterei, forgalomtechnikai, légszennyezettségi és zajadatok, környezetvédelmi előadások és rendezvények).
- Országos információs rendszerekhez történő kapcsolódás kiépítése.

A lakossággal való közvetlen találkozások szorgalmazása (lakossági fórumokon, illetve különböző előadásokon, megnyitókon, konferenciákon stb.).

Környezetvédelmi rendezvények szervezése (egyeztetés iskolákkal, művelődési központokkal; a már hagyományos rendezvények segítése, új kezdeményezések támogatása).

A programpontokhoz kapcsolódó lakossági tevékenységek meghatározása, ezekből hagyományteremtő rendezvények indítása.

Éves rendezvényterv készítése minél több célcsoport és tevékenység lefedésével.

Civil aktivitás támogatása a városban környezetvédelmi pályázatok

kiírásával (intézmények számára, közvetlenül a lakosokhoz, azok egy rétegéhez), környezetvédő jellegű versenyek szervezése; különböző díjak felajánlása és alapítása, szakmai segítség, adatbázis-hozzáférés, koordináció biztosítása lakossági csoportok számára.

A városban lakók és dolgozók környezettudatosságának folyamatos növelése, lehetőség szerint Önkormányzati példával alátámasztva (a technológiai fejlődés nyújtotta lehetőségek folyamatos vizsgálata, fokozatos bevezetése, majd tág körben történő alkalmazásának szorgalmazása).

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

9.10. Havária (rendkívüli események és kezelésük)

27. sz. program **Havária kezelése**

A program célja: A nem várt események kezelése.

Feladatok: Javasoljuk feltárni mindazon nem várt eseményeket, illetve azok bekövetkeztének lehetőségét, amelyek a város életében, működése és működtetése során előfordulhatnak. Az előfordulható nem várt eseményeket javasoljuk számba venni és javasoljuk ellenőrizni, hogy azok bekövetkezése esetére a város rendelkezik-e intézkedési tervvel, stratégiával, anyagi és személyi állománnyal. Ilyen nem várt események közé kell sorolni az éghajlat változásából eredő hőségnapok számának emelkedését, a füstköd megjelenését, a helyi árvíz és belvíz lehetőségét, stb. Szintén nem várt események közé célszerű sorolni az esetlegesen elszaporodó rágcsálók, szúnyogok, kullancsok, stb. megjelenését is. Javasoljuk megvizsgálni a közlekedéssel kapcsolatban felmerülhető nem várt események bekövetkezésének valószínűségét és a város teendőit, lehetőségeit ilyen esetben (a város alkalmazkodási képessége egy nem várt közlekedési helyzet esetén, pl. egy hosszan tartó közlekedési dugó esetén alternatív utak kijelölhetősége, stb.).

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

9.11. Kistarcsa klímastratégiájának összeállítása

28. sz. program **Klímastratégia összeállítása**

A program célja: Kistarcsa klímastratégiájának összeállítása

Feladatok: A globális klímaváltozás hatását helyi éghajlatpolitikai stratégia alapján, lokális sajátosságokon alapulva kell tudni kezelni. Kistarcsa

városi klímastratégiáját a II. Nemzeti Éghajlatváltozási Stratégia, valamint az MBFSZ és a Klímabarát Települések Szövetsége által 2018. februárban összeállított „*Módszertani útmutató városi klímastratégiák kidolgozásához*” című dokumentum előírásai és ajánlásai alapján kell kidolgozni.

Ütemezés: 2020–2025.

Felelős: Önkormányzat

10. A környezetvédelmi feladatok pénzügyi hátterének biztosítása

Kistarcsa Város Önkormányzat Képviselő-testülete 53/2011. (XI.28.) számon rendeletet alkotott a Környezetvédelmi Alap létrehozásáról.

Az Alap célja, hogy segítse az Önkormányzat környezetvédelmi feladatainak ellátását:

- a szükséges környezetvédelmi intézkedések végrehajtása,
- a környezeti károk mérséklése,
- a környezetet károsító ártalmak megelőzése,
- a környezetkímélő tevékenységek, környezetbarát technológiák elterjedése,
- a természeti értékek megóvása,
- a környezetvédelmi oktatás, nevelés

területén.

A Környezetvédelmi Alap bevételei:

a) a települési önkormányzat által jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírság teljes összege;

b) a természet védelméről szóló 1996. évi LIII. törvény 80.§ (4) bekezdés b) pontjában meghatározott esetkörben az önkormányzat által jogerős határozattal kiszabott természetvédelemmel kapcsolatos bírság befolyt összege;

c) az illetékes környezetvédelmi hatóság által a települési önkormányzat területén jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírságok összegének harminc százaléka a veszélyhelyzet kihirdetését megalapozó eseménnyel összefüggésben jogerősen kiszabott környezetvédelmi bírságok kivételével;

d) a környezetterhelési díjak – ezen belül a talajterhelési díjak – és az igénybevételi járulékok külön törvényben meghatározott része;

e) a települési önkormányzat bevételeinek környezetvédelmi célokra elkülönített összege;

f) a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény 58. § (6) bekezdése alapján az önkormányzatot megillető megosztott bevétel;

g) az Alap javára teljesített önkéntes befizetések és támogatások;

h) egyéb, az Alapot illető bevételek (pl.: pályázat útján elnyert összegek).

Az Alap bevételeit az alábbi célok megvalósítását szolgáló tevékenységek támogatására kell fordítani:

a) a helyi környezet igénybevételének, terhelésének és szennyezésének csökkentésére, károsodásának megelőzésére, a károsodott környezet javítására, helyreállítására;

b) az életminőség környezeti feltételeinek javítására, ehhez kapcsolódó programok elősegítésére;

c) a természeti erőforrások megőrzését, fenntartását, az azokkal való ésszerű takarékos és az erőforrások megújulását biztosító gazdálkodásra;

d) környezeti nevelés, oktatás, tájékoztatás;

e) környezetvédelmi / természetvédelmi felmérések, elemzések, tanulmányok finanszírozása;

f) környezet- és természetvédelmi célú pályázatokhoz történő forrásbiztosítás.

11. A környezetvédelmi program felülvizsgálata és ellenőrzése

A környezet védelméről szóló 1995. évi LIII. törvény 48/E. § (3) előírja, hogy „*a települési önkormányzat gondoskodik a települési környezetvédelmi programban foglalt feladatok végrehajtásáról, a végrehajtás feltételeinek biztosításáról, és figyelemmel kíséri a feladatok ellátását.*”

A környezetvédelmi program 6 éves időszakra szól, de a programpontokat évente célszerű felülvizsgálni.

A jogszabályban rögzített feladatok esetében az ellenőrzést az illetékes környezetvédelmi és vízügyi hatóságok végzik.

Mellékletek

forrás: maps.google.hu

Áttekintő térkép **1.sz. melléklet**

forrás: maps.google.hu

Áttekintő légifelvétel **2.sz. melléklet**

Kistarcsa Környezetvédelmi Programja
2014–2019

Kistarcsa várostérképe **3.sz. melléklet**

4.sz. melléklet

Az érintett hatóságok és szakmai szervezetek által tett észrevételek,
valamint az észrevételek alapján meghatározott feladatok, és a tervben végrehajtott módosítások

T. Uchon tervelfogadási /14p

2020 JÚN 19.

PEST MEGYEI KORMÁNYHIVATAL

Tárgy: Kistarcsa Város Környezetvédelmi Program tervezet véleményezése
Hivatkozási szám: 370-10/2020
Ügyintézőjük: Hernesz Petra

Ügyiratszám: **15290/2020**
Előzményi ügyiratszám:
Ügyintéző: Kovács László

Kérjük, beadványaiban hivatkozzon ügyiratszámunkra!

Ikt.: 7227/2020.

Kistarcsa Város Önkormányzata
2143 Kistarcsa,
Szabadság u.48.

Juhász István
polgármester részére

Kistarcsa Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala	
Érkezett:	2020 JÚN 19.
Iktatószám:	370-17
Előadó:	Hernesz Petra
Melléklet:	

Tisztelt Polgármester Úr !

Tárgyi ügyben tett megkeresésére a környezet védelmének általános szabályairól szóló, 1995. évi LIII. törvény vonatkozó rendelkezése alapján biztosított jogkörömben az alábbi véleményt adom:

Az Önkormányzat által elkészített Környezetvédelmi Program (2015–2020) jó áttekintést ad az Önkormányzat számára, hogy a településen felmerülő környezetvédelmi problémákat értékelni, kezelni tudja, illetve tartalmazza a helyzetértékelésre vonatkozó szakmai stratégiai elképzeléseket.

A termőföld mennyiségi és minőségi védelmét érintő 6.3 fejezetében tett megállapítások, valamint a cselekvési programban megfogalmazott intézkedések által a termőföld, a talaj minőségének, termékenységének megóvása a településen még hatékonyabbá válik.

Összességében megállapítható, hogy a Környezetvédelmi Program a település adottságaival, sajátosságaival, és gazdasági lehetőségeivel összhangban – szakmailag megalapozott –stratégiai célkitűzéseket és azokhoz kapcsolódó intézkedéseket, cselekvési programokat határoz meg.

A program földvédelmi szempontból nem kifogásolható, elfogadását javasoljuk.

Gödöllő, 2020.06.08.

Dr. Tarnai Richárd kormánymegbízott
nevében és megbízásából:

Pest Megyei Kormányhivatal

Pazsiczki Imre
osztályvezető

Földhivatali Főosztály Földhivatali Osztály 6.
2100 Gödöllő, Ady Endre sétány 60., http://pest.foldhivatal.hu; ✉ 2101 Gödöllő, Pf.: 390.
e-mail: foldhivatal.godollo@pest.gov.hu; ☎: 06-28 514-305, 06-28 514-315, 06-28 514-316; 🖷: 06-28 514-306
Az ügyfélfogadás időpontja: hétfő, szerda: 8^{00}-15^{30}; péntek: 8^{00}-11^{30}
Sorszámok kiadása az ügyfélfogadás vége előtt fél órával zárul!

Bélyegző PMKH ÉJH

Digitálisan aláírta: Bélyegző PMKH ÉJH
Dátum: 2020.06.25 13:13:47 +02'00'

PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL

Ügyiratszám: PE-06/KTF/13587-4/2020.
Ügyintéző: dr. Kiss Veronika
Laczkóné Szabó Bernadett
Lázár Júlia
Kapronczay Orsolya
Berényi Zsombor
Scheiber Róbert
Telefon: (06-1) 478-4400

Tárgy: Kistarcsa Város 2020-2025. közötti időszakra vonatkozó környezetvédelmi programjának véleményezése

AZ ELEKTRONIKUS DOKUMENTUMBAN FOGLALTAKKAL EGYEZŐ TARTALMÚ IRAT
Kistarcsai Polgármesteri Hivatal
Kistarcsa, 20. 2020 JÚN 26. nap
Másolatért felelős aláírása

3/5

Ügy.: 7529/2020

Juhász István
polgármester
részére

Kistarcsa Város Önkormányzata
2143 Kistarcsa,
Szabadság út 48.

Kistarcsa Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala	
Érkezett:	2020 JÚN 26.
Iktatószám:	370-18
Előadó:	Hamerl Petra
Melléklet:	

Tisztelt Polgármester Úr!

A véleményezésre megküldött *„Kistarcsa Város Környezetvédelmi Programja 2020-2025."* című dokumentációt (a továbbiakban: Program) a Pest Megyei Kormányhivatal Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály (a továbbiakban: Környezetvédelmi Hatóság) áttanulmányozta, és a következő véleményt adja:

Hulladékgazdálkodási szempontból:

A Program tekintetében hulladékgazdálkodási szempontból a Környezetvédelmi Hatóság az alábbi észrevételeket teszi, melyeket a programozás során **javasol figyelembe venni:**

- A települési hulladékkezelés közszolgáltatásban történő elvégzése során *a hulladékról* szóló 2012. évi CLXXXV. törvény [a továbbiakban: Ht.] V. fejezet, illetve *a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről* szóló 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet előírásait kell figyelembe venni.
- A területek fejlesztésével együtt járó építkezések, mélyépítési- és rendezési munkálatok során keletkező hulladékokat a Ht. előírásai szerint kell kezelni.
- A szelektíven gyűjtött hulladékok részarányának növelése érdekében a szelektív hulladékgyűjtő rendszer megfelelő üzemeltetését, fejlesztését szorgalmazni kell (pl. a házhoz menő gyűjtőrendszer fejlesztésének támogatásával).
- A háztartásokban, illetve egyéb termelőknél keletkező veszélyes hulladékokkal kapcsolatban be kell tartani *a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól* szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásait.
- A veszélyes hulladékok lakossági hulladékba való keveredésének csökkentése érdekében célirányos gyűjtési akciók megtartását szorgalmazni kell.

- A biológiailag lebomló szerves anyag hulladéklerakón történő elhelyezésének csökkentését kiemelten kell kezelni. A zöldhulladék gyűjtési akciók mellett a házi komposztálás minél nagyobb arányú elterjedését is szorgalmazni, támogatni kell.
- A Ht. 61. § (4) bekezdésének figyelembevételével az illegális lerakásokat fel kell számolni és a területek ellenőrzését meg kell oldani, az ütemezést ki kell dolgozni.
- Az érintett területeken keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok ártalmatlanításra, hasznosításra történő átadása csak az adott hulladékokra érvényes kezelési engedéllyel rendelkező vállalkozásnak történhet. A kezelési engedély meglétéről a hulladék átadását megelőzően meg kell győződni.
- Az építkezések és a bontások során figyelembe kell venni a Ht. és annak végrehajtására kiadott rendeletekben foglalt előírásokat, az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályiról szóló hatályos jogszabályban foglalt előírásokat.
- A települési szilárd hulladékok és a veszélyes hulladékok kezelésének feltételeit a hatályos hulladékgazdálkodási jogszabályok határozzák meg.
- Feltöltést kizárólag hulladéknak nem minősülő, szennyeződésmentes, a Ht. 9. § (1) bekezdésében foglalt hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentummal rendelkező inert anyaggal, tiszta talajjal lehet végezni. Az építési munkálatok során esetlegesen felszínre kerülő szennyezett anyagok szakszerű kitermelésével és ártalmatlanításával mentesítendő a beépítésre kerülő ingatlan.
- A Ht. 62. § (1) bekezdése alapján a területeken hulladékgazdálkodási tevékenység kizárólag a környezetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.
- Hulladékgazdálkodási szempontból speciális szabályozást tartalmaz *az egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki szabályairól* szóló 246/2014 (IX. 29.) Korm. rendelet, *a biohulladék kezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről* szóló 23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet, és *a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról* szóló 45/2012. (V. 8.) VM rendelet.
- A kivitelezési munkálatok, illetve az üzemeltetés során keletkező hulladékok nyilvántartása és az adatszolgáltatás a hatályos jogszabályok előírásai szerint végzendő.

A területfejlesztési koncepció megvalósításánál figyelembe kell venni a Ht.-ban foglaltakat, különös tekintettel a hulladékhierarchiára vonatkozó 7. §-t, a hulladékbirtokos kötelezettségeit tartalmazó 31. §-t és a települési önkormányzatra vonatkozó szabályokat tartalmazó 33. §-t.

Tekintettel arra, hogy a program a 2020-2025-ig tartó időszakot öleli fel, ezen időszak fejlesztési prioritásait alapozza meg, így a fenti javaslatoknál figyelembe vettem a Ht. 92. §-ában foglaltakat, melyek:

„(1) 2020. december 31-ig a háztartási, valamint a háztartásihoz hasonló hulladék részét képező papír-, fém-, műanyag- és üveghulladék újrahasználatra előkészítésének és újrafeldolgozásának együttes mértékét a képződött mennyiséghez viszonyítva tömegében országos szinten legalább 50%-ra kell növelni.

(2) A települési hulladék részeként lerakásra kerülő biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséget - a települési hulladéklerakóban évente lerakott hulladék mért összetételét és az összetevők tömeg szerinti megoszlását alapul véve - az 1995-ben országos szinten képződött, a települési hulladék részét képező biológiailag lebomló szervesanyag-mennyiséghez képest 2016. július 1-jéig 35%-ra, azaz 820 000 tonna alá kell csökkenteni.

(3) 2020. december 31-ig a nem veszélyes építési-bontási hulladék - a föld és a kő kivételével - újrahasználatra előkészítésének, újrafeldolgozásának és egyéb, anyagában történő hasznosításának - ideértve a feltöltési műveleteknél más anyagok helyettesítésére használt hulladékot - együttes mértékét a képződött mennyiséghez viszonyítva tömegében országos szinten legalább 70%-ra kell növelni."

A környezetvédelmi programban foglalt célkitűzések hulladékgazdálkodási szempontból támogathatóak, a fenti javaslatok betartásával.

Levegőtisztaság-védelmi szempontból:
A Programot levegőtisztaság-védelmi szempontból a Környezetvédelmi Hatóság elfogadja, kifogást nem emel.

Zaj- és rezgésvédelmi szempontból:
A Programot zaj- és rezgésvédelmi szempontból a Környezetvédelmi Hatóság elfogadja, kifogást nem emel.

Táj- és természetvédelemi szempontból:
A Programot táj- és természetvédelemi szempontból a Környezetvédelmi Hatóság elfogadja, kifogást nem emel.

A Környezetvédelmi Hatóság javasolja a megküldött dokumentáció 49. oldalán, a 6.7.1. Természeti értékek védelme c. fejezetben taglalt szerepeltetett Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: OTrT Tv.) és annak idézett paragrafusait a *Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről* szóló 2018. évi CXXXIX. törvény megfelelő hivatkozásaira cserélni, mert az OTrT Tv. már nincsen hatályban.

Kármentesítési szempontból:
A Programot kármentesítési szempontból a Környezetvédelmi Hatóság elfogadja, kifogást nem emel.

A földtani közeg minősége nem veszélyeztethető. A kockázatos anyagokkal kapcsolatban be kell tartani *a felszín alatti vizek védelméről* szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait.

Tájékoztatom, hogy a Környezetvédelmi hatóság nyilvántartása szerint Kistarcsa területe folyamatban lévő kármentesítést nem érint.

A vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdése értelmében, vízvédelmi és vízügyi hatóságként és szakhatóságként első fokon, a területileg illetékes katasztrófavédelmi igazgatóság jár el.

Fentiek értelmében a környezetvédelmi programhoz kért, Kistarcsa város területére vonatkozó vizes szempontú (szennyvízkibocsátókkal, felszíni vizek mennyiségével és minőségével, felszín alatti vizekkel és a városi ivóvízzel kapcsolatos) adatokkal, információval a Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság Igazgató-helyettesi Szervezet Katasztrófavédelmi Hatósági Osztály (a továbbiakban: FKI-KHO) rendelkezik.

A Környezetvédelmi Hatóság PE-06/KTF/13587-2/2020. számon megkereste a FKI-KHO-t.

Az FKI-KHO 35100/8359-2/2020.ált. számon az alábbi véleményt adta:
„(...) Tárgyi terület a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szerint érvényes és végleges határozattal kijelölt ***vízbázist nem érint,*** *azonban 35100-14770/2019. ált számon eljárás van folyamatban FKI-KHO-n vízbázis és védőidom kijelölésére tárgyi területre vonatkozóan.*

Kistarcsa Város közigazgatási területe érinti a Szilas-patak medrét és parti sávját, amelyet a vízgazdálkodásról szóló 1995. évi LVII. törvény 1. számú melléklet 12. a) pontja, valamint a nagyvízi meder, a parti sáv, a vízjárta és a fakadó vizek által veszélyeztetett területek használatáról, hasznosításáról, valamint a folyók esetében a nagyvízi mederkezelési terv készítésének rendjére és tartalmára vonatkozó szabályokról szóló 83/2014. (III. 14.) Korm. rendelet 1. § 11. pontja határoz meg.
A megkereséshez benyújtott környezetvédelmi programmal kapcsolatban az alábbi észrevételt teszem:
A környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény alapján:
***48/E. § (1) A települési környezetvédelmi programnak** a település adottságaival, sajátosságaival és gazdasági lehetőségeivel összhangban - a 48/B. § (2) bekezdésben foglaltakon túl - tartalmaznia kell*
e) az ivóvízellátással,
f) a települési csapadékvíz-gazdálkodással,
g) a kommunális szennyvízkezeléssel,
k) a feltételezhető rendkívüli környezetveszélyeztetés elhárításával és a környezetkárosodás csökkentésével kapcsolatos feladatokat és előírásokat.
***48/F. §** (1) A területi környezetvédelmi program kidolgozója a program tervezetét az illetékes*
e) a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervnek (a továbbiakban: vízvédelmi hatóság), és
***f) a vízügyi hatóságnak** véleményezésre megküldi.*
A települési környezetvédelmi programnak fentiek értelmében tartalmaznia kell a vízellátás, szennyvízelvezetés, csapadékvíz-elvezetésre vonatkozó részeket is. Ennek része a Települési Szennyvízkezelési Program, melyet FKI-KHO-ra meg kell küldeni véleményezésre.
Az FKI-KHO feladat- és hatáskörét a vízgazdálkodási hatósági jogkör gyakorlásáról szóló 72/1996. (V. 22.) Korm. rendelet 1. § (1) bekezdése, a vízügyi igazgatási és a vízügyi, valamint a vízvédelmi hatósági feladatokat ellátó szervek kijelöléséről szóló 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 10. § (1) bekezdés 2 pontja, valamint illetékességét a 223/2014. (IX. 4.) Korm. rendelet 2. számú mellékletének 2. pontja szabályozza. (...)"

A Környezetvédelmi Hatóság véleményét a Kvtv. 48/F. §-a alapján adta meg, az ügyintézési határidőnél a 48/F. § (4) bekezdését vette figyelembe.

A Kvtv. 48/F. § (5) bekezdésére való tekintettel kérjük az elfogadott tervet a Környezetvédelmi Hatóság részére megküldeni.

Kérem tájékoztatásom szíves tudomásul vételét.

Budapest, 2020. június 23.

Pest Megyei Kormányhivatal * 299. *

Dr. Tarnai Richárd kormánymegbízott
nevében és megbízásából:

Jánoska-Orbán Hajnalka
környezetvédelmi engedélyezési szakügyintéző

Kapják:

1. Kistarcsa Város Önkormányzat HK
   (2143 Kistarcsa, Szabadság út 48.) KISTARCSA
2. Irattár

T. Dáni rozpokálkozni!

/48

Bélyegző PMKH

Digitálisan aláírta: Bélyegző PMKH
Dátum: 2020.09.23 09:59:09 +02'00'

PEST MEGYEI
KORMÁNYHIVATAL
GÖDÖLLŐI JÁRÁSI HIVATALA

Ügyiratszám: PE-07/NEO/4183-2/2020
Ügyintéző: Bokorné Orosz Mária
Telefon: (28) 420 568

Tárgy: Tájékoztatás
Hiv. szám:
Melléklet:

Kistarcsai Polgármesteri Hivatal Tervezési Iroda

AZ ELEKTRONIKUS DOKUMENTUMBAN FOGLALTAKKAL EGYEZŐ TARTALMÚ IRAT 3.
Kistarcsai Polgármesteri Hivatal
Kistarcsa, 20 2020 SZEPT 24. hó nap
Másolatért felelős aláírása

1/1.

Kistarcsa Város Önkormányzat
Solymosi Sándor polgármester részére
Kistarcsa
Szabadság út 48
2143

Tisztelt Polgármester Úr!

Osztályomhoz megküldött Kistarcsa Város 2020-2025 közötti időszakra vonatkozó Környezetvédelmi Programját elfogadásra javaslom.

Megjegyzés: A program tartalmazza a vízbázis védelmét. Tekintettel arra, hogy az elkészült ivóvízminőség javító program után is előfordul határérték feletti nitrát tartalom az ivóvízben hosszú távon egyéb ivóvíz beszerzési lehetőséget is keresni kell.

Fentieket az **Egészségügyi hatósági és igazgatási tevékenységről szóló 1991. évi XI. törvény, a fővárosi és megyei kormányhivatal, valamint a járási (fővárosi kerületi) hivatal népegészségügyi feladatai ellátásáról, továbbá az egészségügyi államigazgatási szerv kijelöléséről szóló a 385/2016. (XII. 2.) Korm. rendeltben** megállapított jogkörömben adtam ki.

Gödöllő, 2020.09. 23.

Érk.: 11136/2020.

Kistarcsa Város Önkormányzat Polgármesteri Hivatala	
Érkezett:	2020 SZEPT 25.
Iktatószám:	370-20
Előadó:	Hesenesz Petra
Melléklet:	

dr. Tordai Istvánné dr. Galántai Éva
járási hivatalvezető
nevében és megbízásából

dr. Varga Ágnes
járási tisztiorvos

Kapja:
Címzett
Irattár

Népegészségügyi Osztály
2100 Gödöllő, Ady Endre stny. 56. – 2100 Gödöllő Pf.:26.
Telefon: (28) 416 363Fax: (28) 420 568
E-mail: godollo.nepegeszsegugy@pest.gov.hu
Web: http://www.kormanyhivatal.hu/hu/pest

Érk: 10792/2020.

Kistarcsa Város Önkormányzat
Polgármesteri Hivatala
Érkezett: 2020 SZEPT 18.
Iktatószám: 370-19
Előadó: Hermesz Petra
Melléklet:

Város üzemeltetés /HP

2020 SZEPT 18.

PEST MEGYE KÖZGYŰLÉSÉNEK ELNÖKE

1052 BUDAPEST, VÁROSHÁZ U. 7. – 1364 BUDAPEST, PF.: 112 – TEL.: (06 1) 233-6800 – FAX: (06 1) 233-6881
ELNOK@PESTMEGYE.HU

Juhász István
polgármester úr részére
Kistarcsa Város Önkormányzatának Polgármesteri Hivatala

2143 Kistarcsa
Szabadság út 48.

Ikt. szám: 531-5/2020
Ügyintéző: Schindler-Kormos Eleonóra
Tel: 06-1-233-68-60
Fax: 06-1-233-68-90
Email: kormose@pestmegye.hu

Hiv. szám: KPH/962-23/2020
Ügyintézőjük: Hermesz Petra
Tárgy: Kistarcsa Város Környezetvédelmi Program 2020-2025 tervezetének véleményezése

Tisztelt Polgármester Úr!

Kistarcsa Város Környezetvédelmi Programja 2020-2025 című dokumentumra vonatkozó, *a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény* (továbbiakban környezetvédelmi tv.) 48/F. § (3) bekezdése szerinti véleménykérő levelét köszönettel megkaptam, amelyre *a területfejlesztésről és területrendezésről szóló 1996. évi XXI. törvény* 11. § (1) bekezdés ac), ad), cd), cf) pontjának, illetve a környezetvédelmi tv. 48/F. § (3) bekezdésének megfelelően az alábbi véleményt fogalmazom meg.

A dokumentáció felépítéséhez a környezetvédelmi törvény előírásai adtak alapot.

A véleményezésre elküldött egyeztetési dokumentáció a város hatályos környezetvédelmi programjának értékelését, Kistarcsa környezeti elemekkel való kapcsolatát, a 2020-tól 2025-ig terjedő időszakra megfogalmazott cél- és intézkedésrendszerét mutatja be.

A megküldött dokumentáció mind tartalmában, mind szerkesztésében, mind szakmai megalapozottságában példaértékű munka, amely megfelelő alapot ad a város környezetvédelmi céljainak elérése érdekében, azonban néhány észrevétellel szeretnék élni, és az alábbi véleménnyel szeretném támogatni, erősíteni elhatározásaikat.

Vizsgálati, elemző munkarész:

1. A Kormány 2016. március 31-én fogadta el a 1155/2016. (III. 31.) Kormányhatározatban a 2015. évi Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervet (továbbiakban VGT2). Javaslom ennek a dokumentumnak az eredményeit bemutatni a dokumentációban. A VGT2 felülvizsgálata is folyamatban van. Lehet, hogy a VGT3 dokumentumai új adatokkal is szolgálhatnak. (Pl.: Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (JVK3). A dokumentumok elérhetőek a http://vizeink.hu/vizgyujto-gazdalkodasi-terv-2019-2021/ weboldalon).
2. Az élővilág általános bemutatása (6.6.1.) fejezetben javaslom hangsúlyozni, hogy a városban mindenütt belterületen és külterületen a szegélyeken – ilyesztően – egyre nagyobb mértékben, jelen vannak a következő özön fajok: bálványfa (*Ailanthus altissima*), zöldjuhar *(Acer negundo)*, valamint egyre gyakrabban kivadulnak a Celtisek *(C. occidentalis, C. orientalis)*. Jelentős károkat okoznak mind a természetes vegetációban, mind a zöldfelületekben.
3. Az állatvilág vadon élő állatai (6.6.3 fejezet) egyre inkább alkalmazkodnak a városi környezethez. Többek között a macskabagoly *(Strix aluco)* is állandó koratavaszi és késő őszi vendég a városban.

4. Szükséges pontosítani az ökológiai hálózat elemeinek megjelenítését. Az ökológiai folyosó és magterület vonatkozásában kisebb, a puffer terület vonatkozásában nagyobb az eltérés a dokumentációban bemutatott lehatárolásoknál. (forrás pl.: www.teir.hu, https://oeny.e-epites.hu/oeny/4tr/#/tudastar/interaktiv-terkep)
5. A Települési értékvédelem (6.7.2.) című fejezetben a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) helyett a településkép védelméről szóló 40/2017. (XII.14.) önkormányzati rendeletre való hivatkozás javasolt. Ez a rendelet tartalmazza a helyi értékeket, (területi védelem, objektumok, épületek). A HÉSZ-ból kikerültek ezek az elemek.
6. A 6.8.9. Közterületek fenntartása, városüzemeltetés című fejezetben javasolt az éghajlatváltozás miatti plusz, illetve a megnövekedett feladatokat is bemutatni. Ugyanebben a fejezetben a városüzemeltetési feladatok közt javasolható a zöldfelület bővítése (cserje és fa telepítése), kerékpársáv kialakítása, vízelvezetés, vízmegtartás biztosítása az utcák forgalmi rendjének változásával, egyirányúsításával, közlekedésszervezéssel. Ez több később felsorolt programhoz is köthető (pl.: 13., 14., 15., 17. program)
7. Az 1. sz. program megalapozásához javasolt a 6.3 fejezet kiegészítése. A földtudományi természeti értékek ismertetése, esetleg bemutatása. E nélkül – Kistarcsa környezetének földtani térképét és talajadottságait ismerve – az 1. sz program egyes részeinek megalapozottsága hiányos.
8. A Felszíni és felszín alatti vizek, vízbázisok védelme, csapadékvíz című fejezet (8.2.2) címét javasolt csapadékvízgazdálkodásra pontosítani, és ennek megfelelően a tartalmát is bővíteni. Ugyanebben a fejezetben a legfontosabb feladatok közé javasolt sorolni az illegális hulladéklerakatok felszámolását. Ennek okát egy későbbi fejezet részletesen elemzi.
9. A Levegőminőség-védelem című fejezetben (8.2.3.) A mezőgazdasági művelés okozta időszakos por ellen hatékonyan segíthet a „zöldítés" (10/2015. (III. 13.) FM rendelet), mezsgyesávok, vízfolyások partjának beültetése. Az ipari por ellen a telekhatárok menti cserje és fasorok telepíttetése javasolt – HÉSZ-ben környezetvédelmi és nem településképi céllal, vagy a helyi környezetvédelmi rendeletben.
10. Az energiagazdálkodással kapcsolatos feladatok című fejezetben (8.2.10.) föld és talaj hőjét hasznosító rendszerek helyett javasolt a környezetet kevésbé (a talaj élővilágát nem) megterhelő levegő hőszivattyús fűtési rendszerek használata a napenergia mellett.

Programok:

1. Javasolt a Klímaváltozás hatásainak csökkentése érdekében is egy programcsomagot összeállítani.
2. Szeretném hangsúlyozni a zöldfelületek és fasorok szerepét a klímaváltozásra való felkészülésben. A város zöldfelületi ellátottságát tekintve a belső területeken alacsony és évek óta csökkenő zöldfelületi intenzitás, valamint általában véve a rekreációs funkciójú zöldfelületek (közparkok, közkertek, közjóléti erdők) alacsony területi aránya és nem megfelelő eloszlása a meghatározó. Egyetértek azzal, hogy a zöldfelületi intenzitás javítása a környezeti állapotjavítás, a környezeti terhelések mérséklésének egyik fő eszköze (városi klíma, levegőminőség, talajállapot stb.), de ezzel kapcsolatban szeretném arra is felhívni a figyelmet, hogy a javuló és bővülő zöldfelület nemcsak a lakosság rekreációs igényeinek kiszolgálásával szolgálja a lakosság egészségmegőrzését, hanem a klímaváltozás miatti felmelegedés mérséklésével is.
3. Bár úgy tűnhet a városnak kisebb szerepe van az elővárosi és közösségi közlekedési rendszer és kapcsolataik fejlesztésében, mégis a környezeti szempontból optimális forgalomszabályozás jelentős mértékben javítja/javítaná a környezeti feltételeket. Továbbá a közlekedési felületek növénytelepítéseinek nagyon fontos szerep jut/juthat ebben. A közösségi közlekedést használók körében bekövetkezett rosszullétek számának jelentős csökkentése érhető el a várakozó helyek fásításával, árnyékolásával, zöldfelületi ellátásának javításával, ivó kutak és ülőbútorok telepítésével. A fejlesztések adott időszakban az egészségügyi ellátásban (mentőszolgálat, egészségügyi intézmények) és katasztrófavédelemben dolgozók terheltségének, feladatainak mérséklését is segítik. Ezért javaslom az eddiginél még hangsúlyosabban kezelni a közlekedési felületek zöldfelületi ellátásának, illetve a fasorok telepítésének és fenntartásának fontosságát.

4. Javaslom megvizsgálni a csapadékvíz visszatartásával való összekapcsolását is a zöldfelületi ellátásnak. A földbe telepíthető esővíztárolók költséghatékonyan oldhatják meg lokálisan a zöldfelületek öntözését az adott zöldfelület nagyságához méretezve, vagy fokozatosan engedik elszivárogni az összegyűjtött vizet. A település közterületein megvalósuló mintaprojekt(ek) bemutatása ösztönző lehet a lakossági vízgazdálkodás fejlődésére is.
5. Köztudott, hogy különösen nehéz a villámárvizeket eredményező, hirtelen lezúduló csapadék visszatartása és fokozatos elvezetése. A csapadékvízgazdálkodás tekintetében javasolt a morfológiai adottságok figyelmebe vételével meghatározni a vízvisszatartás lehetőségeit településrészenként, illetve akár utcánként is. A csapadékvíz elvezetésre vonatkozó intézkedéseket javasolt kiegészíteni azon területek vonatkozásában

   - ahol az egyesített rendszerű hálózat nem bírja el a hirtelen lezúduló csapadékot, vagy ahol nincs kiépített hálózat és a vízvisszatartásra kialakított szikkasztó árok sem elegendő a vízelvezetésre;

   - ahol a lakó, intézményi, vegyes stb. ingatlanok – amelyek a saját telkükön lévő csapadékvíz elvezetésére, szikkasztására többnyire alkalmasak –, de rendszeres elöntéseknek vannak kitéve a közterület irányából és a közterületről érkező plusz vízmennyiség miatt fokozatosan károsulnak.

   a. Az ilyen területeken a víznyelőre történő rákötések bővítését lehetne előirányozni az egyesített rendszerű hálózat szétválasztásáig, illetve később a rákötés megtartásával.

   b. Javasolt a csapadékvíz visszatartás elérése érdekében felszín alatti tartályrendszerekben is gondolkodni ott, ahol a csapadékcsatornára történő rákötés csak hosszú távon lehetséges. A felszíni szikkasztóárkok kapacitásának sokszorosa lenne biztosítható a tartályok segítségével.
6. Hasznos lenne a csapadékvíz visszatartásra alkalmas területek kijelölése, síkvidéken belvíztározók kialakításához a mélyfekvésű beépített területek mentesítésére, a dombvidéki részeken medertározás öbölszerűen kiszélesített szakaszokon. Ez külön felmérést igényel a jelentős méretű feltöltések miatt.
7. Az illegális hulladéklerakás problémájával kapcsolatban az alábbiakkal szeretném erősíteni a programban megfogalmazott szándékokat.

   a. Sajnos a jelenség nem csökken, hanem egyre erősödik. Ellenőrizetlenül kommunális és veszélyes hulladékok árasztják el az erdőszéleket, vízelvezető árkokat, vízfolyásokat, amelyek lokális kiterjedése különböző, veszélyét tekintve jóval nagyobb hatótávú lehet.

   b. Az illegális hulladéklerakással szennyezett talaj termő- és vízmegtartó képessége csökken;

   c. Szintén konkrét és potenciális veszélyt jelentenek a felszín alatti víztestekre és ivóvízbázisainkra nézve. Ráadásul a tűzveszély esélye is növekszik.

   A megoldásban segítség lehet a kampányszerű tájékoztatások bevezetése, de a szankcionálásban segítséget adó, szigorúbb jogi környezet megteremtése is javasolt.

Céljaik megvalósításához sikeres munkát, kitartást kívánok.

Budapest, 2020. szeptember 15.

Üdvözlettel:

Pest Megye Közgyűlésének Elnöke

Szabó István

Kistarcsa Város Környezetvédelmi Programja
2020-2025.
az érintett hatóságok és szakmai szervezetek által tett észrevételekből adódó feladatok, és a tervben végrehajtott módosítások

Feladatok a Pest Megyei Kormányhivatal Földhivatali Főosztály **Földhivatali Osztály** 370-10/2020. hivatkozási számú, **15290/2020. ügyiratszámú** véleménye alapján

szám	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
–	A program földvédelmi szempontból nem kifogásolható, elfogadását javasoljuk.	–	–

Feladatok a Pest Megyei Kormányhivatal **Környezetvédelmi, Természetvédelmi és Bányafelügyeleti Főosztály** PE-06/KTF/13587-4/2020. ügyiratszámú véleménye alapján

	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
Hulladékgazdálkodási szempontok			
1.	A települési hulladékkezelés közszolgáltatásban történő elvégzése során a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény [a továbbiakban: Ht.] V. fejezet, illetve a hulladékgazdálkodási közszolgáltatás végzésének feltételeiről szóló 385/2014. (XII. 31.) Korm. rendelet előírásait kell figyelembe venni.	általános előírás	–
2.	A területek fejlesztésével együtt járó építkezések, mélyépítési- és rendezési munkálatok során keletkező hulladékokat a Ht. előírásai szerint kell kezelni.	általános előírás	–
3.	A szelektíven gyűjtött hulladékok részarányának növelése érdekében a szelektív hulladékgyűjtő rendszer megfelelő üzemeltetését, fejlesztését szorgalmazni kell (pl. a házhoz menő gyűjtőrendszer fejlesztésének támogatásával).	általános előírás *a KVP-22. programpont tartalmazza*	–
4.	A háztartásokban, illetve egyéb termelőknél keletkező veszélyes hulladékokkal kapcsolatban be kell tartani a veszélyes hulladékkal kapcsolatos egyes tevékenységek részletes szabályairól szóló 225/2015. (VIII. 7.) Korm. rendelet előírásait.	általános előírás	–

	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
5.	A veszélyes hulladékok lakossági hulladékba való keveredésének csökkentése érdekében célirányos gyűjtési akciók megtartását szorgalmazni kell.	általános előírás *a városban működő elektronikai hulladék gyűjtést a KVP 6.8.6., a lomtalanítást a 6.8.3. fejezet részletezi*	–
6.	A biológiailag lebomló szerves anyag hulladéklerakón történő elhelyezésének csökkentését kiemelten kell kezelni. A zöldhulladék gyűjtési akciók mellett a házi komposztálás minél nagyobb arányú elterjedését is szorgalmazni, támogatni kell.	általános előírás *a KVP-22. programpont tartalmazza*	–
7.	A Ht. 61. § (4) bekezdésének figyelembevételével az illegális lerakásokat fel kell számolni és a területek ellenőrzését meg kell oldani, az ütemezést ki kell dolgozni.	általános előírás *a KVP-23. programpont tartalmazza*	–
8.	Az érintett területeken keletkező veszélyes és nem veszélyes hulladékok ártalmatlanításra, hasznosításra történő átadása csak az adott hulladékokra érvényes kezelési engedéllyel rendelkező vállalkozásnak történhet. A kezelési engedély meglétéről a hulladék átadását megelőzően meg kell győződni.	általános előírás	–
9.	Az építkezések és a bontások során figyelembe kell venni a Ht. és annak végrehajtására kiadott rendeletekben foglalt előírásokat, az építési és bontási hulladékok kezelésének részletes szabályairól szóló hatályos jogszabályban foglalt előírásokat.	általános előírás	–
10.	A települési szilárd hulladékok és a veszélyes hulladékok kezelésének feltételeit a hatályos hulladékgazdálkodási jogszabályok határozzák meg.	általános előírás	–
11.	Feltöltést kizárólag hulladéknak nem minősülő, szennyeződésmentes, a Ht. 9. § (1) bekezdésében foglalt hulladékstátusz megszűnésére vonatkozó feltételek teljesülését igazoló dokumentummal rendelkező inert anyaggal, tiszta talajjal lehet végezni. Az építési munkálatok során esetlegesen felszínre kerülő szennyezett anyagok szakszerű kitermelésével és ártalmatlanításával mentesítendő a beépítésre kerülő ingatlan.	általános előírás	–
12.	A Ht. 62. § (1) bekezdése alapján a területeken hulladékgazdálkodási tevékenység kizárólag a környezetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.	általános előírás	–
13.	Hulladékgazdálkodási szempontból speciális szabályozást tartalmaz az egyes létesítmények kialakításának és üzemeltetésének részletes műszaki	általános előírás	–

	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
	szabályairól szóló 246/2014. (IX. 29.) Korm. rendelet, a biohulladék kezeléséről és a komposztálás műszaki követelményeiről szóló 23/2003. (XII. 29.) KvVM rendelet, és a nem emberi fogyasztásra szánt állati eredetű melléktermékekre vonatkozó állategészségügyi szabályok megállapításáról szóló 45/2012. (V.8.) VM rendelet.		
14.	A kivitelezési munkálatok, illetve az üzemeltetés során keletkező hulladékok nyilvántartása és az adatszolgáltatás a hatályos jogszabályok előírásai szerint végzendő.	általános előírás	–
15.	A területfejlesztési koncepció megvalósításánál figyelembe kell venni a Ht.-ban foglaltakat, különös tekintettel a hulladékhierarchiára vonatkozó 7. §-t, a hulladékbirtokos kötelezettségeit tartalmazó 31. §-t és a települési önkormányzatra vonatkozó szabályokat tartalmazó 33. §-t.	célirányos javaslat	a KVP nem igényel módosítást, a területfejlesztés során figyelembe veendő előírás
Levegőtisztaság-védelmi szempontból			
–	A Programot levegőtisztaság-védelmi szempontból a Környezetvédelmi Hatóság elfogadja, kifogást nem emel.	–	–
Zaj- és rezgésvédelmi szempontból			
–	A Programot zaj- és rezgésvédelmi szempontból a Környezetvédelmi Hatóság elfogadja, kifogást nem emel.	–	–
Táj- és természetvédelemi szempontból			
–	A Programot táj- és természetvédelmi szempontból a Környezetvédelmi Hatóság elfogadja, kifogást nem emel.	–	–
–	A Környezetvédelmi Hatóság javasolja a megküldött dokumentáció 49. oldalán, a 6.7.1. Természeti értékek védelme c. fejezetben taglalt szerepeltetett Országos Területrendezési Tervről szóló 2003. évi XXVI. törvény (a továbbiakban: OTrT Tv.) és annak idézett paragrafusait a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvény megfelelő hivatkozásaira cserélni, mert az OTrT Tv. már nincsen hatályban.	hiba észrevétele	a KVP 6.7.1. fejezet jelzett részében a hivatkozás javításra került
Kármentesítési szempontból			
–	A Programot kármentesítési szempontból a Környezetvédelmi Hatóság elfogadja, kifogást nem emel.	–	–

	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
–	A földtani közeg minősége nem veszélyeztethető. A kockázatos anyagokkal kapcsolatban be kell tartani a felszín alatti vizek védelméről szóló 219/2004. (VII. 21.) Korm. rendelet előírásait.	általános előírás	–

Feladatok a **Fővárosi Katasztrófavédelmi Igazgatóság** FKI-KHO 35100/8359-2/2020. számú véleménye alapján

	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
–	Tárgyi terület a vízbázisok, a távlati vízbázisok, valamint az ivóvízellátást szolgáló. vízilétesítmények védelméről szóló 123/1997. (VII. 18.) Korm. rendelet szerint érvényes és végleges határozattal kijelölt vízbázist nem érint, azonban 35100-14770/2019. ált számon eljárás van folyamatban FKl-KHO-n vízbázis és védőidom kijelölésére tárgyi területre vonatkozóan.	általános megjegyzés	–
–	A települési környezetvédelmi programnak tartalmaznia kell a vízellátás, szennyvízelvezetés, csapadékvíz-elvezetésre vonatkozó részeket is.	a KVP tartalmazza	–
–	Ennek része a Települési Szennyvízkezelési Program, melyet FKI-KHO-ra meg kell küldeni véleményezésre.	a Települési Szennyvízkezelési Program összeállítása	a KVP nem igényel módosítást, a TSzKP-t össze kell állítani, majd a hatósági jóváhagyást követően a környezetvédelmi programhoz kell csatolni, mint külső dokumentumot

Feladatok a Pest Megyei Kormányhivatal Gödöllői Járási Hivatala **Népegészségügyi Osztály** PE-07/NEO/4183-2/2020. ügyiratszámú véleménye alapján

szám	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
–	Kistarcsa Város 2020-2025 közötti időszakra vonatkozó Környezetvédelmi Programját elfogadásra javaslom.	–	–

Feladatok **Pest Megye Közgyűlésének Elnöke** 531-5/2020. iktatási számú, KPH/962-23/2020. hivatkozási számú véleménye alapján

	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
1.	A Kormány 2016. március 31-én fogadta el a 1155/2016. (III. 31.) Kormányhatározatban a 2015. évi Vízgyűjtő-gazdálkodási Tervet (továbbiakban VGT2). Javaslom ennek a dokumentumnak az eredményeit bemutatni a dokumentációban. A VGT2 felülvizsgálata is folyamatban van. Lehet, hogy a VGT3 dokumentumai új adatokkal is szolgálhatnak. (Pl.: Jelentős Vízgazdálkodási Kérdések (JVK3). A dokumentumok elérhetőek a http://vizeink.hu/vizgyujto-gazdalkodasi-terv-2019-2021/ weboldalon).	a KVP 6.4. és 6.5. fejezeteit felül kell vizsgálni, a szükséges kiegészítéseket el kell végezni	a 2016. évi VGT2 releváns információit a KVP 6.4 és 6.5. fejezetei tartalmazzák a VGT3 JVK3 dokumentuma Kistarcsa vonatkozásában konkrét adatokat, információkat nem tartalmaz
2.	Az élővilág általános bemutatása (6.6.1.) fejezetben javaslom hangsúlyozni, hogy a városban mindenütt belterületen és külterületen a szegélyeken – ijesztően – egyre nagyobb mértékben, jelen vannak a következő özön fajok: bálványfa (*Ailanthus altissima*), zöldjuhar (*Acer negundo*), valamint egyre gyakrabban kivadulnak a Celtisek (*C. occidentalis, C. orientalis*). Jelentős károkat okoznak mind a természetes vegetációban, mind a zöldfelületekben.	a KVP 6.6.1 fejezetét felül kell vizsgálni, a szükséges kiegészítéseket el kell végezni	a KVP 6.6.1 fejezetét a kapott információval kiegészítettük
3.	Az állatvilág vadon élő állatai (6.6.3 fejezet) egyre inkább alkalmazkodnak a városi környezethez. Többek között a macskabagoly (*Strix aluco*) is állandó koratavaszi és késő őszi vendég a városban.	a KVP 6.6.3 fejezetét felül kell vizsgálni, a szükséges kiegészítéseket el kell végezni	a KVP 6.6.3 fejezetét a kapott információval kiegészítettük
4.	Szükséges pontosítani az ökológiai hálózat elemeinek megjelenítését. Az ökológiai folyosó és magterület vonatkozásában kisebb, a puffer terület vonatkozásában nagyobb az eltérés a dokumentációban bemutatott lehatárolásoknál. (*forrás pl.: www.teir.hu, https://oeny.e-epites.hu/oeny/4tr/#/tudastar/interaktiv-terkep*)	a KVP 11. ábráját felül kell vizsgálni, a szükséges kiegészítéseket el kell végezni	a KVP 11. ábráját javítottuk
5.	A Települési értékvédelem (6.7.2.) című fejezetben a Helyi Építési Szabályzat (HÉSZ) helyett a településkép védelméről szóló 40/2017. (XII.14.) önkormányzati rendeletre való hivatkozás javasolt. Ez a rendelet tartalmazza a helyi értékeket, (területi védelem, objektumok, épületek). A HÉSZ-ból kikerültek ezek az elemek.	a KVP 6.7.2 fejezetét felül kell vizsgálni, a szükséges módosításokat el kell végezni	a KVP 6.7.2 fejezetét javítottuk

	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
6.	A 6.8.9. Közterületek fenntartása, városüzemeltetés című fejezetben javasolt az éghajlatváltozás miatti plusz, illetve a megnövekedett feladatokat is bemutatni. Ugyanebben a fejezetben a városüzemeltetési feladatok közt javasolható a zöldfelület bővítése (cserje és fa telepítése), kerékpársáv kialakítása, vízelvezetés, vízmegtartás biztosítása az utcák forgalmi rendjének változásával, egyirányúsításával, közlekedésszervezéssel. Ez több később felsorolt programhoz is köthető (pl.: 13., 14., 15., 17. program)	a KVP 6.8.9 fejezetét felül kell vizsgálni, a szükséges módosításokat el kell végezni	a KVP 6.8.9 fejezetét kiegészítettük a várható klímaváltozás tendenciáinak és a leginkább veszélyeztető hatások bemutatásával, valamint javaslatot tettünk a városi klímastratégia összeállítására
7.	Az 1. sz. program megalapozásához javasolt a 6.3 fejezet kiegészítése. A földtudományi természeti értékek ismertetése, esetleg bemutatása. E nélkül – Kistarcsa környezetének földtani térképét és talajadottságait ismerve – az 1. sz program egyes részeinek megalapozottsága hiányos.	a KVP 6.3 fejezetét felül kell vizsgálni, a szükséges módosításokat el kell végezni	a KVP 6.3 fejezete megfelelő mértékben ismerteti a szükséges földtani információkat, így az 1. sz. programpont célkitűzése került pontosításra, konkrét javaslattétel megfogalmazásával
8.	A Felszíni és felszín alatti vizek, vízbázisok védelme, csapadékvíz című fejezet (8.2.2) címét javasolt csapadékvízgazdálkodásra pontosítani, és ennek megfelelően a tartalmát is bővíteni. Ugyanebben a fejezetben a legfontosabb feladatok közé javasolt sorolni az illegális hulladéklerakatok felszámolását. Ennek okát egy későbbi fejezet részletesen elemzi.	a KVP 8.2.2 fejezetét felül kell vizsgálni, a szükséges módosításokat el kell végezni	a KVP 8.2.2 fejezetét kiegészítettük egy új bekezdéssel, amelyben kitértünk a csapadékvíz gazdálkodás további elemeire
9.	A Levegőminőség-védelem című fejezetben (8.2.3.) A mezőgazdasági művelés okozta időszakos por ellen hatékonyan segíthet a „zöldítés” (10/2015. (III. 13.) FM rendelet), mezsgyesávok, vízfolyások partjának beültetése. Az ipari por ellen a telekhatárok menti cserje és fasorok telepíttetése javasolt – HÉSZ-ben környezetvédelmi és nem településképi céllal, vagy a helyi környezetvédelmi rendeletben.	a KVP 8.2.3 fejezetét felül kell vizsgálni, a szükséges módosításokat el kell végezni	a KVP 8.2.3 fejezetét a kapott információval kiegészítettük
10.	Az energiagazdálkodással kapcsolatos feladatok című fejezetben (8.2.10.) föld és talaj hőjét hasznosító rendszerek helyett javasolt a környezetet kevésbé (a talaj élővilágát nem) megterhelő levegő hőszivattyús fűtési rendszerek használata a napenergia mellett.	a KVP 8.2.10 fejezetét felül kell vizsgálni, a szükséges módosításokat el kell végezni	a KVP 8.2.10 fejezetét a kapott információval kiegészítettük

P-1.	Javasolt a Klímaváltozás hatásainak csökkentése érdekében is egy programcsomagot összeállítani.	javaslat	a KVP-t kiegészítettük egy új programponttal (P-28. klímastratégia összeállítása)

	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
P-2.	Szeretném hangsúlyozni a zöldfelületek és fasorok szerepét a klímaváltozásra való felkészülésben. A város zöldfelületi ellátottságát tekintve a belső területeken alacsony és évek óta csökkenő zöldfelületi intenzitás, valamint általában véve a rekreációs funkciójú zöldfelületek (közparkok, közkertek, közjóléti erdők) alacsony területi aránya és nem megfelelő eloszlása a meghatározó. Egyetértek azzal, hogy a zöldfelületi intenzitás javítása a környezeti állapotjavítás, a környezeti terhelések mérséklésének egyik fő eszköze (városi klíma, levegőminőség, talajállapot stb.), de ezzel kapcsolatban szeretném arra is felhívni a figyelmet, hogy a javuló és bővülő zöldfelület nemcsak a lakosság rekreációs igényeinek kiszolgálásával szolgálja a lakosság egészségmegőrzését, hanem a klímaváltozás miatti felmelegedés mérséklésével is.	javaslat	a 17., 18., valamint a 28. sz. programpontok a megjegyzéssel azonos tételeket javasolnak
P-3.	Bár úgy tűnhet a városnak kisebb szerepe van az elővárosi és közösségi közlekedési rendszer és kapcsolataik fejlesztésében, mégis a környezeti szempontból optimális forgalomszabályozás jelentős mértékben javítja/javítaná a környezeti feltételeket. Továbbá a közlekedési felületek növénytelepítéseinek nagyon fontos szerep jut/juthat ebben. A közösségi közlekedést használók körében bekövetkezett rosszullétek számának jelentős csökkentése érhető el a várakozó helyek fásításával, árnyékolásával, zöldfelületi ellátásának javításával, ivó kutak és ülőbútorok telepítésével. A fejlesztések adott időszakban az egészségügyi ellátásban (mentőszolgálat, egészségügyi intézmények) és katasztrófavédelemben dolgozók terheltségének, feladatainak mérséklését is segítik. Ezért javaslom az eddiginél még hangsúlyosabban kezelni a közlekedési felületek zöldfelületi ellátásának, illetve a fasorok telepítésének és fenntartásának fontosságát.	javaslat	a 17., 18., valamint a 28. sz. programpontok a megjegyzéssel azonos tételeket javasolnak
P-4.	Javaslom megvizsgálni a csapadékvíz visszatartásával való összekapcsolását is a zöldfelületi ellátásnak. A földbe telepíthető esővíztárolók költséghatékonyan oldhatják meg lokálisan a zöldfelületek öntözését az adott zöldfelület nagyságához méretezve, vagy fokozatosan engedik elszivárogni az összegyűjtött vizet. A település közterületein megvalósuló mintaprojekt(ek) bemutatása ösztönző lehet a lakossági vízgazdálkodás fejlődésére is.	javaslat	a KVP 8.2.2 fejezetét kiegészítettük egy új bekezdéssel, amelyben kitértünk a csapadékvíz mennyiségében és eloszlásában várható változásokra a klímaváltozás miatt a 4. sz. programpont a megjegyzéssel azonos tételt javasol

	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
P-5.	Köztudott, hogy különösen nehéz a villámárvizeket eredményező, hirtelen lezúduló csapadék visszatartása és fokozatos elvezetése. A csapadékvízgazdálkodás tekintetében javasolt a morfológiai adottságok figyelmebe vételével meghatározni a vízvisszatartás lehetőségeit településrészenként, illetve akár utcánként is. A csapadékvíz elvezetésre vonatkozó intézkedéseket javasolt kiegészíteni azon területek vonatkozásában - ahol az egyesített rendszerű hálózat nem bírja el a hirtelen lezúduló csapadékot, vagy ahol nincs kiépített hálózat és a vízvisszatartásra kialakított szikkasztó árok sem elegendő a vízelvezetésre; - ahol a lakó, intézményi, vegyes stb. ingatlanok – amelyek a saját telkükön lévő csapadékvíz elvezetésére, szikkasztására többnyire alkalmasak –, de rendszeres elöntéseknek vannak kitéve a közterület irányából és a közterületről érkező plusz vízmennyiség miatt fokozatosan károsulnak. a. Az ilyen területeken a víznyelőre történő rákötések bővítését lehetne előirányozni az egyesített rendszerű hálózat szétválasztásáig, illetve később a rákötés megtartásával. Javasolt a csapadékvíz visszatartás elérése érdekében felszín alatti tartályrendszerekben is gondolkodni ott, ahol a csapadékcsatornára történő rákötés csak hosszú távon lehetséges. A felszíni szikkasztóárkok kapacitásának sokszorosa lenne biztosítható a tartályok segítségével.	javaslat	a KVP 8.2.2 fejezetét kiegészítettük egy új bekezdéssel, amelyben kitértünk a csapadékvíz mennyiségében és eloszlásában várható változásokra a klímaváltozás miatt a 4. sz. programpont a megjegyzéssel azonos tételt javasol
P-6	Hasznos lenne a csapadékvíz visszatartásra alkalmas területek kijelölése, síkvidéken belvíztározók kialakításához a mélyfekvésű beépített területek mentesítésére, a dombvidéki részeken medertározás öbölszerűen kiszélesített szakaszokon. Ez külön felmérést igényel a jelentős méretű feltöltések miatt.	javaslat	a villámárvizek és a vizek kártételei elleni védelemmel a város vízkár-elhárítási terve foglalkozik
P-7	Az illegális hulladéklerakás problémájával kapcsolatban az alábbiakkal szeretném erősíteni a programban megfogalmazott szándékokat. b. Sajnos a jelenség nem csökken, hanem egyre erősödik. Ellenőrizetlenül kommunális és veszélyes hulladékok árasztják el az erdőszéleket, vízelvezető árkokat, vízfolyásokat, amelyek lokális kiterjedése különböző, veszélyét tekintve jóval nagyobb hatótávú lehet.	javaslat	a 21., 22. és 23., sz. programpontok a megjegyzéssel azonos tételeket javasolnak, míg a megelőzést a 26. sz. programpont (környezeti nevelés, kommunikáció) hivatott segíteni

	vélemény / előírás	feladat a KVP vonatkozásában	a KVP-ben elvégzett módosítás
	c. Az illegális hulladéklerakással szennyezett talaj termő- és vízmegtartó képessége csökken; d. Szintén konkrét és potenciális veszélyt jelentenek a felszín alatti víztestekre és ivóvízbázisainkra nézve. Ráadásul a tűzveszély esélye is növekszik. A megoldásban segítség lehet a kampányszerű tájékoztatások bevezetése, de a szankcionálásban segítséget adó, szigorúbb jogi környezet megteremtése is javasolt.		

Összeállította: Dr. Bata Gábor

2020. október 7.